ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Pécs, 2008. április – május

TARTALOM

Díszdoktoravató ünnepség

Az Orvostudományi Kar megalapításának 90. évfordulója: *Dr. Németh Péter* **orvoskari dékán köszöntője és előadása a kar jelenéről és az előttünk álló feladatokról**

Szoboravatás: Erzsébet királyné szobor az Elméleti tömb előtti parkban
Benke József

Könyvkiállítás az Orvoskaron és a Klimo Könyvtárban – *Pohánka Éva*

■

Születésnapi köszöntések. Az ünnepeltek:
dr. Kovács L. Gábor, dr. Kuhn Endre, dr. Papp Lajos, dr. Pintér András

100 éves a Nyugat
Kiss Tamás összeállítása

A Kari Tanács és a Tanári Testület ülése

Kell-e példakép? – *dr. Kovács Bálint*

Az orvosi szakképzések akkreditációja
dr. Kovács L. Gábor, dr. Ertl Tibor

Tájékoztató a gyakornoki képzésről, grémiumvezetők, koordinátorok
Jankó Judit

Én is szerettem a POTE-n tanulni – a Pro Sanitate díjjal kitüntetett *dr. Marton Ilona* **gondolatai az alma materről**

Sikeres ISO-akkreditáció az IBI-ben

Tanulmányadománygyűjtő tevékenységről
dr. Pintér András

A Medikus Kupa és a Sporthét eseményei
Téczely Tamás, Farkas György

II. Hámori Artur Belgyógyászati Nap
dr. Mohás Márton

HEFOP-projekt zárása
dr. Róth Erzsébet, dr. Melegh Béla, Bognár Rita

RÖVIDEN:
Eurodiab munkaértekezlet; Konferencia Balatonkenesén; A radiológusok XXIV. kongresszusa; CSAKOSZ-konferencia; Fiatal gasztroenterológusok III. konferenciája; Cseregyakorlat; Kongresszus a mikrocirkulációról

■

Emlékezés Bartha Imrére
Dr. Emed Alexander

■

Pályázatok

■

Intézeti, klinikai hírek

Március 15-i megemlékezéssel egybekötött díszdoktoravató ünnepség

Március 13-án, a Dr. Romhányi György aulában megrendezett ünnepi szenátusi ülésen honoris causa doktori címeket, emeritus professzori és egyetemi magántanári címeket, habilitációs okleveleket adott át *dr. Gábriel Róbert* rektor, és számosan ez alkalommal vették át PhD és DLA-fokozatukat.

Dr. Edgar Mayr professzor, a PTE Honoris causa doktora és dr. Nyárády József professzor, a felterjesztés kezdeményezője (balról)

Dr. Ludány Andrea, dr. Nagy Judit és dr. Róth Erzsébet nyugalmazott egyetemi tanárok Professor emerita címet kaptak

PTE ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Felelős szerkesztő: Róth Erzsébet, Barthó Loránd
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295
■
Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes
Az első borítón és középen Tám László fényképei a Via Dolorosa témából, a hátsón Balogh István: Kockás liliom a Dráva mentéről, a belívben Lázár Gyula és Barthó Loránd fényképei.

Az Általános Orvostudományi Kar előterjesztésére *dr. Edgar Mayr* (bővebben lásd a 4. oldalon), az Egészségtudományi Kar előterjesztésére *dr. Vladimir Palicka* (lásd az Orvoskari Hírmondó 2008. január–februári számának 7. oldalát) vehette át a Honoris causa címmel járó oklevelet és talárt *dr. Gábriel Róbert* rektortól.

Az Általános Orvostudományi Kar nyugalmazott professzorai közül Professor emerita címet vett át: *dr. Ludány Andrea* (Laboratóriumi Medicina Intézet), *dr. Nagy Judit* (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum), *dr. Rőth Erzsébet* (Sebészeti Oktató és Kutató Intézet), *dr. Losonczy Hajna* (I. sz. Belgyógyászati Klinika).

Professor emeritusi címet kapott: *dr. Belylyei Árpád* (Ortopédiai Klinika), *dr. Fischer Emil* (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), *dr. Kajtár Pál* (Gyermekklinika), *dr. Kellermayer Miklós* (Laboratóriumi Medicina Intézet), *dr. Lázár Gyula* (Anatómiai Intézet), *dr. Mózsik Gyula* (I. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Pár Alajos* (I. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Soltész Gyula* (Gyermekklinika), *dr. Szabó István* (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika), *dr. Szolcsányi János* (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), *dr. Trixler Mátyás* (Pszichiátriai Klinika).

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának felterjesztésére címzetes egyetemi docensi címet kapott *dr. Arató Endre,* a Baranya Megyei Kórház Sebészeti Tanszékének főorvosa.

A PTE Szenátusa sikeres védésük alapján PhD-fokozatot ítélt oda az egészségtudományok területén *dr. Sebestyén Andornak,* a Baranya Megyei Egészségbiztosítási Pénztár igazgatóhelyettesének, az orvostudományok területén *Alizadeh Hussein* (PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika), *Barnai Mária* (PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet), *Bedekovics Tibor* (PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet), *dr. Benkő László* (PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet), *Bönisch Miriam* (PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet), *Cserepes Barbara* (PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet), *Elekes Krisztián* (PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), *Faluhelyi Zsolt* (PTE ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézet), *Farkas Orsolya* (PTE ÁOK Idegsebészeti Klinika), *Kardos Attila* (PTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika), *Kis Csitári István* (PTE ÁOK Szülészeti Klinika), *Kvell Krisztián* (PTE ÁOK Immunológiai és Biotechnológiai Intézet), *Mühl Diána* (PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet), *Pálfiné Szabó Ilona* (PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet), *Pozsgai Gábor* (PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), *Rácz Boglárka*

Dr. Bódis József, az Egészségtudományi Kar dékánja, dr. Gábriel Róbert, a PTE rektora, dr. Németh Péter, az ÁOK dékánja és dr. Mecsi József, a Pollack Mihály Műszaki Kar dékánja

Dr. Kovács L. Gábor, a Laboratóriumi Medicina Intézet igazgatója, dr. Font Márta, a Bölcsészkar dékánja, dr. Edgar Mayr, dr. Vladimir Palicka és dr. Win Aung Honoris causa doktorok

A PhD- és DLA-fokozatot elnyert munkatársak egy csoprtja

Fotók: Kittkáné Bódi Katalin

(PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet), *Szigeti András* (PTE ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet), *Várnai Alinda* (PTE ÁOK Patológiai Intézet), *Vas Tibor* (PTE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum), *Vizer Miklós Gábor* (PTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyá-szati Klinika) vehette át PhD-oklevelét.

A rendezvény ünnepi műsorát a **Pécsi Egyetemi Kórus, Meláth Andrea** Liszt-díjas énekművész, a Művészeti Kar egyetemi adjunktusa és **Király Csaba** Liszt-díjas zongoraművész, egyetemi docens adta.

Az ünnepi szenátusi ülésen résztvevők tájékoztatást kaptak egy, a szenátusi ülést megelőző rendezvényről is: a Bölcsészettudományi Karon a német és magyar kormány képviselőinek jelenlétében került sor egy olyan alapítványi tanszék ünnepélyes felavatására, amely a német történelem és kultúra Délkelet-Európában és a 19., 20. századi magyar-német kapcsolatok kutatását, oktatását és megismertetését helyezi tevékenysége középpontjába és öt éven keresztül német finanszírozással működik majd. Az átadáson köszöntőt mondott *dr. Font Márta* rektorhelyettes, Németország szövetségi kormánya kulturális és médiaügyekért felelős államminiszterének képviseletében *dr. Michael Roik* főosztályvezető, *dr. Manherz Károly* magyar oktatási államtitkár, *dr. Stefan Sienerth*, az Alapítványi Tanszéket gondozó müncheni intézet igazgatója, valamint *dr. Fischer Ferenc,* a Történelem Tanszékcsoport vezetője.

Prof. Edgar Mayr

1962-ben született Németországban, nős, 5 gyermek édesapja. 1995-ben szerzett sebészi, 1999-ben baleseti sebészi képesítést Bajorországban, 2000-ben európai balesetsebészi szakképesítést. 1993-tól az augsburgi balesetsebészeten, 2002-től 2004-ig a Regensburgi Egyetem Balesetsebészeti Klinikáján dolgozik, 2004-től az augsburgi balesetsebészet vezetője. Tudományos munkásságát az ulmi egyetemen kezdte 1996-ban. 1996-tól 1997-ig biomechanikai kutatásokat folytatott balesetsebészeti témakörben. A müncheni Ludwig Maximilians Universität-en habilitált, munkája címe: Törésgyógyulás befolyásolása alacsony energiájú ultrahanggal. 2004-től óraadó a Regensburgi Egyetemen, 2007-től a Regensburgi Egyetem címzetes professzora. 1993-tól tagja a német balesetsebészeti társaságnak, illetve az AO International Medence Munkacsoportjának. 2000-től a Német Balesetsebészeti Társaság Tudományos Bizottságának tagja. 2002-től a Német szövetségi Minőségirányítási Hivatal traumatológiai-ortopédiai szakértői bizottságának tagja. 2006-tól az AO International magyarországi referense.

Edgar Mayr professzor a traumatológia nemzetközileg elismert alakja, a törésgyógyulás befolyásolása kutatásának egyik európai vezetője és igen aktív művelője. Számos tudományos társaság tagja.

Mint az AO International magyarországi referense, aktív szerepet játszik továbbképzések és kutatási együttműködések kialakításában. Egyetemünkkel és klinikánkkal különösen szoros a kapcsolata, eredményes tapasztalatcsere kezdeményezője, mely keretében több orvos cseréjére került sor a PTE Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinikája, illetve a Klinikum Augsburg Balesetsebészete között. Tudományos együttműködés is folyik a két intézet között.

Dr. Edgar Mayr professzornak a „Honoris causa" doktori cím adományozását az egyetem és a kar érdekében eddig kifejtett, és a jövőben is várható kiemelkedő együttműködési tevékenységére tekintettel, messzemenően javaslom.

Kérem a tisztelt Szenátust, hogy prof. *dr. Edgar Mayr* részére „Honoris causa" doktori cím adományozását támogatni szíveskedjenek.

Pécs, 2007. szeptember 13.

Dr. Nyárády József professzor
Baleset- és Kézsebészeti Klinika

Univpécs, 2008. március 31.

A 160. évfordulón

Március 15-én a hagyományhoz híven megemlékezést rendeztek a pécsi 48-as téren. Az iskolások műsora után **Gábriel Róbert,** a Pécsi Tudományegyetem rektora mondott ünnepi beszédet. *Bukás ellenére méltán lehetünk büszkék az 1848-49-es forradalom és szabadságharcra* – kezdte beszédét a rektor, aki felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar nép történetében a sorsfordító események mindig a szabadsághoz kötődtek, s így a 48-asok örökségének jegyében nézhetünk 1956-ra, majd 1989-re is. *Mi a feladatunk most?* – tette fel a kérdést *Gábriel Róbert.* Nyilván tanulnunk kell hibáinkból, s figyelembe kell vennünk azt, hogy a történelmi ellentétek csak akkor és úgy oldhatók fel, ha kölcsönösen elfogadjuk egymást, tiszteljük egymás kultúráját, hagyományát, anyanyelvét, ünnepeit, legyünk akár többségben, akár kisebbségben. A tolerancia és nyitottság hangsúlyozása után az elérhető, reális célok megfogalmazásának szükségességére mutatott rá.

A beszédet egy idézettel zárta a PTE vezetője: *A siker azokhoz pártol, akik elég energikusak, hogy dolgozzanak érte, elég bizakodóak, hogy higgyenek benne, elég türelmesek, hogy várjanak rá, elég bátrak, hogy megragadják, és elég erősek, hogy megtartsák.*

Az Orvostudományi Kar megalapításának 90. évfordulója

Pécs, 2008. április 12., 14.

Ünnepi Kari Tanácsülésre került sor 2008. április 12-én a PTE Általános Orvostudományi Kar Dr. Romhányi György aulájában.

Az ünnepségen részt vett a Pozsonyi Egyetem Orvostudományi Karának (Univerzita Komenského v Bratislava Lekárska Fakulta) dékánja, *dr. Peter Labas* egyetemi tanár is.

Az ünnepi tanácsülés 10 órakor *dr. Németh Péter* orvoskari dékán köszöntőjével vette kezdetét.

„Tisztelt Kari Tanács! Kedves Vendégeink! Hölgyeim és Uraim!

Köszöntök minden megjelentet az Orvostudományi Kar megalapításának 90. évfordulójára rendezett ünnepi tanácsülésünkön.

Pécsen és környékén az orvosi jellegű képzés évszázadok óta jelen van. Nemcsak az 1367-ben megalapított *Studium Generale Quinqueecclesiense* keretében, hanem a betegápoló rendek tevékenysége során folyt ebben a városban és ebben a régióban orvosi oktatás hosszú időkön keresztül. A modern orvosképzés létrejöttét azonban mégsem innen eredeztethetjük. 1918. április 14-én a pozsonyi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem szenátusa határozatot hozott az Orvoskar megalapításáról. Mindez egy világégés közepette, egy nemrég alapított egyetemen történt. Magát az intézményt ugyanis Pozsonyban 1912-ben állították fel, s még az év végén felvehette a magyarok között oly népszerű Erzsébet királyné nevét. Annak a személynek a nevét, aki a XIX. század végén létrejött magyar kulturális, gazdasági és nemzeti fellendülés egyik fő támogatója volt, és akinek a népszerűsége a mai napig változatlanul fennmaradt. Az univerzitáson eredetileg négy fakultást kívántak felállítani: jog- és államtudományi; orvostudományi; bölcsészet-, nyelv- és történettudományi; valamint a mennyiségtani, természettudományi és mezőgazdasági kart. Az első három 1914 és 1918 között kezdte meg működését, a negyedik felállítására a háború miatt már nem jutott idő, sőt 1919 szeptemberében az egyetem tanárainak és hallgatóinak egy része Budapestre települt át. Az egyetem sorsát végül az 1921. évi XXV. törvénycikk rendezte oly módon, hogy a pozsonyi egyetem Pécsre került, ahol 1923 októberében indulhatott újra a tanítás.

A mai tanácsülésünkkel az eltelt 90 évre és annak tanulságaira kívánunk emlékezni.”

Dr. Németh Péter dékán köszöntője után *dr. Peter Labas* dékán szólt az egybegyűltekhez (a beszédében elhangzottakra utal *Benke József* a .8. oldalon).

Az ünnepségen elhangzott előadások:

Dr. Bauer Miklós emeritus egyetemi tanár, a Pécsi Orvostudományi Egyetem volt rektora: 90 év tanulságai;

Dr. Süle Tamás főorvos: A pécsi orvosképzés szellemi kisugárzása;

Dr. Németh Péter egyetemi tanár, dékán: Az Orvostudományi Kar jelene és az előttünk álló feladatok (lásd a 7. oldalon);

Sarnyai Ákos VI. éves orvostanhallgató, HÖK elnök és *Tara Trainor* II. éves angol programos orvostanhallgató: „Miért legjobb dolog a világon pécsi medikusnak lenni...?”

Az előadásokat a PTE Universitas Televízió *Pozsonytól Pécsig – a pécsi orvosképzés 90 éves története* c. filmjének bemutató vetítése követte.

Az Orvosképzésünk a könyvek tükrében c. történeti kiállítást *dr. Gábriel Róbert* egyetemi tanár, a PTE rektora nyitotta meg. A kiállítás készítői: *dr. Benke József* (az Orvostörténeti Múzeum ny. igazgatója), *Gracza Tünde* (a Pekár Mihály Orvosi- és Élettudományi Szakkönyvtár igazgatója), *Pohánka Éva* és *Jusztinger Antalné* (PTE Egyetemi Könyvtár és Múzeum). A kiállításról bővebben lásd a 10. oldalon.

Ezt követte *Stróbl Alajos* szobrászművész újraöntött „Erzsébet királyné" mellszobrának felavatása (az eseményről bővebben lásd a 8. oldalt).

Az ünnepi műsort a *Pécsi Vasutas Koncertfúvós Zenekar,* Pécs 2010 EKF Nagykövete adta *Neumayer Károly* vezényletével.

Az ünnepségsorozat április 14-én, hétfőn a Pécsi Tudományegyetem Klimo Könyvtárában folytatódott, ahol könyv-kiállítást nyitott meg *Kovács L. Gábor* EIKK elnök, rektorhelyettes. A kiállítás fővédnöke *Mayer Mihály* megyéspüspök. (Az erről szóló írást lásd a 11. oldalon.)

Délután *dr. Tóth Pál* és *ifj. Vadász István* fotókiállításának megnyitójára került sor a Szigeti úti aula galériáján (a képekről az összeállítást lásd a követ-kező számunkban). A kiállítást *dr. Kollár Lajos* egyetemi tanár, a Klinikai Központ főigazgatója nyitotta meg.

A Tudományos Szakosztály z ünnepi ülésére került sor 16 órai kezdettel, ahol az alábbi előadások hangzottak el:

Dr. Szolcsányi János egyetemi tanár, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet: Hazai kapszaicin-kutatások keskeny ösvényének pályája a világ gyógyszeriparáig;

Dr. Mózsik Gyula egyetemi tanár, I. sz. Belgyógyászati Klinika: A belgyógyász tevékenység és klinikai kutatás egysége életutam során;

Dr. Csernus Valér egyetemi tanár, Anatómiai Intézet: Biológiai órák;

Dr. Kovács L. Gábor egyetemi tanár, Laboratóriumi Medicina Intézet: Az endokrin diagnosztika perspektívái;

Dr. Kollár Lajos egyetemi tanár, Sebészeti Tanszék: Szemléletváltozás az érsebészetben.

Fotó: Mánfai György

Képek. *Fent: Póla József főosztályvezető, Gábriel Róbert, a PTE rektora és Németh Péter, a PTE ÁOK dékánja leleplezik a szobrot.*

Alatta: Lipótújvári Stróbl Alajos leszármazottai.

(Az ünnepséggel kapcsolatos anyagok közlését következő számunkban folytatjuk.)

Az Orvostudományi Kar jelene és az előttünk álló feladatok

Dr. Németh Péter, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja

Elhangzott az évforduló megünneplésére rendezett ünnepségen, 2008. április 12-én.

Tisztelt Kari Tanács! Kedves Vendégeink! Hölgyeim és Uraim!

Az egyetem elmúlt évtizedeiben gyakran hallottuk és magunk is emlegettük az ún. „hármas követelményrendszert", azaz az oktatás, a tudományos kutatás és a gyógyítás elválaszthatatlan egységét. Ezt legtöbbször anélkül tettük, hogy mélyebben belegondoltunk volna akár az oktatásba, akár a kutatásba vagy a gyógyításba. Nézzük most meg, hogy ma hogyan állunk ezekkel a fogalmakkal.

Az **oktatás,** mint alaptevékenység tesz bennünket egyetemmé és különböztet meg a kórházaktól és kutatóintézetektől. Az elmúlt 90 évben mindig is komoly erőfeszítések történtek a magas szintű képzés kialakítására és fenntartására. Ez igaz napjainkra is. Méltán vagyunk büszkék arra, hogy az elmúlt évben a hazai felsőoktatási intézmények rangsorában a pécsi Orvoskar az első helyre került. Ez valóban nagy eredmény, de nem tehet bennünket elbizakodottá. Az orvostudomány napjainkban a legintenzívebben fejlődő tudományterület. Az elméleti biológia, elsősorban a molekuláris biológia, genetika, immunológia, neurobiológia fejlődése minőségi változást hozott az alapozó tantárgyak területén. A gyógyszerkutatás, a képalkotó eljárások és a sebészi technikák soha nem látott fejlődése a klinikai oktatásra gyakorol hatást. Az új kihívások jelentős dilemmával járnak. Tudomásul kell vennünk, hogy a tantárgystruktúránk elavulttá válik nagyon gyorsan, ha nem követi naprakészen a klinikai orvostudomány fejlődését. Ugyanakkor nagyon nehéz elszakadni az évek óta megszokottá vált rutintól. Meg kell strukturálisan is és módszertanában is újítani az oktatásunkat ahhoz, hogy tematikájában folyamatosan korszerűsíthessük. Erre annál is inkább szükség van, mert a hallgatói létszámunk folyamatosan növekszik és az Európai Unióban a következő évtizedekben jelentős és permanens orvoshiánnyal kell számolni. Három nyelven oktatunk, és a 2008/09-es tanévre történt jelentkezések előzetes adatai is mind az érdeklődés fokozódását jelzik. Országból és Ciprusról érkezett felkérés kihelyezett orvosképzés közös indítására. A tárgyalások folynak ezekben a kérdésekben is. Ha nem tudunk lépést tartani a megnövekedett szakmai igényekkel és a megnövekedett létszámmal, akkor az általunk közvetített tudásanyag elavult lesz és ezzel párhuzamosan sem az oktatási infrastruktúra, sem az oktatói létszám nem tudja kielégíteni az igényeket. Az orvosképzés gyakorlati képzés elsősorban. Az oktatásnak a készségek, elsősorban a problémamegoldó készségek fejlesztését kell szolgálnia. Ez komoly elméleti megalapozottságot és a gyakorlati készségek precíz elsajátítását jelenti. További kihívást jelent az is, hogy miként másfél évtizeddel korábban az akkori Egészségügyi Főiskolai Kart létrehoztuk (amely azóta egyetemi rangú, Egészségtudományi Karrá vált), most újabb karok létesítése előtt állunk. Mind a gyógyszerészképzésünk, mind a fogorvos oktatásunk megérett az önálló karrá válásra. A meglevő adottságaink sokkal jobb kihasználására van tehát szükség a jövőben ahhoz, hogy sikerrel vehessük az akadályokat.

Karunk adja a Pécsi Tudományegyetem **kutatás**i potenciáljának döntő többségét. Mégis azt kell megállapítani, hogy a tudományos kutatás területén sem találkozunk kevesebb kihívással, mint az oktatásban. A kutatás-finanszírozás jelenlegi rendszere alapvetően különbözik a korábbi évtizedekben megszokotthoz képest: az állami támogatást felváltotta a kutatási pályázatok rendszere. Ez a folyamat ugyan közel két évtizede kezdődött el, de az egyetemi közélet mindennapjaiban még ma sem vált általánossá az a szemlélet, hogy az oktatói státusz alapvető követelménye a sikeres pályázati aktivitás. Az Európai Unió pályázatai – az ún. keretprogramok – jelentik napjainkban azt a forrást, ahonnan jelentős pénzösszegekhez lehet hozzájutni. Tisztelet azoknak a keveseknek, akik belevágtak egy-egy pályázat megírásába az elmúlt években és őszinte gratuláció azoknak, akik sikerrel pályáztak. Nem lehetünk azonban elégedettek, mert lényegesen több sikeres pályázatra lenne szükség ahhoz, hogy lépest tudjunk tartani a nemzetközi elvárásokkal. Nem tekinthető jó megoldásnak az a gyakorlat, amely a külföldön végzett munkákra alapozza a tudományos karriert. Fontosak, sőt elengedhetetlenek a nemzetközi tanulmányutak, de igazi fokmérőnek elsősorban az itthon nyújtott teljesítmény számít. Az itthoni munkához pedig folyamatos – pályázati úton mobilizált – pénzforrások kellenek. Nagy előrelépést jelentett a doktori iskolák létrejötte a 90-es években. Karunk ebben is élen jár a Pécsi Tudományegyetemen: mind az akkreditált programjaink száma, mind a sikeres doktori – PhD – védéseink száma és színvonala országosan is figyelemre méltó. Ugyanakkor nem tudunk megfelelő elhelyezkedési lehetőséget biztosítani a tudományos fokozatot szerzett fiataloknak. Gyakran kényszerből küldjük hosszabb külföldi tanulmányútra azokat a fiatalokat, akiket a szűkös anyagi források mellett, nagy energiabefektetéssel képeztünk ki. A munka gyümölcsét így nem mi aratjuk le, hanem a nálunk lényegesen jobb helyzetben levő külföldi laboratóriumok, kutatóhelyek. Megoldást erre is a pályázati aktivitás fokozása jelent. Akkor ugyanis a külföldi tapasztalatokat szerzett kutatók hazajőve itthon tudják a tudásukat hasznosítani. A nemzetközi példák egy másik utat is sugallnak: Azok a fiatal kutatók, akik a gyakorlatban belátható időn belül hasznosítható eredményeket érnek el, olyan kisvállalkozásokat – ún. spin off cégeket – hoznak létre, melyek megteremtik több évre az anyagi alapját a szellemi termék hasznosításának úgy, hogy közben a kapcsolat az anyaintézménnyel sem szakad meg. Ehhez speciális, egyetemen kívüli szervezeti formák, innovációs központok, kutatásfejlesztési inkubátorházak szükségesek. Mindez csak az egyetem és a régió ipari szereplőinek együttműködésével valósulhat meg. A közelmúlt regionális fejlesztései és a kar egyértelmű szerepvállalása bizonyos optimizmusra ad okot ezen a téren.

A harmadiknak emlegetett funkció, a **betegellátás** napi teendőiben ugyan jelenleg nem a kar a kompetens, mégsem választható el a gyógyítás az oktatási és tudományos tevékenységtől. Az elmúlt években kialakított munkamegosztás a Klinikai Központtal és az Orvos- és Egészségtudományi Koordinációs Központtal funkcionális munkamegosztást eredményezett. Szükség volt erre a „profiltisztításra", mert a kiváló színvonalú klinikai működés mellett súlyos gazdálkodási problémák jelentkeztek az elmúlt évtizedben. Országosan is élenjárók azok a mutatók, melyek a betegellátásunk szakmai hatékonyságát jellemzik. Nemcsak egy-egy nagy presztízsű klinika esetében igaz ez, hanem a gyógyító és diagnosztikus tevékenységünk egészére. Ugyanakkor köztudott, hogy nagyon jelentős adósságállománnyal küszködnek ezek a klinikáink. Úgy kell átalakításokat végrehajtanunk, hogy közben a rendkívül felgyorsult szakmai versenyben le ne maradjunk. Ez mindenképpen új szemlé-

letet igényel nemcsak az oktatásban és kutatásban, hanem a klinikum szervezésében és a működtetésében is.

Azt hiszem, hogy a jövőben, amikor az egyetemi alapfeladatokról beszélünk, nem három, hanem négy követelményt kell megfogalmaznunk, mind az egyes oktatók, mind az intézeti és kari vezetés szintjén: az oktatás-kutatás-gyógyítás mellé, velük azonos hangsúllyal, a gazdálkodást is fel kell vennünk a sorba. Ezt szolgálják azok az átszervezések is, melyek az elmúlt időszakban indultak meg és ezt célozza a kari szinten meghirdetett „új partnerség" programunk is.

Tisztelt Kari Tanács! Kedves Vendégeink!

Úgy érzem, hogy sikerült az elődök által kiépített úton továbbmennünk. Az út ma sem göröngyösebb, mint a korábbi időszakokban volt, csak a kihívások változtak. A kar a 90 év kritikus időszakaiban szép példáját adta az összefogásnak. Erre van most is szükségünk, hogy az utánunk jövőknek egy dinamikusan fejlődő orvosképzést, korszerű és sikeres tudományos kutatást, magas szintű betegellátást és a mindezt lehetővé tevő kiegyensúlyozott gazdálkodást adhassunk át.

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Németh Péter professzor, a PTE ÁOK dékánja

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Erzsébet királyné szobor az elméleti tömb előtti parkban

Az Orvoskari Hírmondó legutóbbi, 2008 márciusi számában azt a reményünket fejeztük ki, hogy a pécsi orvosképzés megindulásának 90. évfordulóján, április 14-én állni fog az ún. központi épület előtti parkban az egyetem egykori névadójának, Erzsébet királynénak szobra.

Emlékezetes ünnepség keretében *Németh Péter* dékán – *Gábriel Róbert* rektor úrral és *Póla József* főosztályvezető úrral együtt – leplezte le április 12-én néhány száz főnyi közönség és az alkotó, *Liptóújvári Stróbl Alajos* leszármazottainak jelenlétében a gránit posztamensen álló szobrot.

Megtisztelte jelenlétével ünnepségünket – mint hivatalos szigilluma mutatja – az Universitas Comeniana Bratislavensis MCMXIXI orvosi karának dékánja és az általa vezetett küldöttség is.

Pontosan egy hónappal a küldöttség érkezése előtt jártunk az ünnepségre készítendő filmünk forgatása miatt az ősi magyar koronázó városban, Pozsonyban. A dékáni vezetés fogadásakor kifejeztük azt az óhajunkat: szeretnénk, ha a pozsonyi egyetem orvosi fakultásának tudományos teljesítménye olyan kiemelkedő lenne az európai orvoskarok között, amilyen kiemelkedő szépségű az orvoskar dékáni tanácstermének csaknem negyed évezrede készült csodálatos kupola- és mennyezetfestménye. Valóban: a magam részéről a padovai és a bolognai, a montpellieri és a párizsi, a prágai és a krakkói egyetemek orvosi karain (és múzeumaikban) járva azt a csodát – amelyhez foghatót csak a nagy reneszánsz mesterek képei mutatnak – sehol másutt nem láttam, mint itt, a bratislavai orvoskar dékáni tanácstermében, az egykori – és az Erzsébet egyetem orvoskari dékáni hivatala céljára 1918 januárjában átadott – herceg Esterházy-Aspremont palotában (hasonlóan ehhez megőrizték és felújították a földszinten az egykori családi kápolnát, amelyben azonban ma már hetente csak kétszer tartanak szentmisét az orvosi fakultás tagjai számára). Filmünk rövidsége miatt mindebből az ünnepségen jelenlévők – sajnos – csak keveset láthattak.

Professzor *Peter Labaš* dékán angol nyelvű beszédében nemcsak örömét fejezte ki az egykori Erzsébet egyetem utódintézményében, a PTE ÁOK ünnepségén való részvételének lehetőségéért, hanem az ezzel az ünnepséggel megerősített eddigi

Kertész László igazgató – Képző- és Iparművészeti Lektorátus – a szobor posztamensének helyét, annak jellegét és nagyságát tervezte meg. A posztamenset *Turi Gábor* készítette, *Pál László Csaba* a szobor építész-kiviteli tervét, *Bartha János* (Herceghalom) öntőmester a szobrot készítette el.

kapcsolataink magasabb szintre emelését is kívánságai közé sorolta. Ezt a kívánságát már az orvoskari múzeumunkban reggel 8 órától ½ 10-ig tett látogatása során konkréten is kifejezésre juttatta azzal, hogy a maga részéről nagyon szeretné a pozsonyi (bratislavai) orvoskar történeti múzeumának létrehozását (és ezért mindent meg is fog tenni). Ehhez segítségünket kérte, amelyhez az első félszáz relikvia elküldéséért április 20-i levelében a delegáció egyik tagja, *prof. Kovács László* már köszönetet is mondott. Kovács professzor úr múzeumunkban tett látogatása során kérte az *A. Balogh Loránt* építész tanár által Budapesten 1914 februárjában – 1:1000-hez méretben – elkészült „A pozsonyi egyetem elhelyezési terv"-ének elküldését (ami természetesen meg is történt éspedig úgy, hogy a *Rodler Miklós* készítette digitális képről a múzeumunkban lévő elhelyezési terv ugyanolyan nagyságú és minőségű másolata elkészíthető lesz); amiről Kovács professzor úr úgy írt levelében, hogy (94 év után) „most Pozsonyban újra napirenden van az új egyetemi klinikák elhelyezésének kérdése és ez a terv ehhez adhat fontos motivációt. Rajtunk nem múlik. Sajnos itt nincs lehetőségünk ezt az igen nagyvonalú – a korabeli Európában is figyelemre méltónak tartott – tervet bemutatni, azonban talán a korabeli – lapunk múlt havi számában már közölt – leírás érzékeltet belőle (és a vele kapcsolatos korabeli intézkedésekről) valamit: „A pozsonyi egyetem építése ismét egy nagy lépéssel haladt előre. *Jankovich Béla* vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ugyanis leírt a városhoz és abban jelzi, hogy az egyetem építéséhez szükséges telkek nagy része felett már rendelkezik és még némi kiegészítő területre van szükség, melynek megadását a várostól kéri, kijelentvén, hogy ha azt a város teljesíti, a tervek kidolgozását azonnal elrendeli…Bízvást hisszük, hogy Pozsony város nem fog elzárkózni a miniszteri kérés elől s ha áldozatok árán is, rajta lesz, hogy a szép kilátást jelentő miniszteri szavak teljesüljenek. A pozsonyi orvosegyetem felépítése a közeljövőben várható. Pozsony törvényhatósága újabb másfél milliós hozzájárulást szavazott meg, hogy a kormány a nagyobbik megoldási tervezet szerint létesíthesse az egyetem építkezését. A közgyűlés arra kérte a minisztert, hogy az egyetem a közgazdasági és kereskedelmi tudományok számára és ipari kísérletekre újabb tanszéket, fizikai és vegytani intézetet létesítsen, az egyetem építésénél pedig elsősorban az orvosi fakultás épületeit építsék ki, hogy ez a kar kezdhesse meg legelőbb működését." – mondja a híradás.

Németh Péter és a dékáni vezetés is örül azoknak a magasabb szintre kerülő kapcsolatoknak, amelyet a jelenlegi pozsonyi orvoskari vezetés – és ottjártunkkor minden rendű és rangú beszélgető partnerünk – kifejezésre juttatott. Ezek a viszonyok embereken múlnak. Ha olyan horderejű kérdésben, mint a bratislavai delegáció érkezése napján 160 éve történt jobbágyfelszabadítás (amelyet *Batthyány Lajos* miniszterelnök a pozsonyi Zöldfa vendéglő erkélyéről hirdetett ki 1848. április 11-én) problematikája egyetértés lehet (a szlovák tanárok által szlovák tanulóknak írt tankönyvek ugyanúgy értékelik ezt a nemzet későbbi életében az egyik legnagyobb fontosságú eseményt, mint a magyar tankönyvek; az utódállamok közül egyébként egyedüliként), akkor az a tény, hogy a bratislavai egyetem eredete 1919 vagy 1914-e (a Comensky egyetem 1919 májusában alakult ugyanazokban az épületekben, amelyekben az Erzsébet is volt 1914 szeptemberében) nem lehet vitás, különösen abban az optikában, hogy a pozsonyi, Mátyás király által alapított Academia Istropolitana-t ők is előzményüknek tekintik. Csak akarni kell. És *Labaš* dékán úr akarja: *Stróbl Alajos* Erzsébet királyné szobrának másolatát egy nagyon méltó helyre, a pozsonyi orvoskar dékáni hivatala, a herceg Esterházy-Aspremont palota elé fogja felállíttatni.

Az Erzsébet királyné szobor felállításával legalább fél évszázadot késtünk, hiszen a városban annak ellenére nem volt ilyen köztéri műalkotás, hogy Pécs egyeteme 33 éven át az ő nevét viselte. Hogy a pécsi emberek és a tágabb térség véleménye egyetértő (lehet) erről a „jóvátételről" – a „kishitűek" mindig „félénk" álláspontjával szemben –, azt már az első héten több Erzsébet királyné és Ferenc József relikvia felajánlása is mutat(hat)ja. Egyáltalán nem mellékesen megjegyezve: orvoskarunk és -egyetemünk mindig is ápolta ezt az emléket. Bizonyítják ezt a régi, 1920-30-40-es évekbeli rektorok és/vagy dékánok tartotta Erzsébet napi megemlékezések mellett az Erzsébetet ábrázoló plakettek és márványszobrok (egy carrarai márványból készült mellszobor és egy – valahova eltűnt – ugyancsak carrarai márványból készült ülő Erzsébet szobor). De mutatja ezt az a kemény harc is, amelyet orvoskarunk professzorai – *Ángyán Jánostól Ernst Jenőn* át *Szentágothai Jánosig* – folytattak 1947 őszén az Erzsébet név megmentéséért. Bizonyítja a *Nagy Lajos király* létrehozta középkori pécsi Studium Generale Quinqueecclesiense alapításának 625 éves évfordulóján, 1992-ben létrehozott múzeumunk megannyi relikviája (köztük az egyik legnagyobb magyar szobrász, *Zala György* akadémikus csodálatos Erzsébet királyné és Ferenc József szoborpárja). Ezt bizonyítja *Bauer Miklós* rektor javaslata 1994-ben a pécsi Erzsébet Orvostudományi Egyetem név felvételére, továbbá ezt a *Bellyei Árpád* rektor által az Erzsébet királyné meggyilkolása (1898. szeptember 10.) centenáriumára kiadatott, „Az Erzsébet tudományegyetem rektorai és dékánjai" c. kötet is.

Ma megvan az igény arra, hogy a két orvosi kar a közös múltat együtt ápolja. *Németh Péter* dékán azt a reményét fejezte ki, hogy a centenáriumot a két kar majdani vezetése együtt fogja megrendezni.

1 Comenius János Amos (1592-1670) sárospataki tanár a morvaországi Magyarbrod mellett egy kis faluban született Komensky Márton molnár fiaként. Rendkívül viszontagságos életet élt. A Bratislava szó (név) születése: 1945 (azelőtt: Prešpork; Pozsony német – Pressburg – nevéből; mindkettő a Vratislav személynévből).

Benke József

Fotó: Rodler Miklós

Könyvkiállítások a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Kar 90 éves évfordulójára

2008. április 12-én a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karának 90. évfordulójára rendezett Ünnepi Kari Tanácsülésre a Pekár Mihály Orvosi- és Élettudományi Szakkönyvtár *(Gracza Tünde),* a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára *(Jusztinger Antalné és Pohánka Éva)* és az Orvostörténeti Múzeum *(dr. Benke József) „Orvosképzésünk a könyvek tükrében”* címmel történeti kiállítást készített el. A történeti prezentáció tematikáját tekintve három részre tagolható, amely mintegy hidat képez az orvosképzés pécsi múltja és annak előzményei felett. A kiállítást *dr. Gábriel Róbert,* a Pécsi Tudományegyetem rektora nyitotta meg.

Az első részben *Az orvosképzés és tankönyvei az egyetemi tanrendek tükrében* című oktatástörténeti könyvprezentáció a kar történetében jelentős első időszak – a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetemen folyó orvosképzés három helyszínének: Pozsony, Budapest és Pécs – tanrendjeit vette sorba, és segítségükkel bemutatta a kiemelt tanévek oktatóit, valamint az általuk kijelölt „kötelező szakirodalmakat”. E három helyszín egyre bővülő oktatási szisztémája rajzolódott ki a tanrendekben található tanmenetek, szigorlati rendek, valamint a kiegészítő tantárgyak sorából. A könyvkiállítást színesítendő, egy paravánon korabeli és mai fényképekkel és várostérképekkel megelevenedtek az orvostudományi karon 1912 és 1950 között folytatott oktatás helyszínei Pozsonyban, Budapesten és végül Pécsett.

A második tematikai rész az Orvostudományi Kar ünnepi és jubileumi kiadványaival igyekezett a helyi orvosképzés történeti és tudományos múltjáról összefoglaló képet adni. A kar történetével és a falai közt folyó kutatásokkal kapcsolatosan számos önálló munka, tanulmánykötet, évfordulós és ünnepi kiadvány, továbbá periodika látott már napvilágot. Ezekkel vált kerek egésszé a 90 éves, tartalmas oktatási múltra való könyvészeti visszatekintés.

A harmadik egységben a kar egyik korábbi hallgatójának, *dr. Legányi Jenő* mohácsi főorvosnak a könyvajándéka került kiállításra. A 18–19. századi, magyar, francia és latin nyelvű köteteket még orvostanhallgatóként gyűjtötte össze a Jogi Kar 48-as téri bejárata előtt, az *1952-es könyv elleni nagy inkvizíció* időszakában, most pedig felajánlotta az évfordulóját ünneplő kar számára.

Pohánka Éva osztályvezető, PhD-hallgató
PTE Könyvtár – Klimo Könyvtár
Történeti Gyűjtemények Osztálya

Fotó: Tóth Pál dr. (PTE ÁOK Humán Anatómiai Intézet)

Orvostörténeti kiállítás a Klimo Könyvtárban

Pohánka Éva írása

Az ünnepségek folytatásaképpen április 14-én – a kar alapításának napra pontosan 90 éves évfordulóján – a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtárában található Klimo Könyvtárban rendezett kiállítást *prof. Kovács L. Gábor* rektorhelyettes, az Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ elnöke nyitotta meg, bemutatva Pécs városának az orvosképzésért folytatott csaknem két évszázados harcát.

A hajdani pécsi Püspöki Könyvtárat 1774-ben alapította *Klimo György* püspök (1751–1777), és tette nyilvánossá Magyarországon elsőként. A bibliotéka alapításának a könyvek szeretetén kívül még egy gyakorlati oka is volt: ugyanis a püspök és a város újra szerette volna alapítani az 1367-es *Nagy Lajos*-i egyetemet Pécsett. Az első újkori pécsi egyetemalapítási tervezet nem számolt az orvostudományi képzéssel, hiszen a Nagyszombati Egyetem Orvoskara, egyben a magyar történelem első orvosi fakultása, amely 1769-ben alakult meg *Gerard van Swieten* és *Ürményi József* „bábáskodása alatt", 1777-ben Budára, majd Pestre költözött. Így itt prioritást élvezett az orvosok felsőfokú képzése.

Klimo György püspök

Az egyetemalapítás sem az 1785 és 1802 között, a II. József-féle tanügyi reform következtében Győrből Pécsre helyezett királyi akadémiával, sem a báró *Szepesy Ignác* püspök által 1830-ban alapított Filozófiai és Jogi Lyceum felállításával nem valósulhatott meg. Megvalósulására még csaknem egy évszázadot kellett várni, amikor is a trianoni békeszerződés miatt határon kívül maradó pozsonyi egyetem helyzetét a magyar kormány az 1921. évi XXV. törvénycikkben rendezte, amely az universitas új helyét Pécsen jelölte meg, ideiglenes jelleggel. Így Pécs városa a szerbek kivonulása után, 1923-ra felkészülhetett a négykarú – bölcsészettudományi, jogtudományi, orvostudományi és teológiai – egyetem befogadására.

Pohánka Éva, Fischerné dr. Dárdai Ágnes és dr. Kovács L. Gábor a kiállítás megnyitóján

A nyilvános bibliotékát alapító *Klimo György* püspök az átgondolt „egyetemi könyvtári koncepciójában", noha nem számolhatott az orvostudományi oktatással, nem nélkülözhette annak köteteit a gyűjteménye polcairól. *Klimo* a teológiai, bölcsészettudományi, a jogtudományi és a természettudományi munkák mellett nagy hangsúlyt fektetett az orvostudomány különböző

Fotók: Rodler Miklós

szakágai köteteinek beszerzésére. Az őt követő gyarapítások sem nélkülözhették az orvoslás új módszereit taglaló munkák beszerzését. A régi könyves kiállítás betekintést enged a hajdani püspöki könyvtár állományának páratlan gazdagságú orvostudományi anyagába. A látogatók egy izgalmas és illusztrációkban gazdag bemutatón keresztül képet kaphatnak a tudományág egyes területeinek a 15. századtól a 19. századig zajló változásaiba, fejlődésének történetébe.

A kiállítás tematikája a mai szakágaknak megfelelve mutatja be a tudományág fejlődését, a specializálódás metodikáját. Így a régi könyves kiállítás az anatómia, a patológia, az igazságügyi orvostan, a sebészet, valamint az ebből kinövő fül-, orr- gégészet és fogászat jeleseivel kezdődik, a kialakuló belgyógyászaton, a szülészeten, a bőr- és nemi betegségeken, a járványokon, majd az ideg-elmegyógyászaton vezet keresztül, és a gyógyszerészettel, a gyógynövények és általános gyógymódok ismeretével, végül a káros szenvedélyekkel és az egészséges életmóddal zárul. A püspöki könyvtár jelenlegi 35 000 kötetes állományának mintegy 10 %-át teszi ki az orvostudományi munkák sora.

Íme néhány „csemege” a méltán híres, hajdani nyilvános püspöki könyvtár orvostudományi állományából: A nyomtatás az ókortól a 15. századig tartó orvostudományi eredmények megjelentetésére is lehetőséget adott, így *Hippokratész* és *Galénosz* sokáig alapnak tartott munkái is nyomdába kerültek. A tudomány ismereteinek terjesztését a technika fejlődése nagyban elősegítette, ez szépen kimutatható az orvostudományi munkák számarányának növekedésével is. Nem maradhat ki a méltatásból *Andreas Vesalius* korszakalkotó anatómia munkája a *Humani corporis fabrica* (1543), amely a benne található számos kitűnő ábra és szemléltető leírás révén az őt követő századok alapművévé vált. Megtalálható itt *Gaspar Tagliacozzi* a „plasztikai sebészet” alapjait bemutató neves és gazdagon illusztrált műve (*De curtorum chirurgia …*, 1597) is. *Lorenz Heister,* német anatómus és sebész, a heimstedti egyetem professzora a tudományos sebészet németországi megalapozójaként vonult be az orvoslás történetébe. Az ő munkásságának kiteljesedésétől számítva datálható a sebészet önálló tudományággá való válása (*Compendium anatomicum…*, 1719). Justine Siegemundin, a brandenburgi királyi udvar „udvari bábája” különböző magzati fekvéseket érzékletesen ábrázoló munkájának második kiadása (1723) a címe szerint is tankönyvül szolgált a nehéz és rossz fekvésű szülésekhez (*Die königl. Preussische und Chur-Branden-burgische Hof-Wehe-Mutter, das ist: ein höchst nöthiger Unterricht von schweren und unrechtstehenden Geburthen).* A mai korban is oly népszerű „élvezeti cikkek” – a kávé, a csokoládé, a tea és a dohány hasznos és káros voltáról jelentetett meg könyvet Leonhard Ferdinand Meisner 1721-ben (*De caffe, chocolatae, herbae thee ac nicotianae*

HENRICI a DEVENTER
Med. Doctor im Haag,
Neues
Hebammen-
Licht,
in welchem aufrichtig gelehret wird,
wie alle unrecht liegende Kinder,
lebendige oder todte,
blos mit den Händen
in ihr rechtes Lager zu bringen/ und
glücklich heraus zu ziehen/
welches die vielen Kupffer deutlich vor
Augen stellen;
Alles aus eigener Erfahrung von
dem Herrn Autore erfunden/
den deutschen Chirurgis und Hebammen zum Besten
aus dem Lateinischen ins Deutsche übersetzt.
Die dritte Auflage.
JENA/
bey Johann Rudolph Crökern/ Buchhändl.
1728.

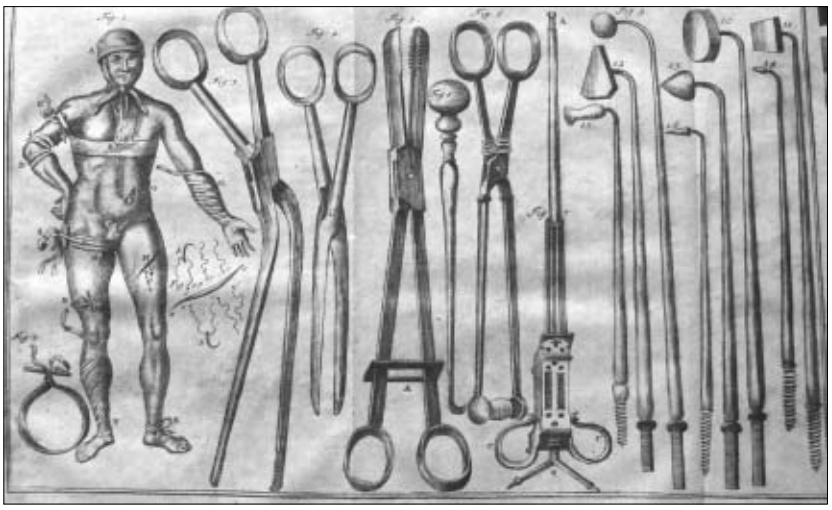

Sebellátás és vérzéscsillapítás: idegen testek eltávolítására szolgáló fogók (Lorenz Heister: Compendium anatomicum..., Norimberga, 1719.)

LEONH. FERDINAND. MEISNERI,
Med. Doct. & Prof. Regii,
DE
CAFFE, CHOCOLATÆ, HERBÆ
THEE ac NICOTIANÆ
NATURA, USU, ET ABUSU
ANACRISIS,
Medico-Historico-
Diætetica.
Caffe
NORIMBERGÆ,
Sumpt. JOH. FRIDER. RUDIGERI,
ANNO MDCCXXI.

Könyv a kávé, a csokoládé, a tea és a dohány hasznos és káros voltáról (Leonhard Ferdinand Meisner, De caffe, chocolatae, herbae thee ac nicotianae natura, Norimberga, 1721.)

natura…). Eredetileg mindhármat gyógyszernek tartották, majd fokozatosan drága élvezeti cikkekké váltak, amelyek túlzott fogyasztását az egészségkárosító szenvedélyek között jegyezték fel.

A kiállítás a négy évszázados és nyelvileg sokrétű – latin, német, francia, olasz és magyar – anyag reprezentációja közben betekintést enged a pécsi egészségügy 19. századi állapotába, a könyvtár neves adományozója, *Patkovics József* városi tiszti főorvos (1784-1854) könyv- és kéziratha-gyatéka által. Gyűjteményében a jelentős 19. századi orvostudományi kötetek mellett a szépirodalmi és kultúrtörténeti munkák is helyet kaphattak. *Patkovics József* munkássága igazán sokrétű volt: az irgalmasok kórházának orvosa volt, majd megyei másod tisztiorvos, végül 1831-ben a város tiszti főorvosa lett. Komoly anyagi áldozatokat hozott az 1714-ben alapított közkórház fejlesztéséért, beszerezte, és a városnak ajándékozta a boncoláshoz szükséges műszereket, 1832 és 1836-ban egy-egy szobát rendezett be saját költségén a kórházban. Ezen kívül sebészeti műszerekkel szerelte fel a kórházat, valamint irattári szekrényt adományozott a tiszti orvosi hivatal irattárának. Fontos volt még a harkányi gyógyvízzel kapcsolatban kifejtett tevékenysége is. Meteorológiai feljegyzéseit Bécsbe küldte, további kutatások lefolytatására. Könyvgyűjteményét még életében a nyilvános Püspöki Könyvtárnak adományozta azzal a kikötéssel, hogy térítvény ellenében otthon orvosok is használhassák. Betegnaplói is ide kerültek, amelyeket 1811 és 1853 között vezetett. Bennük részletes kórtörténeteket írt le, megjelölve a gyógyításhoz felhasznált gyógymódok mellett a halálozási statisztikákat is. A Klimo Könyvtár legutóbb megjelent katalógusában 378 olyan könyvtétel található, amelyben szerepel *Patkovics József* tulajdonosi bejegyzése. Emellett számos magyar és német nyelvű szakfolyóirat egészítette ki könyvkollekcióját.

A kiállítás mottója ma is híven reprezentálja az orvoslás kiemelkedő fontosságát, amelyet Rotterdami Erasmus *Az orvostudomány dicsérete* című munkájába ekképp foglalt össze: *„…mindazt, ami az emberben jelentős, műveltséget, erényt, adottságot s minden egyebet az orvostudomány adományának kell tartanunk, hiszen ő azt óvja meg, ami nélkül semmi más nem létezhetnék.”*

Az emberi csontváz (Andreas Vesalius: Humani corporis fabrica…, Basel, 1543.)

A karlebeny átültetése az orra (Gaspar Tagliacozzi: De curtorum chirurgia …, Velence, 1597.)

(A kiállítást *Kokovai Szabina* és *Pohánka Éva,* a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtárának munkatársai készítették el. A Patkovics-hagyaték feldolgozásáért köszönet *Csóka-Jaksa Helga* régi könyves könyvtáros munkájáért.)

Fotó: Mánfai György

Prof. Papp Lajos

egyetemi tanár, klinikaigazgató, az MTA doktora 60. születésnapja alkalmából ünnepi tudományos ülésre került sor a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Szívgyógyászati Klinikája szervezésében, 2008. március 29-én a PAB-székházban.

Program

Prof. Szabó Zoltán: Papp Lajos professzor munkásságának rövid ismertetése, méltatása
Eperjes Károly színművész köszöntője
Tasnádi Péter, Pécs város polgármesterének köszöntője
Prof. Németh Péter, a PTE ÁOK dékánjának köszöntője
Prof. Papp Lajos előadása
A munkatársak, tanítványok előadásai:
Prof. Kellermayer Miklós
Dr. Zámolyi Károly
Dr. Alotti Nasri
Dr. Cziráki Attila

Új Dunántúli Napló, 2008. március 31.

„Virágvasárnapon születtem, holtan...”

HATVAN ÉV „A kudarcok, a szomorúságok és fájdalmak javamra váltak” – mondta Papp Lajos

Dr. Papp Lajost, a Pécsi Tudományegyetem Szívgyógyászati Klinikájának igazgatóját szombaton köszöntötték hatvanadik születésnapján. Az alkalomból tudományos ülést szerveztek tisztelői és barátai a Magyar Tudományos Akadémia pécsi székházában.

– A kérdés kézenfekvőnek tűnik számomra: készített-e számvetést, végigtekintette-e a múltat, hogy mit tett jót avagy se, fogadta-e ismerősei gratulációit? Netán ismét elbújt a nagyvilág elől?

– Már tudják a környezetemben is, hogy ezek a dolgok engem rettentően zavarnak. A születésnapomon rendszerint szabadságra megyek, hogy elkerüljem: akár a szívjóságból, akár tiszteletből, netán bármi más okán engem gratulálni kelljen. És ettől nem tágítok.

– Miért ez a húzódozás?

– Mert a születés hihetetlenül misztikus valami, s úgy gondolom, ha ünnep, csak annak a számára lehet ünnep, aki ezt megélte. Ilyenkor ezért szeretek inkább egyedül maradni. Igyekszem távol tartani magam még a családom közelségétől, feleségem, gyerekeim gratulációjától is. S ebben senki sem kivétel, drága édesanyám sem volt az. De hogy mit jelent nekem ez a hatvan év, azt hadd magyarázzam el kissé bővebben. Az életünk tele van szimbolikával, s én 1948-ban virágvasárnapon születtem, holtan, és ahogy elmondták, a déli harangszó kondulására indult meg a szívem. Hatvanéves pedig éppen nagypénteken lettem. Tehát az életem hatvan éve szimbolikusan virágvasárnaptól nagypéntekig telt.

– Mégis, elárulná, hogy miként töltötte március 23-át?

– Végigjártam az utat. Aranyosgadányban, a szülőházamnál kezdtem – drága szüleimnek már csak a temetőben tudtam hálát adni –, majd azokon a pontokon mentem végig, sorrendben, amelyet kitelepítve a családdal bejártunk. Így előbb Mágocsra, onnan Csurgóra, majd Alsópeterdre autóztam, s déli tizenkettőre már Dobogókőre érkeztem, ahol a legenda szerint a Föld szíve dobog. Éppen előző este hívtak oda egy olyan ünnepségre, amiről korábban nem hallottam, ám a lehetőség felvillanyozott. Mint azt a meghívóim említették, a nagyvilágban pontosan délben nyolcezer dob szólal meg egyszerre, kérve a Teremtőt arra, hogy a békességet és a szeretetet erősítse a Földön. A dobok Észak- és Dél-Amerikán keresztül Ázsiáig szóltak... Számomra ez volt a születésnap ünnepe. Ott kellett lennem.

– Miért lett orvos és nem pap, netán politikus, s ha orvossá lett, miért éppen a szívsebészetet választotta? Honnan Papp Lajos közéleti indíttatása, szerepvállalása..?

– Elrendeltetett. A Teremtő adja a lehetőséget, s mi vagy élünk a felkínált esélyekkel, vagy nem. Én igyekeztem élni vele. Nem kívántam másfelé menni. S ezen az úton – úgy gondolom – még a kudarcok, a szomorúságok és fájdalmak is javamra váltak. Figyelmeztettek és tanultam belőlük, sokkal inkább, mint a vélt vagy valós sikerekből. Nem emlékszem semmire, amire ma úgy gondolnék, hogy mégiscsak jó lett volna elkerülni, akárha politikai kiállásaimra, iraki utamra, netán saját szívműtétemre gondolnék. Amit megéltem, mind kellettek ahhoz, hogy idáig eljussak.

– Az akadémiai ünnepi tudományos ülésen Eperjes Károly, Kossuth-díjas színművész fogja elsőként köszönteni. Ismeretségüket jelzi ez, avagy több is rejtőzik a háttérben?

– Nem én szerveztem az összejövetelt, így a köszöntőhöz, a színművész jelenlétéhez nem tudok hozzászólni. Az viszont igaz, hogy nemcsak ismerős, beszélős viszonyban vagyunk, hanem lelki jó barátok, s abban hasonlóak, hogy ő is megjárta és járja folyamatosan a keresztutat.

Kozma Ferenc

Templomban az oltár

Dr. Papp Lajos pécsi szívsebész a Baranya megyei Aranyosgadányban született, nős, a felesége is orvos. Két gyermekük van, Lajos (1975) és Katalin (1979). Kutatási területe a szívritmusbetegségek kezelései, a coronaria bypass műtétek hatásossága, az új műtéti eljárások. Megjárta a harvardi egyetemet, Párizst, dolgozott a budapesti, zalaegerszegi szívsebészeten. Széchenyi-díjas, Prima Primissima közönségdíjas, és többek között 1998-ban elnyerte a Magyar Művészeti Akadémia aranyérmét, amelyet a magyar szellemi élet jeles személyisége vehet át, akinek a „munkássága, életműve példa a nemzet felemelkedéséért, megmaradásáért végzett odaadó, önzetlenül és a személyes bátorságot sem nélkülöző munkálkodásra.” Papp Lajos meggyőződése, hogy a mosoly gyógyít, hogy az öröm erősíti az immunrendszert. Vallja, hogy az embernek az élethez hitre van szüksége. Egyszer azt mondta: „Azért vállalok szerte az országban előadásokat, hogy az élet szépségét hirdessem, hogy eloszlassam a fásultságot, a letargiát.” A műtét közben pedig elmagyarázta: „Ha az emberi testet úgy fogjuk föl, mint Isten alkotását, s abban a templom a mellkas, akkor a templom közepén az oltár a szív.”

Dr. Kovács L. Gábor egyetemi tanár, az MTA levelező tagjának köszöntése 60. születésnapja alkalmából

A Pécsi Tudományegyetem OEKK Laboratóriumi Medicina Intézete *Dr. Kovács L. Gábor* 60. születésnapjára, 2008. április 11-én ünnepi ülést rendezett. A meghívóban meghirdetett eredeti helyszín (a dékáni tanácsterem) bizony szűkösnek bizonyult. Az Elméleti Tömb Dr. Lissák Kálmán előadótermét az ország minden részéből eljött barátok, pályatársak és munkatársak teljesen megtöltötték.

Dr. Gábriel Róbert, egyetemünk rektora köszöntötte a résztvevőket. *Dr. Németh Péter* dékán nyitotta meg az ülést, és a kari vezetés nevében tolmácsolta a jókívánságokat. *Dr. Lénárd László* akadémikus rövid méltatással indította meg az előadások sorát. Megható pillanat volt, amikor *Lénárd* professzor személyes ajándékként egy, az Élettani Intézet „Lissák Kálmán időszakát" megörökítő, és kizárólag erre a születésnapra összeállított miniatűr albumot nyújtott át az ünnepeltnek.

Az előadók *Kovács L. Gábor* professzor életpályájának egy-egy periódusát méltatták ünnepélyes szavakkal, a jókívánságokat néhol humorral is fűszerezve.

Dr. Hartmann Géza a pécsi Élettani Intézetben eltöltött diákkörös éveket elevenítette fel, *dr. Szabó Gyula* egyetemi tanár pedig a Szegedi Tudományegyetem Kórélettani Intézetének fiatal és ambiciózus kutatójáról tartotta megemlékezését, kitérve a külföldi tanulmányok éveire is. *Dr. Toldy Erzsébet,* a tanítvány a szombathelyi évek munkásságát foglalta össze.

Vezetőként elért eredményeit – mind intézetigazgatóként, mind karokon átívelő egyetemi szinten – *dr. Miseta Attila és dr. Bódis József* egyetemi tanárok méltatták előadásaikban.

Dr. Rácz Károly, a Semmelweis Egyetem professzora a tudományos kutatót köszöntötte „Ha a neurohypophysis beszélni tudna" címmel megtartott ünnepi előadásában.

Dr. Paragh György a Debreceni Egyetem OEC elnökeként gratulált a társegyetem OEKK elnökének.

Befejező előadóként az ünnepelt szubjektív szemszögből mutatta be életútját.

Előadása az ünnepi köszöntőkkel együtt kínálja számunkra azt a lehetőséget, hogy sikeres életútját a beszámoló végén röviden ismertessük.

Dr. Kovács L. Gábor

1948. március 15-én született. Egyetemi tanulmányait a Pécsi Orvostudományi Egyetemen (1966-1972) summa cum laude eredménnyel végezte. Klinikai laboratóriumi vizsgálatokból (1975) és neuroendokrinológiából (1979) szakvizsgázott.

A POTE Élettani Intézetében: gyakornok, majd egyetemi tanársegéd: (1972-1976), majd a SZOTE Kórélettani Intézetében tanársegéd 1976-'80, adjunktus 1980-'85, és egyetemi docens 1985-'87. Az **orvostudomány kandidátusa** címet 1979-ben nyerte el. Disszertációja: „Neurohypophysis és mellékvesekéreg hormonok központi idegrendszeri hatásai és hatásmechanizmusai." Az **orvostudomány (MTA) doktora** (1986): „Neuropeptid-neurotranszmitter kölcsönhatások a kísérletes kábítószer-addikció adaptív központi idegrendszeri folyamataiban".

- 1977/78. Hollandiai tanulmányúton volt az Utrechti Egyetem Rudolf Magnus Gyógyszertani Intézetben,
- 1979-'92 között további 12 alkalommal – napjainkban már mint az egyetem vendégprofesszorát – hívták vissza ugyanezen intézetbe rövidebb tanulmányutakra

- A Vas Megyei Markusovszky Kórház osztályvezető főorvosa (1987-2004), orvos-igazgatója (1990-99), majd főigazgató főorvosa (1999-2000).
- 1993-1995 között a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen az egészségügyi menedzsment szakot végezte
- A POTE, főiskolai tanára (1994-);
- A Pécsi Orvostudományi Egyetemen **1995-ben habilitált;**
- A POTE, majd a **PTE egyetemi tanára** (1997-);

A Pécsi Tudományegyetem EFK Szombathelyi Képzési Központ igazgatója (1997-2000);

A Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács Egészségügyi Munkabizottságának elnöke (1997-2000);

A Pécsi Tudományegyetem ETK Diagnosztikai és Menedzsment Intézetének igazgatója (2001-);

A Pécsi Tudományegyetem ETK tudományos főigazgató helyettese és Tudományos Bizottságának elnöke (2002-);

A Pécsi Tudományegyetem Laboratóriumi Medicina Intézetének igazgatója (2004-);

A Pécsi Tudományegyetem ETK főigazgatója, majd dékánja (2005-2006);

A Pécsi Tudományegyetem OEC társelnöke (2005-2006);

A Pécsi Tudományegyetem OEC, majd OEKK megbízott elnöke (2006-).

Oktatói tevékenysége

Élettan/kórélettan előadások és gyakorlatok, klinikai biokémia előadások az orvosképzésben, élettan/kórélettan és laboratóriumi diagnosztika előadások az PTE EFK-n majd az ETK-n, klinikai laboratóriumi diagnosztika: vizsgáztatás a szakorvosképzésben.

Kutatói tevékenysége

Kutatási területe az endokrin rendszer és az idegrendszer kapcsolatának elemzése, az utolsó tíz évben ezen belül a kábítószer- és alkohol-függőségben szenvedő szervezetben az idegrendszeri peptidek, hormonok, laboratóriumi paraméterek, és az idegi ingerület-átvitel kapcsolata.

- A **Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja** (2004).

Főbb scientometriai adatai:

Saját közlemények száma: 353;

Független idézetek száma: 3344;

Összesített impaktfaktor: 382,027;

Tudományos előadások száma: 461.

Az ***MTA*** Orvostudományok Osztálya számos munkabizottságának tagja illetve elnöke.

A ***MAB*** Orvostudományi Szakbizottság tagja majd elnöke, a MAB Doktori Bizottság tagja.

Doktori iskola program:

- Alapító tag és programvezető a PTE-ETK „Interdiszciplináris egészségtudományi kutatások" c. doktori iskolájában.
- Doktori programvezető a PTE-ÁOK „Klinikai orvostudományok" doktori iskolájában.

Tudományos társasági tagságok:

Hazai (***MLDT elnökeként)*** és számos külföldi tudományos társaság (európai ***/ FESCC és amerikai/AACC***) tagja és ***választott tisztségviselője;***

Meghívott előadója nemzeti, európai, amerikai és távol-keleti kongresszusoknak, valamint tagja tudományos nemzetközi folyóiratok szerkesztőbizottságának;

Európai és világkongresszusok nemzetközi tudományos szervező bizottságainak rendszeres meghívottja;

Az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács tagja (2004-);

*A **Magyar Rektori Konferencia:*** az Orvostudományi és Egészségtudományi Bizottság elnöke (2006-);

A *Nemzeti Egészségügyi Tanács* tagja (2006-);

*Az Orvosi Laboratóriumi Vizsgálatok **Szakmai Kollégium** tagja, 2006-ig elnöke.*

Kitüntetései között mind hazai, mind nemzetközi ösztöndíjak/díjak szerepelnek: (többek között):

- David De Wied Fellow (Utrechti Egyetem, Hollandia, 1992);
- Széchenyi-Professzori Ösztöndíj: 1998-2001;
- Köztársasági Érdemérem Kiskeresztje (1998);
- Az Amerikai Klinikai Kémiai Társaság (AACC) Nemzetközi Díja (1999);
- Szent-Györgyi Albert-díj, 2004.;
- A Cseh Purkinje Orvostudományi Társaság tiszteletbeli tagja, 2005;
- Jendrassik Loránd Emlékérem (Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság, 2006).

Professzor Úr, Elnök Úr, szívből gratulálunk!

Pécs, 2008. április 23.

Dr. Ludány Andrea

Fotó: Kittkáné Bódi Katalin

Az alábbi írást *Gracza Tündétől* kaptuk – köszönjük.

Orvosi Hetilap, 1943. 87. évf. 20. szám: 251. o.

Az Erzsébet Tudományegyetem orvosi karának negyedszázados jubileuma.

A mai nehéz időknek megfelelően szerény keretek között ünnepelte meg május 8-án az Erzsébet Tudományegyetem orvosi kara fennállásának negyedszázados évfordulóját.

Az ünnepséget *Császár Elemér* orvoskari dékán nyitotta meg. A vk. miniszter képviseletében *Molnár Andor* miniszteri tanácsos üdvözölte a jubiláló kart, tolmácsolta a miniszter meleg üdvözletét és méltatta a kar érdemeit az orvosképzés, az orvostudomány művelése és a közegészségügy terén. A belügyminiszteriumból *Grosch Károly* min. osztályfőnök jelent meg. Kiküldöttjeik útján az összes magyar egyetemek jókívánságaikat fejezték ki a Pozsonyból elűzött, átmenetileg Budapesten elhelyezkedett és Pécsett új otthonra talált karnak. Résztvettek az ünnepségen a pécsi püspökség képviseletében *Hanuy Ferenc* általános püspöki helynök, *Nikolits Mihály* Pécs város és Baranya vármegye főispánja, a város és vármegye vezetősége, az egyházi, katonai és polgári hatóságok kiküldöttei. Megtisztelte a kart megjelenésével *Montenuovo Nándor herceg,* felsőházi tag is. Az üdvözléseket az orvoskari dékán köszönte meg. Ezután *Entz Béla* prof. ismertette a kar történetét. Nincs egyetemeink között egy sem, amely annyi hányattatáson, megpróbáltatáson ment volna keresztül, mint az Erzsébet Tudományegyetem. Már 1878-ban kérte Pozsony városa a harmadik magyar egyetem felállítását Pozsonyban. *Trefort* miniszter ehhez 1880-ban a király hozzájárulását is kieszközölte és 1885-ben az egyetem felállítására vonatkozó törvényjavaslatot is elkészítette. Ez a törvényjavaslat azonban csak 1912-ben érett meg annyira, hogy *Apponyi Albert gróf* miniszter a pozsonyi és debreceni egyetem felállítására vonatkozó törvényjavaslatot a parlamenttel elfogadtatta. Az első orvostanárokat a király még 1914-ben kinevezte, 1917-ben az uralkodó képviseletében *Albrecht királyi herceg* nyitotta meg ünnepélyes keretek között a pozsonyi egyetemet, az orvosi kar azonban csak 1918. ápr. 14-én alakult meg. Az előadó ezután ismertette az orvosi kar megnyitásának körülményeit és az 1919. január 1-jén történt cseh megszállás idejében történteket, amikor a megszálló hatalom az egyetem rectorát és egyes tanárait ismételten internáltatta, majd bezárta az egyetemet és csak a közvélemény nyomására engedte meg újra, hogy az egyetem munkásságát folytathassa. Részletesen kitért az előadó az egyetemnek *Masaryk* elnökkel folytatott tárgyalására, amikor az elnök az egyetemnek igéretet tett, hogy ez bizonyos átmeneti ideig zavartalanul fogja munkásságát folytathatni. Az egyetem orvosi és bölcsészeti karának megszüntetése a szlovák minisztérium nyomására történt, amely keresztülvitte, hogy már 1919-ben kinevezték a cseh orvostanárokat és ezek szeptember 22-én az egyetemet teljes felszerelésével, az egyetem tiltakozása ellenére birtokba vették. A kar tagjai ekkor Budapesten kerestek elhelyezkedést, amely viszontagságos és hosszas tárgyalások után a Ferenc József Tudományegyetemmel való cooperatióval sikerült is. Az egyetemnek budapesti elhelyezése körül *Tóth Lajos* államtitkár mellett különösen *Pekár Mihály* akkori orvoskari dékán szerzett igen nagy érdemeket. Nagy segítségünkre volt ebben a budapesti egyetem, az állatorvosi főiskola, a budapesti közkórházak igazgatósága, a poliklinika, a fehérkereszt-kórház és az angyalföldi tébolyda. A Ferenc József Tudományegyetemmel való cooperatio két évig tartott, amikor Szegedre költözött. Az Erzsébet egyetem azonban még három évig Budapesten folytatta munkáját, amíg az 1921. évi XXV. tc. végrehajtása értelmében Pécs város meghívására, a város felszabadulása után, Pécsett helyezkedett el. A pécsi elhelyezés Magyarország nagy conceptiójú akkori kultuszminiszterének, *Klebelsberg Kunó grófnak* köszönhető, aki bámulatos éleslátással felismerte a helyzetet, kiválasztotta az egyetem elhelyezésére alkalmas épületeket és megszerezte a leköltözködéshez szükséges anyagi eszközöket is. Mindebben néhai *Pekár Mihálynak* elévülhetetlen érdemei voltak, aki *I. Smith-tel* folytatott tárgyalásai során az egyetem felszerelésére szükséges összegeket megszerezte. Majd felsorolta, hogy Pécs városa milyen nagy áldozatokat hozott az egyetem elhelyezésére és kiemelte a püspökség nagy áldozatkészségét is, amely nagyértékű könyvtárát is átadta az egyetemnek. Mikor *Klebelsberg* 1928-ban az egyetemet megnyitotta, a következőket mondotta: »Büszke megelégedés tölti el lelkemet, hogy páratlanul nehéz körülmények között újabb tűzhelyet szentelhetek fel a tudománynak, hogy a tudás erejével munkálkodjék hazánk újjáépítésén és a magyar név becsületének gyarapításán«.

Ugyanekkor annak az elhatározásának adott kifejezést a miniszter, hogy a négy magyar egyetemet feltétlenül fenntartja. *Nendtvich Andor* polgármester üdvözlő szavaiban ünnepélyesen megígérte, hogy az országnak ezt a kultúrkincsét nemcsak megőrzi ez a város, hanem minden erejével előmozdítja fejlődését és felvirágozását.

A kar történetének vázlatos ismertetése után kegyeletes szavakkal emlékezett meg a kar halottairól és azzal fejezte be fejtegetéseit, »adja Isten, hogy a sok viszontagság után a nyugodt munka évei köszöntsenek a karra és az egyetem hosszú évszázadokon át teljesíthesse magasztos hivatását«.

Az előadásért *Császár Elemér* orvoskari dékán mondott köszönetet. Majd felkérte *Bakay Lajos professzort,* a Pázmány Péter Tudományegyetem rector magnificusát, hogy az agysebészet fejlődéséről szóló *Tóth Lajos* emlékelődását tartsa meg. A feszült figyelemmel hallgatott és nagy tetszéssel fogadott előadás után az orvoskari dékán keresetlen szavakban mondott köszönetet az előadónak, méltatta *Bakay professzor* nagy érdemeit, különösen az Erzsébet Tudományegyetem orvosi karának felállítása körül és a hallgatóság élénk tetszésnyilvánítása között a következő szavak kíséretében nyujtotta át neki a kar legnagyobb kitüntetését, a Tóth Lajos érmet: »Úgy érzem, híven járok el Tóth Lajos szellemében, mikor Magnificentiádnak, a tudós és nagy magyar orvosnak, a páratlan szervezőképességű és szerető szívű férfiúnak, az igaz magyar hazafinak – akit most is a miénknek tekintünk és érzünk – Orvosi Szakosztályunk nevében, a Tóth Lajos emlékérmet a magyar orvostudományért mély tisztelettel átnyujtom«.

Az illusztris előadó meleg szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért. Ezzel az ünnepi ülés véget ért.

Tisztelt Olvasók!

100 ÉVES A NYUGAT

Március 27-től december 31-ig folyamatosan látogatható a „100 éves a Nyugat” című tárlat a Petőfi Irodalmi Múzeumban. A száz éves *Nyugat*ra emlékező kiállítás nemcsak egy folyóirat megalakulását, a hasábjain formálódó irodalmi modernség megszületését ünnepli – fogalmaz a meghívó –, hanem egész esztétikai kultúránk, közgondolkodásunk, ízlésünk, kritikai szemléletünk korszerűsödését is. Az irodalom megújulásáért és autonómiájáért küzdő írók a lap hasábjain kezdetektől szolidaritást vállaltak a társművészetekkel, *Bartók* és *Kodály* új korszakot nyitó zenéjével, támogatták a modern képzőművészet rokon törekvéseit, figyeltek a színház, a könyvművészet újító tendenciáira, s nagy nyitottsággal ismerték fel az akkor formálódó film- és fotóművészet jelentőségét. Mélységesen meg voltak győződve arról, hogy mindezzel a progressziót szolgálják. A kölcsönös inspirációnak köszönhetően jöttek létre *Rippl-Rónai József* íróportréi *Babitsról, Móriczról, Karinthyról, Szabó Lőrincről, Osvát Ernőről, Fenyő Miksáról* és *Schöpflin Aladárról;* e pasztell-sorozat híres darabjai több helyről összegyűjtve most együtt láthatók.

Ajánlom szíves figyelmükbe továbbá az Interneten a http://nyugat.oszk.hu honlapot. Itt láthatják a PIM fenti kiállításához kapcsolódó dokumentumokat, gyönyörűséges verseket hallgathatnak a költők előadásában is, rengeteg az érdekesség, nem bánják meg!

Kiss Tamás
könyvtáros

TÓTH ÁRPÁD: ÁPRILIS

Április, ó, Április,
Minden csínyre friss!
Faun-bokáju, vad suhanc,
Újra itt suhansz!
Vásott cigánykereked
Porozza a tereket,
Repül a szemét,
Levegőbe parazsat
Hintegetsz és darazsat,
Illatot s zenét!

Némely ingó és rügyes
Ág végére már
Küldöd: kússzék az ügyes -
Katicabogár,
Mint árbócra egy piros,
Pettyes zubbonyú,
Fürge lábú és csinos
Kis matrózfiú!
Kémleli a láthatárt:
Mennyi fény! Mi az?
S zümmög zengő, napba tárt
Szárnyakkal: tavasz!

Szunnyad még a tél-mező,
Fáradt, vén paraszt,
Fűszakálla csendbe nő,
Megcibálod azt,
Majd meg méznél illatosb
Szellőfésüvel
Fésülöd, s szólsz: hé, de most,
Lomha szolga, fel!
Szundikálás volt elég,
Vár az új robot,
Mit álmodtál, vén cseléd,
Krumplit vagy zabot?

S reszket s kacag a liget,
Cserje meg bozót,
Gyenge bőrü testüket
Úgy csiklándozod;
Minden erdő egy bolond
Hejehuja-hely,
Nincsen még seholse lomb,
Csak virágkehely:
Izzad még a levelek
Vajudó rügye,
S a szirom már lepereg:
Csókos szél vigye...

S átsuhansz a városon,
Bérházak felett,
Felragyog sugároson
Sok vak emelet:
Reszkető, bibor varázs,
Vén kémény fala,
Lányszemszínű kék parázs
A szelíd pala.
Mély, sötét udvar felett
Négyszögű egen
Táncos lábad emeled,
Mint halk szőnyegen.

S padlásablakot, kitört
Sarkon fordulót,
Villogtatsz, mint zsebtükört
Pajkos nebulók:
Zsupsz! a földre hull a fény!
S ím a szenny alól
Nyűtt hang sír, tán a szegény
Por maga dalol?
Vak lap-árus: eleven
Bús utca-szemét
Sütkérez a melegen,
S nyitja holt szemét...

Április, ó, Április!
Míg tánccal suhansz,
Látogass meg engem is,
Víg örök suhanc,
Hisz egy régi kikelet
Furcsa reggelén
Együtt érkeztem veled
Földi útra én:
Szólt arany szimfónia
Napfény-húrokon,
S bölcsőmnél te, fény fia,
Álltál, víg rokon!

Április-testvérem, ó!
Hol van az a kor?
Ifjuságom hervadó
Kankalin-csokor,
Elpártoltam tőled én,
Nem veszed zokon?
Hej, beteg s fanyar legény
A régi rokon:
Ha a tavaszt élvezi,
Nézvén langy egét,
Bánatát is felveszi,
Mint szemüvegét...

Április, ó, Április!
Símogass, vezess!
Hadd legyek ma újra kis
Jó öcséd, kezes,
Hadd feküdjem tarka fák
Alján inni fényt,
Míg arcomba szöcske vág,
Zöld parittyaként,
Míg szememre patyolat
Szirom lengve jön,
S kis selyem-sátra alatt
Megbúvik a könny...

Ó, tán akkor, míg a méz
Színű nap lehull,
Bordám közül a nehéz
Szív is elgurul,
Imbolyog még, menni fél,
Majd gyáván, után,
Bíbor labda, útra kél
Tűnő nap után:
Táncol, ugrik, fellebeg,
Enyhén száll tova,
Felfogják a fellegek,
S nem fáj már soha..

1918

TÓTH ÁRPÁD: ÁPRILISI CAPRICCIO

Az útszél: csupa pitypang,
A bokrok: csupa füttyhang.

Rigó fuvoláz; rája tíz
Zugból is felcsivog a csíz.

Hallgatja még a rest éj
Félálmában a kastély,

Emelve tornyát álmatag,
Mint nyújtózó kart, bár a nap

Elönti friss arannyal.
A parkban – rőt aranyhal –

Kövér úr sétál lebegő
Hassal az édes levegő

Árjában, sportruhája
Most szelídség csuhája,

Mert még nem kezdi üzletét,
És tőzsdetippektől setét

Agyában a mohóság
Helyett valami jóság

Zsendül, mint egy kis korai
Tavaszi virág szirmai,

Melyek, sajnos, lehullnak,
Ha majd e drága úrnak

Súlya alatt új és remek
Autója bőgve megremeg...

Ó, áprilisi út-szél,
Tréfás, arcomba fütt szél,

Rügyecskék, zöldacél-rugók,
Ó, fuvolás aranyrigók,

Ó, csermelyhangu csízek,
Illatos, édes ízek,

De jó most elfeledni, hogy
Az élet rút és vad dolog,

Hogy itt, amennyi arc van,
Megannyi csúnya harc van,

S hogy botrány lenne, ajajaj,
Micsoda cifra, szörnyü baj,

Ha most, annak jeléül,
Hogy tavasszal megbékül

Szegénység, bánat, szenvedés,
Belépnék e szép kertbe, és

– Áprilisi merénylő –
A hájas úrnak fénylő

Búbjára rábökném szelíd
Öklöm vidám barackjait.

1927

Bensőséges megemlékezés Kuhn Endre professzor 80. születésnapja alkalmából

Ez év február 22-én a pécsi Radiológiai Klinika második tanszékvezető egyetemi tanára, *dr. Kuhn Endre* professzor születésének 80. évfordulója alkalmából ünnepi ülést rendezett a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Radiológiai Klinika és a Pécsi Akadémiai Bizottság Orvosi Tudományok Szakbizottsága, melyre a PAB Székházában került sor. A rendezvényen az egyetem, a kar vezetőségének képviselői, a klinikai központ és az orvostudományi kar aktív és nyugállományú tanárai mellett a Radiológiai Klinika jelenlegi és korábbi munkatársai is részt vettek, valamint számos más intézet és klinika munkatársai.

A rendezvény házigazdája *dr. Battyáni István* docens, klinikánk jelenlegi igazgatója volt. Az egyetem és a szakma nevében négy vezető köszöntötte az ünnepeltet és a résztvevőket. *Dr. Kovács L. Gábor* professzor, akadémikus, rektorhelyettes, az Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ elnöke *Kuhn* professzor tulajdonságaiból a precizitást emelte ki, a szerénységet és a jó előadókészségét. *Dr. Németh Péter* professzor, a PTE orvoskari dékánja, szakmánk atyjára, Hippokratészre utalt vissza, és az ókori viszonyokra, amikor a művészetet és a tudományt ugyanazon kifejezéssel illették: az *ars* szóval. A jó orvos eredményes működése mindkettőt igényeli napjainkban is, és a dékán szerint *Kuhn Endre* professzor egyaránt rendelkezik a tudomány tényeinek ismeretével és a művészetek szeretetével, ezek teljességére törekszik. *Dr. Dóczi Tamás* professzor, aki a PAB Orvosi Tudományok Szakbizottságának elnökeként e tisztségbeli elődjét is köszöntötte *Kuhn* professzor személyében, az utolsó mesterek egyikét, elmondta: Az ünnepelt tevékenysége egyaránt köthető a diagnosztikus radiológiához valamint az onkoradiológiához és a sugárterápiához. *Dóczi* professzor szerint napjainkban már nemigen van olyan orvos, tanszékvezető, akinek lehetősége lenne olyan nagy ívű tudományos pályát befutni, mint ami az ünnepeltnek megadatott. *Dr. Palkó András* professzor, a Radiológiai Szakmai Kollégium elnökeként szerepelt a meghívóban, ő azonban rövid köszöntőjében azonnal szubjektív hangot ütött meg, mivel 40 éve ismeri a Professzort, azaz tanítványként, magánemberként szólalt fel. Hangsúlyozta, *Kuhn* professzor személyéhez egy integratív szemléletű iskola megőrzése, továbbvitele kapcsolható, amit elődje, a klinikaalapító *Benkő* professzor kezdett el építeni, és

amely mind a diagnosztikus radiológia, mind az onkoradiológia számos mai irányítóját, egyetemi tanszékek és kórházi radiológiai osztályok vezetőjét adta.

A rövid köszöntők után utódok, tanítványok előadásokban mutatták be *Kuhn* professzor életútját, a képalkotó diagnosztika és sugárterápia mai pécsi lehetőségeit. *Dr. Horváth László* egyetemi tanár, az ünnepelt hivatali utódja foglalta össze röviden elődje tevékenységét. Ebből a legfontosabb adatok a következők: *dr. Kuhn Endre* 1928-ban született, orvosként a fővárosi Uzsoki úti kórházban kezdett el dolgozni, először röntgenorvosként, majd sugárterapeutaként. 1955-ben szerzett szakképesítést „sugaras eljárásokból", majd klinikai onkológiából 1979-ben. 1961-ben docensként került a Pécsi Női Klinika onkoradiológiai osztályának élére. 1964-ben az egységes Röntgen Klinika megalakulásakor ennek a klinikának lett a munkatársa, a klinika aztán az 1966-ban újonnan átadott 400 ágyas klinikai tömbbe költözött. E klinika vezetője a belgyógyászból, gasztroenterológusból radiológussá vált *dr. Benkő György,* helyettese *Kuhn Endre* docens volt. 1972-ben *Benkő* professzor közlekedési balesetben elhalálozott, utódja előbb megbízottként, majd 1973-tól egyetemi tanárként *Kuhn Endre* lett, aki 22 évig vezette a klinikát. Ebben az időben fejlesztette fel az onkoradiológiát (telekobalt telepítése a megfelelő bunkerrel, CT alapú besugárzástervezés stb.), valamint a röntgenológiai módszerek mellett felbukkanó új diagnosztikai módszereket – ultrahang, CT – honosította meg a pécsi klinikán. Kuhn professzor az orvostudományok doktora – amit radiológusok közül kevesen érdemeltek ki. Magyar mellett angolul és németül is publikált, több mint 130 közleménye jelent meg. Nívó-díjat kapott a „Malignus lymphomák radiológiai diagnosztikája" című könyvéért, a Pro Universitate kitüntetés arany fokozatát nyerte el. Ezt követően *dr. Battyáni István* egyetemi docens, a Radiológiai Klinika jelenlegi vezetője beszélt a Klinika jelenéről és jövőjéről. Összefoglalta a klinikán az elmúlt években végrehajtott fejlesztéseket, bemutatta az előző év nyarán átadott Térségi Szűrő- és Diagnosztikai Központ berendezéseit, melyek Európa nyugati felén is megállnák helyüket. Kiemelte a két röntgencsővel működő, szív vizsgálatára is alkalmas 64 szeletes CT-berendezést (Somatom Definition), a korszerű detektor rendszerrel rendelkező angiográfiás labort, és az Európában elsőként felállított, alacsony röntgensugárzással és újszerű detektorrendszerrel rendelkező egésztest leképezést végző röntgenberendezést (EOS). *Dr. Csere Tibor* (főiskolai egyetemi tanár) bemutatta a pécsi sugárterápia történtét, amely a pécsi orvosképzés indulásával vette kezdetét 1923-ban. Ebben bemutatta *Benkő* professzor szerepét és tevékenységét, hangsúlyozta az ünnepelt munkásságát, megemlítve az utód vezetőket is, *Horváth, Krommer* professzorokat, *Ésik* professzor asszonyt, és a közelmúltban megalapított pécsi onkoterápia önálló intézetét is. Ez után az időrendet folytatva *dr. Mangel László* docens, az Onkoterápiás Intézet jelenlegi vezetője az onkológia, az onkoradiológia jelenét és a jövő lehetőségeit mutatta be. *Dr. Molnár Zoltán,* a Vas Megyei Markusovszky Kórház korábbi radiológus osztályvezetője, aki a *Benkő* majd *Kuhn* professzorok által vezetett pécsi klinikán kezdte pályáját, az 1970-es és 80-as évek mindennapjait, ünnepeit bemutató, gyakran titkon ellesett pillanatait idézte fel korabeli fotók bemutatásával és ezzel vidám hangulatban zárva le a Pécsi Orvostudományi Egyetem Radiológiai Klinikáját több mint 20 éven át vezető igazgatója, Kuhn Endre professzor 80. születésnapja alkalmából rendezett ünnepi ülést. A rendezvény az ünnepelt köszönő szavaival zárult, aki szerencsésnek nevezte magát, hogy megélhette: a szeme előtt teljesedett ki a képalkotó diagnosztika ma is használatos készülékparkja, fejlődni látta a sugárterápia módszereit, és mindenek felett az elődök szellemiségének folytonosságát látja a tanítványok és utódok munkásságában.

Első sorban, balról jobbra: dr. Battyáni István, dr. Horváth László, dr. Palkó András, dr. Kuhn Endre professzor és felesége és dr. Vittay Pál.

Dr. Weninger Csaba,
dr. Horváth László

DÍJESŐ

A Magyar Egyetemi Sajtó Egyesület 1996-tól minden évben megrendezi a Felsőoktatási Média Konferenciát, ahol több díjat is kiosztanak az újságok , szerkesztők, újságírók, fotósok közt.
Idén az UnivPécs és a Confabula tarolt. Gratulálunk UnivPécs!

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtó Egyesület 2004-ben, hagyományteremtő szándékkal alapította meg a Pro Sperare Díjat. A díj célja, hogy minden évben kiemelje azt a hallgatói lapot, amely lehetőségeihez képest a legtöbbet küzdött, fejlődött, munkatársai a legtöbbet tettek azért, hogy környeztükben és így országosan is növekedjen a hallgatói újságírás szerepe. Nem az év legjobb hallgatói lapját keressük – hiszen ez nagyon relatív dolog – hanem inkább a reménységek felkutatására teszünk kísérletet, ezért is lett a díj neve Pro Sperare.
(Forrás: www.edupress.hu)

Idén a **Pro Sperare Díjat** *Váncsodi József* főszerkesztő képviseletében a **Confabula** vehette át. „...bámulatos az a változás, ami a díjazott lapnál végbement – hangzott a zsűri értékelése. Az ember arra számítana, hogy ezen a karon csak szívműtétekről és hasonlókról lehet olvasni, hiszen orvosi karról beszélünk, mégis az írások mind igazi irodalmi értékeket képviselnek".

Az **Év Írása** kategóriában *Kovács Emese* munkája bizonyult a legjobbnak, mely A Vágy címmel jelent meg a Confabula 2006/07-es év II. szemeszterének utolsó számában.
Csak így tovább, Confabula!

Ünnepi tudományos ülés Pintér András professzor 70. születésnapjának tiszteletére

2008. április 4-én és 5-én Egyetemünk Gyermekklinikájának Gyermeksebészeti Osztálya szervezte a Magyar Gyermeksebész Társaság ünnepi tudományos ülését abból a jeles alkalomból, hogy *Pintér András* professzor 2007 augusztusában töltötte be 70. életévét.

A kétnapos rendezvény első délutánján a Baranya Megyei Önkormányzat zsúfolásig megtelt dísztermében a kötelező laudáción túlmenően számos barát és kolléga fogalmazta meg a maga személyes gondolatait, élményeit, melyek *Pintér* professzorhoz kötik. Ezekben közös vonás volt az elismerés a hatalmas munkabírású kolléga, az iskolateremtő mester és a barát iránt.

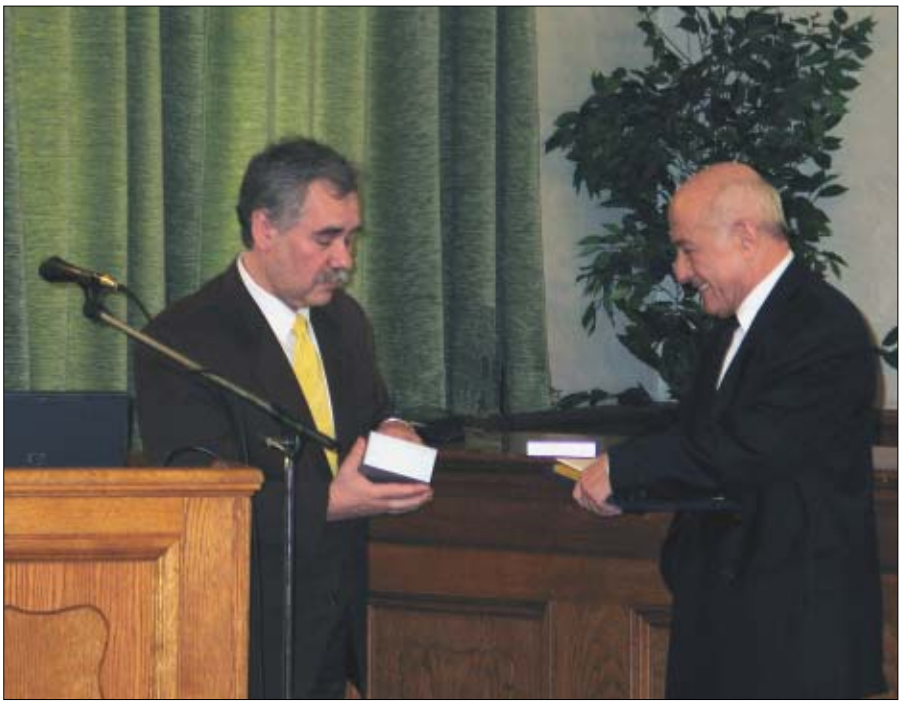

Pintér professzorral együtt ünnepelte a Magyar Gyermeksebész Társaság *Füzesi Kristóf* professzor 70. születésnapját is, aki évtizedeken keresztül a Szegedi Tudományegyetem Gyermeksebészeti Osztályának vezetője volt.

Mindkettőjük előadása élményszámba ment és tükrözte a két egyéniség különbözőségét, akik hosszú pályafutásuk során más-más utat bejárva, de sokszor közösen küzdöttek a magyar gyermeksebészet fejlesztéséért és nemzetközi hírének megteremtéséért. Méltán részesült mindkét kiváló professzor a Magyar Gyermeksebész Társaság legmagasabb elismerésében, a „Koós Aurél Emlékérem és Díszoklevél" kitüntetésben.

A rendezvény másnapján mindkét professzor munkatársai tartották meg előadásaikat, melyekkel a két intézetben folyó gyógyító és kutatómunkáról számoltak be, mintegy tisztelgésül a korábbi intézetvezetők előtt.

További jó egészséget és aktív nyugdíjas éveket kívánunk a gyermeksebészet két „nagy öregének".

Dr. Farkas András

Személyes élmények egy hetvenéves születésnapi ünneplésről

A PTE OEKK ÁOK Gyermekklinika sebészeti munkacsoportja szervezte meg a 2008. évi Gyermeksebész Tudományos Konferencia Tavaszi Ülését. Ezt az alkalmat használták fel arra, hogy tisztelegjenek a magyar gyermeksebészet két meghatározó és nemzetközi hírű művelője, *dr. Füzesi Kristóf* (Szeged) és *dr. Pintér András* (Pécs) professzorok előtt, 70. születésnapjuk alkalmából.

A *dr. Farkas András* vezette szervezőbizottság nagy súlyt fektetett arra, hogy a két kiváló személyiség ünneplése kiegyensúlyozott legyen. Szabadjon azonban jelen esetben szubjektívnek lennem abból a szempontból, hogy az élményeimet egyoldalúan szelektáltam, amit pécsi mivoltom, valamint *Pintér Andrással* való több mint ötven éves ismeretség indokol.

A Rendezvény kétnapos volt (2008. április 4-én délután és 5-én délelőtt), és a Baranya Megyei Önkormányzat Dísztermében tartották. Az első napon elsősorban az ünneplés dominált, és az élménybeszámolóm is erre a napra szorítkozik. Az első nap programját a szervezők három részre osztották. Az első részben *dr. Molnár Dénes* egyetemi tanár, a Gyermekklinika igazgatója – a szakmai tevékenységük ismertetésével együtt – köszöntötte a két ünnepelt professzort. Ehhez a köszöntéshez csatlakoztak – többek között – a Magyar Gyermeksebész Társaságnak, a Magyar Gyermekorvosok Társaságának és a Gyermeksebész Szakdolgozók Társaságának vezetői is. Hiányérzettel töltött el azonban, hogy a „hivatalos" köszöntők sorában nem szerepelt az egyetem, illetve az Orvostudományi Kar vezetőségének egyetlen tagja sem.

A köszöntéseket követően – felkért előadóként – Füzesi professzor gyermeksebészetben bekövetkezett változások négy évtized alatt", majd Pintér professzor „44 év gyermeksebészet 44 percben, … csak egy kicsit másképp" címmel tartott – érzelemmel is telített - érdekfeszítő előadást. Az utóbbi előadás különlegességéhez tartozott, hogy a hallgatóság soraiban meghívottként jelen volt számos olyan személy, akik– különböző formában – jelentős szerepet játszottak az előadó munkásságában. A köszönet és a szeretet hangján került kiemelésre – egyéb személyek mellett – *Sávay László,* a legendás pécsi biológiatanár, a Vasemberként ismert *Tamás Zsolt* ultratriatlon világbajnok, aki Pakstól Pécsig futva gyűjtött adományokat a Gyermeksebészet részére. Különleges élményt jelentett, hogy a sziámi ikerpárként született és 1985-ben Pintér professzor közreműködésével sikeresen szétválasztott, ma már egész-

séges huszonéves ifjúként élő testvérpár is megjelent.

A délután második részében először a rendezvényre külföldről érkezett professzorok fejezték ki tiszteletüket az ünnepelteknek. A további előadások sorából különösen emlékezetes volt *dr. Schäfer József* budapesti főorvos előadása, aki a Gyermeksebészeten korábban eltöltött évek emlékeit idézte fel, majd két budapesti kolléga sziporkázóan szellemes előadást tartott „CGS kontrollált profilanalízis és szekvencia meghatározás gyermeksebészeti alkalmazása" (evidence based tanulmány), valamint „De homine phrenetico charismatico – A 'Pintér-phenomén' górcsöves vizsgálata" címmel.

Az első napi program zárásaként a résztvevők fogadáson vettek részt. Itt, a két születésnapi torta átadásán kívül, meglepetésként fellépett a Gyermeksebészet munkatársaiból alakult alkalmi kórus. A kórus Schäfer doktor dirigálásával előadta azt a zenés születésnapi verset, amelyet a dirigens maga írt. A kórus zenei kíséretét a bohóc jelmezben megjelenő – az egykori asztalitenisz csapattárs – *dr. Bátorfi István* főorvos szolgáltatta hegedűjátékával. A fogadásra általánosan jellemző volt a családias légkör, amelyben megnyilvánult a gyermeksebészet orvosai és szakdolgozói részéről sugárzó szeretet korábbi főnökük iránt. Az est folyamán néhányan táncra is perdültek. A táncolók között nem a cikk szerzője volt a legidősebb.

Megtiszteltetésnek érzem, hogy meghívtak, és részese lehettem ennek a maradandóan szép élményt nyújtó ünnepi rendezvénynek, amellyel egy – napjainkban is – nagyon aktív életet élő, a munkatársaiért mindig kiálló, a magyar gyermeksebészet nemzetközi elismertségéhez jelentős mértékben hozzájáruló, szerény pécsi orvosprofesszort, *dr. Pintér Andrást* köszöntöttük 70. születésnapján.

Dr. Biró Gábor

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2008. március 6.

1. Emeritus professzori címek adományozása

Dr. Emődy Levente és *dr. Székely Miklós* professzorok nyugdíjba mentek. Részükre a Tanári Testület és az Igazgatói értekezlet a professzor emeritusi címet elsöprő többséggel megszavazta.

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatja az emeritus professzorokat a Szenátus felé történő továbbításra:

	Igen	Nem	Tart.
Dr. Emődy Levente Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	75	0	2
Dr. Székely Miklós Kórélettani és Gerontológiai Intézet	75	2	0

2. Egyetemi docensi pályázatok véleményezése

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatja az egyetemi docensi felterjesztéseket a Szenátus felé történő továbbításra.

	Igen	Nem	Tart.
Dr. Ábrahám Hajnalka Központi Elektronmikr. Lab.	72	2	3
Dr. Gömöri Éva Pathológiai Intézet	75	1	1
Dr. Helyes Zsuzsanna Farmakológiai és Farmakoterápiai Int.	73	1	2
Dr. Horváth Iván Szívgyógyászati Klinika	65	5	7
Dr. Karádi Kázmér Magatartástudományi Intézet	68	4	5
Dr. Kerényi Mónika Orvosi Mikrobiológiai. és Immunitástani Intézet	71	0	6
Dr. Kövesi Tamás Gyermekgyógyászati Klinika	71	2	4
Dr. Stankovics József Gyermekgyógyászati Klinika	70	2	5
Dr. Vincze Áron I. sz. Belgyógyászati Klinika	59	5	13

3. Címzetes egyetemi docensi címre történő felterjesztés

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi eredményekkel támogatja a „Címzetes egyetemi docens"i cím adományozását a Szenátus felé történő továbbításra

	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Takács István főorvos	67	1	9

4. Önálló oktatási szervezeti egység létesítése

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta az előterjesztést az önálló oktatási szervezeti egység létesítésére, melynek neve Farmakognóziai Tanszék.

5. Nem önálló intézeti tanszék létesítése

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag megszavazta az Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetben a nem önálló Mikrobiológiai Diagnosztikai Intézeti Tanszék létrehozását.

6. A Mozgástani Intézet névváltoztatása

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag megszavazta a Mozgástani Intézet névváltoztatására tett javaslatot. Az új név: Testnevelési Sportközpont.

7. Tájékoztató a VI. évfolyam tantervéről

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag megszavazta a VI. évfolyam tantervével kapcsolatos előterjesztést.

(A tanácsülés jegyzőkönyve a könyvtár olvasótermében mindenki számára hozzáférhető.)

A Tanári Testület 2008. április 30-án megtartott üléséről

1. napirendi pont: Szerkezeti átalakítások

Bauer Miklós elnök úr javaslatot tesz az elméleti intézetek struktúra-átalakításának szükségességét vizsgáló bizottság személyi összetételére. Javaslatát *Szekeres Júlia* levelére alapozza. E szerint a bizottság tagjai közé javasolja *Németh Péter* dékán urat, *Koller Ákost, Pajor Lászlót, Sümegi Balázst, Szekeres Júliát* és *Kilár Ferencet.* Dékán úr javaslatot tesz *Lénárd Lászlóra.* A jelöltek a jelölést elfogadják. A Tanári Testület (TT) a bizottság összetételét egyhangúlag megszavazza.

Bauer Miklós elnök úr, *Szekeres Júlia* levele alapján, javaslatot tesz a kurrikulum átalakításának szükségességét vizsgáló bizottság összetételére: *Csernus Valér* dékánhelyettes urat, *Fischer Emilt, Nagy Juditot, Szeberényi Józsefet* és *Soltész Gyulát* javasolja. Dékán úr *Wittmann István* jelölését veti fel. *Deli József* jelentkezik a tagságra. A jelöltek vállalják a megbízást. A TT a bizottság összetételét egyhangúlag megszavazza.

Bauer Miklós elnök úr javasolja, hogy a bizottságok válasszanak maguk közül vezetőt. Az elméleti intézetek struktúra-átalakításának szükségességét vizsgáló bizottság vezetőjévé *Szekeres Júliát* választja a TT. A kurrikulum átalakításának szükségességét vizsgáló bizottság vezetőjének *Csernus Valér* dékánhelyettes urat választja a TT.

Németh Péter dékán úr bejelentései: A professzori kinevezésre felterjesztett *Fekete Sándor, Kállai János, Karádi Zoltán, Molnár Zsolt* és *Simor Tamás* pályázatát a MAB támogatta. A következő TT ülésen szavazást kér a pályázókról. Bejelenti, hogy a mai napon történik meg a Szent Mór Kollégium búcsúztatása. Ezzel kapcsolatban dékán úr levelet írt rektor úrnak, melynek tartalmát ismerteti. E szerint dékán úr a rektori vezetés támogatását kéri abban, hogy a kollégiumban elhelyezett orvostanhallgatók megfelelő elszállásolást kapjanak és ezt a HÖK-kel történő egyeztetés előzze meg. Különösen felhívja a figyelmet arra, hogy az ápolási, a belgyógyászati és a sebészeti nyári gyakorlat, valamint a VI. évfolyam miatt a nyári elhelyezés is szükséges. Eddig annyi történt, hogy a hallgatókat felszólították arra, hogy július 1-ig hagyják el a kollégiumot. Dékán úr hangsúlyozza, hogy a végleges kollégiumi elhelyezés az elméleti tömb és a 400 ágyas klinika környékén lenne ideális. A nemzetközi gyakorlathoz hasonlóan az orvostanhallgatók kollégiumi elhelyezését a többi hallgatótól elkülönítetten kell megtenni. Dékán úr levelében kérte, hogy a Szent Mór Kollégium átalakítása előtt hivatalos értékbecslés történjen és a különbözet adósságtörlesztésre fordítódjon.

Bauer Miklós elnök úr megkérdezi, hogy kinek van hozzászólása és hogy ez a folyamat vajon irreverzíbilis-e?

Dékán úr tájékoztatja a TT-t, hogy a Szent Mór Kollégiummal kapcsolatos folyamatok irreverzíbilisek.

Bauer Miklós elnök úr felkéri *Tóth Kálmánt,* hogy a szerkezeti átalakításokkal kapcsolatos kérdésekről tartson tájékoztatót.

***Tóth Kálmán* tájékoztatója:** A szerkezeti átalakításokkal kapcsolatos események 10 éves folyamatot ölelnek fel. A társadalom infrastruktúra-fejlesztés operatív program (TIOP) pályázatok számos verziót értek meg. Az integrációs tárgyalások folyamán rengeteg megbeszélés történt, sőt korábban még szándéknyilatkozat aláírására is sor került. A TIOP pályázatok alapját ezek a korábbi integrációs megbeszélések képezik. Eleinte nagyon nagy ívű fejlesztési elképzelések merültek fel. 60-70 milliárd forintos pályázati tervek íródtak 2006 januárjában és februárjában. 2006 júliusában azonban ezek a nagyprojektek lekerültek a napirendről. Ekkor úgy látszott, hogy kisebb részprojektek kerülnek meghirdetésre. Mintegy 70 verzió került alapszintű kidolgozásra az elmúlt években. Összesen 4 projekt maradt meg, a 2.7-es, amely infrastruktúra-fejlesztést és a 2.2-es projekt, amely sürgősségi betegellátási pályázatot jelent. Ígérik, hogy lesz még két pályázatra lehetőség. Ezek közül az egyik az onkológiai fejlesztést szolgája, a másik pedig az integrációt segíti elő. A 2.7-es és a 2.2-es kiírásra került. Két hete jelent meg egy újabb akcióterv, amelyből az integrációs pályázat egyelőre eltűnt. A 2.7 projektben 11.1 milliárd, a 2.2-ben 720 millió forint pályázható. Mindegyikhez 10% önrészt kell hozzátenni. Ez utóbbi pénzügyi tervekhez igazított elképzelések kerülnek ismertetésre. Az egyik fő szempont a sürgősségi betegellátás infrastruktúrájának megteremtése. Az ún. magkórház-szemlélet megteremtése dominálja a projektek kiíróinak gondolkodását. Ebbe a magkórházba koncentrálódna a sürgősségi betegellátás. Az EU kiírásban a centralizáció, az integráció és a párhuzamos szolgáltatások megszüntetése szerepel célkitűzésként. A 400 ágyas klinika válna magkórházzá. Ebbe a telephelybe beleértendő az Ifjúság útja túloldalán elhelyezkedő II. sz. Belgyógyászati Klinika épülete is. Bemutatásra kerülnek az eddig elkészült alaprajzi tervek is. Az a cél, hogy az elvi építési engedély birtokában az első pályázati körön túljussunk és bekerüljünk a második pályázati körbe.

Bauer Miklós elnök úr kifejti azon nézetét, amely szerint az elmondottak csak kicsiny szeletét jelentik az átalakításnak. Az a véleménye, hogy ezt a tervet mindenképpen támogatni kell, bár ez idáig például a Bőrklinika felvetett kiköltözéséről szó sem esett.

Tóth Kálmán hozzászólása: A felvetett egyéb változtatások nem az ő kompetenciáját jelentik, Kollár Lajos főigazgató úr tájékoztatást ad majd ezekről.

Bauer Miklós elnök úr jelzi, hogy az ügyek rövid határideje miatt, május 15-ig kell még egy TT-ülést tartani, és egyben megkérdezi, hogy van-e valakinek aggálya az eddig elhangzottakkal kapcsolatban.

Wittmann István hozzászólása: A tervek támogatását javasolja, de egyben megjegyzi, hogy az említett pályázatok egyetlen verziójának a szövegét sem látta. Megkérdezi, hogy mások találkoztak-e már a pályázatok szövegével. Arra kéri a pályázatok szerzőit, hogy egy végleges előtti verziót tegyenek elérhetővé és megtekinthetővé.

Tóth Kálmán válasza: Jogosnak tartja a kérést, a pályázatírók az első teljes verziót jövő hét hétfőre vagy keddre készítik el. Ekkor majd néhány nap áll rendelkezésre a korrekcióra vagy esetleg az átdolgozásra. Ez a pályázatnak az első köre és a végleges pályázatot az első körös döntés után kell beadni. Az első körről a kormányzat ígérete szerint augusztus 6-ig történik döntés.

Wittmann István kérdése: Ezek szerint a végleges pályázati anyagba betekintést kapunk?

Tóth Kálmán válasza: Ennek semmi akadálya.

Bauer Miklós elnök úr kérdése: Kaphat-e a TT tájékoztatást a csatolt változtatásokról?

Tóth Kálmán válasza: Természetesnek tartja elnök úr kérésének teljesítését.

Bauer Miklós elnök úr megkérdezi, hogy a TT tudja-e az elhangzottakat támogatni és ismét hangsúlyozza, hogy a szavazást csak az itt elhangzottakról teszi fel. A TT ellenszavazat és tartózkodás nélkül támogatta a szerkezeti átalakításokról elhangzottakat.

Bauer Miklós elnök úr megkérdezi, hogy kinek van bejelentése vagy javaslata.

Sümegi Balázs bejelentése: Tájékoztatja a TT-t, hogy a tavaly ősszel beadott műszaki és természettudományos centrum-pályázatunk közel 6.5 milliárd forintos támogatást kapott. Jelenleg a máso-

dik forduló előkészítése folyik. Az épület közel felében orvoskari projektek megvalósítása várható.

Bauer Miklós elnök úr megkérdezi, hogy miért csak most értesültünk ezekről a fejleményekről, kommunikációs hiányosság lehetőségét veti fel.

Sümegi Balázs válasza: A karon az érintett intézetek vezetői értesültek a pályázatról, és a miniszterek külön kérték, hogy addig tájékoztatás ne menjen ki, amíg a döntés nem születik meg.

Miseta dékánhelyettes úr kérdése: Az új épület működtetési tervezetét kellőképpen kidolgozták-e?

Sümegi Balázs válasza: Ez a kérdés jelenleg nem válaszolható meg, 2011. után lesz esedékes. Várhatóan 2010-ben állítja össze az egyetem szenátusa a működtetési tervet.

Bellyei Árpád javaslata: Rossznak tartja a mostani vezetési szerkezetet, egyetlen vezetőre lenne szükség a jelenlegi 7-8 helyett (ide sorolja a rektor úr által kiküldött *Dobay Péter, Seress László és Decsi Tamás* által képviselt bizottságot és *Sümegi Balázs* rektori megbízottat is) és ezért azt javasolja, hogy belátható rövid időn belül egy ad hoc bizottság tegyen javaslatot a struktúra átalakítására.

Bauer Miklós elnök úr egyetért *Bellyei Árpád* javaslatával. Három megfelelő személy kiválasztását javasolja, akik közül *Bellyei Árpád* jelölését természetesnek veszi.

Decsi Tamás hozzászólása: Hangsúlyozza, hogy a rektor úr által kinevezett *Dobay Péterből, Seress Lászlóból* álló bizottságnak, amelynek ő is tagja, a feladata csak az ÁOK-ra érvényes és nem operatív, hanem tanácsadó jellegű.

Németh Péter dékán úr hozzászólása: Egyetért *Bellyei Árpád* javaslatával, de figyelmeztet arra, hogy a törvény szerinti kari struktúrában működünk. Ez a jelenlegi szerkezet hozta magával azt, hogy centrum-struktúrában nem tevékenykedhetünk.

Sümegi Balázs hozzászólása: Az ő helyzete teljesen világos, rektor úr megbízásából az egyetem kutatásfejlesztési és innovációs felelőse.

Bauer Miklós elnök úr megkérdezi, hogy *Bellyei Árpád* vállalja-e ebben az új bizottságban a részvételt? Megállapítja, hogy *Bellyei Árpád* igenlő választ ad. Szavazásra teszi fel a kérdést, hogy támogatja-e a TT egy ilyen bizottság felállítását? 20 igen, 11 nem és 6 tartózkodás mellett a TT támogatja a bizottság felállítását. Megkérdezi, hogy ki vállal még szerepet ebben a bizottságban? *Miseta Attila* dékán-helyettes úr és *Németh Péter* dékán úr jelentkezését fogadja el a TT. A bizottság elnökének *Bellyei Árpádot* választja meg a TT.

Kellermayer Miklós kérdése: *Nyárády Józsefről* kér információt. Méltatja eddigi tevékenységét. A maga részéről azt a választ, hogy *Nyárády József* és csapata kiváltható, tűrhetetlennek és elfogadhatatlannak tartja.

Bauer Miklós elnök úr megkérdezi, hogy kinek tette fel kérdését *Kellermayer Miklós*?

Németh Péter dékán úr hozzászólása: Sajnálja, hogy *Kollár Lajos* főigazgató és *Kovács L. Gábor* elnök úr nincsenek jelen, és így ő ad tájékoztatást arról, hogy *Nyárády József* kérte a nyugdíjazását és bejelentette, hogy dékán-helyettesként sem kíván dolgozni a jövőben. Dékán úr megérti, hogy ha valaki felépített egy kiválóan működő rendszert, nem kíván annak átalakításában részt venni akkor, ha az átalakítás eredményét már nem tudja követni.

Kellermayer Miklós hozzászólása: Hangsúlyozza, hogy ez itt egyetem, ahol ilyet nem lehet tenni. A folyamatok a közkórházzá degradálódás irányába mutatnak.

Bauer Miklós elnök úr megjegyzi, hogy a jelenlegi szabályzatok alapján egyedül a rektor hozhat felelős döntést és ezért rektor urat kell meggyőznünk az igazunkról. Szenátusi döntés mondja ki, hogy a Traumatológiai és az Ortopédiai Klinika szerkezetét átalakítják.

Losonczy Hajna kérdése: Hogy hagyhatta a pécsi egyetem, hogy az ország legjobb traumatológiai intézetével ez történjen? Felhívja a figyelmet arra, hogy a traumatológia és az ortopédia két külön szakma.

Bauer Miklós elnök úr figyelmeztet arra, hogy ez a döntés már megszületett és a TT feladata az, hogy ilyen esetekben előre jelezze a felmerülő nehézségeket.

Losonczy Hajna kéri, hogy aki ezért felelős, a következő TT ülésre jöjjön el és adjon választ arra, hogy miért történt ez meg.

Bauer Miklós elnök úr megállapítja, hogy további bejelentések nincsenek, ezért az ülést berekeszti és felhívja a figyelmet, hogy a következő TT időpontja május 15. előtt lesz, lehetőleg szerdán délután 15 órakor.

Pécs, 2008. május 5.

Dr. Wittmann István, a TT titkára

Kell-e példakép?

(Hályogkovács „Fahrende Ritter”, Grósz vagy Imre)

A főszerkesztő felkérésére készített írás

Dr. Kovács Bálint

Tudatosan vagy kevésbé tudatosan, életünk követendő példaképek keresésével telik.

A pécsi szemészeti klinika világhírnevet szerzett alapítója, *ifj. Imre József* (1. ábra), több szemésznemzedék minden szempontból követendő példájává vált. A rövid (6 év) pécsi működését hosszabb budapesti tartózkodás követte. Munkásságát és emlékét az általa alapított iskola prominens tagja, az egykori tanítvány, *Radnót Magda* ápolta. A pécsi működés elhalványodni látszott, történt ez annak ellenére, hogy *Imre József* egy évig az egyetem rektora is volt. Portréja a Szigeti úti rektori tanácsteremben és a Rákóczi úti aula folyosóján is megtalálható. 1984-ben, születésének centenáriumán, tudományos emlékülést rendeztem Pécsett. 2002-ben **„Imre József Jr. Club”** tudományos egyesületet alapítottunk, főként retinaspecialisták (köztük egyetemünk jelenlegi rektora) részvételével (2. ábra).

Ifj. Imre József (1884-1945), a pécsi Szemészeti Klinika első igazgatója

Ki is a példakép?

2008. a biblia éve, ezért is elsőként a bibliai lexikont idézem: „A vallási és szellemi életben Krisztus az Isten által küldött nagy példakép és élő eszmény. Ezért a keresztény emberre nézve nincs szentebb kötelesség, mint Krisztus nyomát követni és az Ő hűséges követésében mások példaképévé lenni, s azokat egyenesen Krisztus követésére bírni”. *(Czeglédi Sándor, Hamar István, Kállay Kálmán* szerkesztők,

2. ábra *Imre József Jr. Club honlapjának nyitó oldala*

Sylvester Irodalmi Intézet, Budapest, 1931.)
Ez nehezen lenne követhető világi személyek, így a gyakorló, klinikai munkát végző orvosok részére. Ha kortársak között nehezen, vagy csak bizonyos fenntartásokkal találunk példaképeket, kutassunk a jó (és rossz) példák után a kultúra és a tudománytörténet kifogyhatatlan tárházában.

Ifj. Imre József példamutató élete és munkássága az utókor számára is sok tanulsággal és olyan értékkel szolgál, amelyek megfontolása és követése lehetséges. *Radnót Magda,* aki pályáját a pécsi klinikán kezdte, *ifj. Imre József* életútját és munkásságát magyar és angol nyelvű monográfiában foglalta össze (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972).

Első amerikai utamon, 1990-ben, a Clevelandi Szemészeti Intézet könyvtárában őszinte büszkeséggel fedeztem fel *ifj. Imre József* portréját azon jelentős szemész látogatók között, akik hosszabb-rövidebb időt eltöltöttek az intézetben és erre ők azóta is büszkék. Magyarországon *ifj. Imre József* emlékét a legjelentősebb szemészeti kitüntetés, az **Ifj. Imre – Blaskovics-emlékérem** is őrzi.

A húsz év egyetemi tanári és intézetvezetői működés csak a második fele a 41 éves szemorvosi tevékenységemnek.

1967-ben, amikor a Szemészeti Klinikára beléptem, *Boros Béla* (1903-1992) volt a főnök, aki a Szemészeti Klinika harmadik igazgatója (1947-1974). Ez egy nagyon izgalmas időszak volt a szemsebészet történetében. Valódi átmenet a makrosebészet és a mikrosebészet között. *Boros* még a briliáns régi nagy makrosebészek közé tartozott, aki elegáns mozdulatokkal csodás eredményeket ért el. Az 1970-es évek elején *Takáts István* (1925 – 2000) – aki a klinika negyedik igazgatója lett (1974-1988) – korán felismerte a mikrosebészet jelentőségét és ennek hazai úttörőjévé vált. Ebben a környezetben tanultunk, előbb *Boros,* később *Takáts* útmutatásai alapján. A mikrosebészetet hosszú éveken keresztül tanultuk és tanítottuk. A több helyszínen, nagy sikerrel tartott tanfolyamainkon a jelenlegi magyar szemsebészek kétharmada részt vett. Később külföldön is szerveztünk tanfolyamokat, majd a nagy sorozat Uppsalában megszakadt.

Boros gyakran emlegette a múltat és múltbeli tapasztalatait, a híres régi szemorvosokat. Sok szeretettel beszélt mestereiről, és megismertetett bennünket „A hályogkovács" c. *Mikszáth*-novella mondanivalójával. *Boros* – kortársaihoz hasonlóan – úgy gondolta, hogy a szemsebészetet különleges veleszületett adottságok alapján lehetséges csak a legmagasabb szinten művelni. A készségek szerinte csak korlátozott mértékben fejleszthetők.

A hályogkovács bájos novellája igen tanulságos olvasmány. (Mikszáth Kálmán: A hályogkovács – 1902.)

3. ábra *Mikszáth Kálmán (1847-1910)*

4. ábra *Lippay Gáspár (1850-1874)*

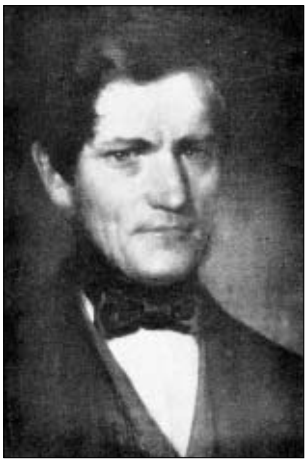

5. ábra *Ferdinand von Arlt (1812-1887)*

A szerző egy fiatal erdélyi tanárhoz írta a novellát válaszként. „Ön azzal a kívánsággal küldi nekem az Elbeszélés elmélete című művét, hogy olvassam el és írjak hozzá előszót. Isten mentsen meg engem attól, hogy az Ön könyvét valaha elolvassam. Ha rossz azért nem, mert valami rosszat tanulnék belőle, ha pedig jó – no, az volna még csak rám nézve a nagy veszedelem. Ha én az Ön könyvéből megtudnám, mi mindent kíván a tudomány egy irodalmi műben, soha sem mernék többé elbeszélést írni." Ez történt a hályogkováccsal is: „Lakott a mi vidékünkön egy *Strázsa János* nevű kovácsmester, kinek a keze olyan könnyű volt mint a hab, úgy hogy a legcsodálatosabb szemoperációkat szokta végezni olyan ügyesen, hogy a híre elszárnyalt egész Kassáig – Pestig. A sógorék, *Arlt, Stellwag, Jäger,* tamások voltak a dologban, hogy tudna egy kovács olyan finom műtétet végezni, aminőt mi sem tudunk." „Hozassa fel azt a kovácsot egyszer az egyetemre, akkor mi leutazunk Pestre, megnézzük, hogy operál", üzenték *Lyppainak,* aki a pesti egyetem szemész tanára volt.

A híres műtét leírásának részleteit sok helyen és többször idézik azóta is.

„Az Isten szerelméért! – kiáltá ijedten *Lippay.* – Csak nem ezzel a békanyúzó bicsakkal akarja operálni?"

„Egyet csillant a kés pengéje, s mintha csak almát hámozna játszi könnyedséggel, siklott el a szemgolyón; egy pillanat, egy villanás, és íme, lent volt a hályog. Ördöngös fickó! – szisszent fel csodálkozva *Arlt.*

Csak *Lippay* professzor fortyant fel hangosan: Tudja-e, hogy csak egy gondolattal vág odább jobbra vagy balra, a másik szemnek is kioltja világát? Ami pedig a hályogot illeti, tudja-e hogy 2000 esetben sikerül egyszer a statisztika szerint?" A hályogkovács megrettent.

„Azon túl, hogy megtudta, milyen komplikált, külön világ a szem, és mennyi veszély származhatik kezének parányi rezzenéséből, vérének sebesebb lüktetéséből, késének egy gondolatnyi elsiklásából, soha többé nem mert hályogot operálni, sőt még egy árpa kigyógyításába sem bocsátkozott."

A hályogkovács példája szerint mégiscsak szükség van felkészültségre is.

Sajnos, a szemészetben is előfordulnak rossz, nem követendő példák.

A következő példaképet a zenetörténetből ismertem meg.

A 18. század híres-hírhedt szemészeti személyisége volt *John Taylor* (1703-1772). Ahogy önmagát nevezte: „főpapi, császári, királyi bejegyzett ophthalmiátor". (6. ábra)

Seite 24 FEUILLETON Ophthalmologische Nachrichten 8/97

Vor 225 Jahren starb „Chevalier Taylor"

„Patentirter Ophthalmiator Pontifical Imperial Royal"

Der „fahrende Ritter" zählt zu den berühmt-berüchtigsten Personen in der Geschichte der Augenheilkunde.

6. ábra *„Chevalier Taylor" halálának 225. évfordulójára írt emlékezés*

William Hogarth. The Company of Undertakers, 1736. Links oben: John Taylor.

Eugen Hollaender. Die Karikatur und Satire in der Medizin. Enke: Stuttgart, 1921.

7. ábra *„Korabeli karikatúra: Temetkezési vállalkozók Társasága"– gúnyrajz a hírhedt orvosokról (bal felső John Taylor)*

Írott emlékét elsőként 1736-ban egy gúnyrajzon találjuk, ahol hírhedt londoni orvosokkal együtt szerepel, mint temetkezési vállalkozók csoportja (7. ábra)

Mivel a hírek a műtét sikeréről lassan mentek, rendkívül népszerű volt. Sok híres és gazdag betege lett, így 1750-ben Johann *Sebastian Bach,* és később *Georg Friedrich Händel* szemét is operálta, sajnos mindkettőt sikertelenül. Fürge hintójával járta Európát (vö. manapság fapados repülőjártatokkal) főúri udvarokban végezte sorban a műtéteket. Olyannyira híres-hírhedt lett, hogy még halálának 225. évfordulójáról is megemlékeztek egy német szaklapban, „kóborló lovag"-nak (fahrende Ritter) minősítve. (6. ábra) Élete utolsó éveit teljesen elfeledve, vakon töltötte.

A zenetörténeti leírások alapján vessünk egy pillantást a két híresség szemműtétjére:

Johann Sebastian Bach (1685-1750) utolsó éveiben (talán már az 1740-es évek elejétől vagy közepétől) szembántalmakkal – nevezetesen szürkehályoggal – küszködött; végül megvakult (Christoph Wolf: a Bach-család, Zeneműkiadó, 1989) (8. ábra).

„1749 elejétől már nem tudott teljes erejével dolgozni. 1750. március végén az angol szem-specialista, *John Taylor* megoperálta *Bachot.* Az operáció azonban csak részben sikerült és április második hetében meg kellett ismételni. Végső kimenetelét tekintve a második műtét is sikertelennek bizonyult, s *Bach* fizikai állapota számottevően legyengült."

8. ábra *J. S. Bach (1685-1750)*

1750. július 28-a estéjén hunyt el.

Georg Friedrich Händel (1685–1759) „1751. január 21-én nekilátott ugyan utolsó oratóriumának, a Jephtának, de bal szeme annyira meggyengült, hogy kénytelen volt abbahagyni a munkát. Ezt a tényt Händel bejegyezte a partitúrába, jellemző módon a „How dark, O Lord, are thy decrees" („Mily sötétek , Uram, a Te döntéseid") kórus közepén, amelynek mélységes gyötrelmében nehéz nem látnunk személyes vonatkozást." (Winton Dean : Händel, Zeneműkiadó, Budapest, 1987) (9. ábra)

Március 28-án Händel elveszítette egyik szeme világát. *Samuel Sharp,* a Guy's Hospital szemsebésze kezelte, majd két másik orvos is: *William Bromfield,* aki 1752. november 2-án valószínűleg szürkehályogműtétet hajtott végre, és John Taylor.

A Händel t ért csapás természete és pontos lefolyása nehezen követhető.

Bromfield operációja némi ideiglenes javulást eredményezett, ami azonban nem tartott sokáig; egy londoni lap 1753. január 27-i híre szerint Händel „teljesen elvesztette látását" és élete utolsó 6 évében gyakorlatilag vak maradt. Amikor Sámson című oratóriumából a „Total eclipse" (teljes Napfogyatkozás) áriát hallotta énekelni, mindig nagyon izgatott lett. Ez pedig – úgy mondják – könnyeket csalt a közönség szemébe.

9. ábra G. F. Händel (1685-1759)

John Taylor emléke híres betegeinek sorsa alapján is fennmaradt, de inkább szomorú, és nem követendő példaként. Ennek fő oka a kötelező szerénység és alázat hiánya, ezzel szemben a népszerűség, hírnév és gazdagság hajszolása.

10. ábra *Grósz Emil (1865-1941)*

Ifj. Imre József és tanítómestere *Grósz Emil,* a budapesti Mária utcai Szemészeti Klinika alapítója és építője, már valódi követendő példaként szolgálhat. Grósz Emil élete és munkássága *Bögi Júlia* monographiájában (2007) részleteiben olvasható.

Grósz Emil a magyar szemészet kimagasló alakja. Igen kiterjedt szemészeti és irodalmi munkásságának kis darabja *„Tisza István* szeme" c. leírása. (11. ábra). A legnagyobb becsüléssel és szeretettel beszél *Tisza István* személyéről és a műtétről. (Grósz Emil, Budapesti Szemle, 1919):

„1905 októberében vette észre, hogy bal szemének látásélessége megromlott. 1908. március 07-én, nagypénteken, du. 12,45 perckor volt az operálás Városligeti fasorbeli lakásán. Ezen alka-

11. ábra *Gróf Tisza István (1861-1918) Magyar Nemzeti Múzeum, Benczúr Gyula festménye*

lommal is, mint 5 ével később – hűséges munkatársam: a klinika főápolónője *Greszler Emma* készített elő mindent, *ifj. Imre József dr.* (most a Pozsonyi Egyetemen a szemészet tanára) s *dr. Leitner Vilmos* (most a Szegedi Állami Szemkórház igazgatója) segédkeztek. A műtét simán folyt le, a gyógyulás egy kis sebrepesztést nem tekintve, – mely a harmadik napon éjjel történt – zavartalan volt. Jobb szemét 5 évvel később operáltuk, ugyancsak *ifj. Imre József* és *Ifjú Liebermann Leó dr.* (most a Szent Rókus kórház szemorvosa) asszisztáltak. 1913. március 20-án ugyancsak nagyhéten fasorbeli lakásában operáltuk. A kijelölt szoba sötétes volt, ezen villamos berendezéssel segítettünk. Látásélesség 6/5 volt, 1 hónap múlva". Az eljárást ma egynapos vagy ambuláns beavatkozásnak nevezzük.

Tisza István különleges képességeit jellemezve csodálattal említi meg:

„Már akkor – amidőn egyik szemére hályogos volt és másik szemére lencsehíjas – tehát alkalmazkodási képesség nélkül, 4 párbajában ellenfeleit *(Gr. Széchenyi Aladár, Rakovszky István, Gr. Károlyi Mihály, Gr. Pallavichiny György)* legyőzte".

És itt érnek össze az életpályák és sorsok. *Grószt* a Budapesti Mária utcai Szemészeti Klinikán – *Blaskovics László* után – *ifj. Imre József* követte 1939-ben és ott volt főnök 1945-ben bekövetkezett haláláig. *Grósz Emil* emlékét a Magyar Szemorvostársaság és a Budapesti Egyetem szemorvosai méltóképpen ápolják. *Ifj. Imre József* élete és munkássága pedig minden fiatal és nem fiatal szemorvos számára követendő példa lehet.

Az elmondottakat tanítványaimnak „útravalóul" szánom. Erősen bízom abban, hogy az utánam következő nemzedék mindig megtalálja a helyes példaképet, mely iránytűül szolgálhat.

AZ ORVOSI SZAKKÉPZÉSEK AKKREDITÁCIÓJA

Az UMS irányelveinek megfelelően a szakképzésnek speciális minősítési eljárás révén arra alkalmasnak minősített (akkreditált) képzőhelyen kell történnie. *Dr. Muszbek László,* az ESZTT (Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács) elnöke – a 10/1998. (XII. 11.) EüM rendeletre történő hivatkozással – tájékoztatta az egyetemeket arról, hogy az Egészségügyi Minősítő Bizottságnak (EMB) le kell folytatnia az egyetemi klinikák és intézetek minősítési eljárását a szakképzés és továbbképzés vonatkozásában. A minősítési eljárás a felsőoktatási intézmény által benyújtott kérelemre indult meg. A minősítő eljárás elindítására irányuló kérelem benyújtása előtt a klinikák, intézetek szakonként önértékelést készítettek az alábbi szempontok alapján.

I. Az intézet személyi és tárgyi feltételrendszerének bemutatása:

1. Az adott klinikán folyó szakképzés (alap és ráépített szakképesítések egyaránt) megnevezése
2. A grémiumvezető szakképzés szempontjából lényeges adatainak bemutatása
3. A szakképzéssel megbízottak (mentorok, tutorok) szakképzés szempontjából fontos adatainak jelölése
4. A szakképzőhely szakmai tevékenységének bemutatása
5. A rendelkezésre álló diagnosztikus feltételek leírása
6. A szakképzésben résztvevő társszakmák megjelölése
7. A szakképzőhely minőségbiztosítási rendszerének ismertetése
8. A képzés céljára felhasználható oktatási helységek, eszközök bemutatása
9. Az önképzés lehetőségeinek ismertetése
10. A képzéshez, szakmai továbbképzéshez kapcsolódó tanfolyamok, konferenciák, szemináriumokkal kapcsolatos információk közlése
11. Szociális háttér bemutatása

II. A szakképzendőkkel kapcsolatos tevékenység bemutatása

1. Képzési kapacitás
2. Az elmúlt 4 évben a szakképzettek száma
3. Tutori, mentori funkciókat ellátók száma (évenkénti bontásban)
4. Átlagos tutor/mentor/rezidens arány (évenkénti bontásban)
5. A rezidensek oktatásának, számonkérésének módja

III. A szakképzés részletes programjának bemutatása

Egyetemünkön az EMB munkáját **Dr. Ádány Róza** egyetemi tanár (DEOEC, NK, Megelőző Orvostani Intézet) vezette. Az EMB tagjai:

Dr. Balla György egyetemi tanár (DEOEC, ÁOK, Gyermekgyógyászati Klinika),
Dr. Csanády Miklós egyetemi tanár (SZTE, ÁOK, II. sz. Belgyógyászati Klinika),
Dr. Kárpáti Sarolta egyetemi tanár (SE, ÁOK, Bőrgyógyászati Klinika),
Dr. Szendrői Miklós egyetemi tanár (SE, Ortopédiai Klinika),
Dr. Karlinger Kinga (MOK),
Dr. Varga Ferenc főigazgató főorvos (Siófok Város Kórház-Rendelőintézet),
Dr. Danics Krisztina igazságügyi orvostan rezidens (SE),
Dr. Nagy Péter Olivér traumatológia rezidens (SE),
Dr. Tóth Ferenc megelőző orvostan és népegészségtan rezidens (SE).

Az EMB tagjai 2007. szeptember 18. és 20. között, előre kialakított ütemterv szerint végezték el feladatukat. A bizottság elemezte a klinikák által elkészített önértékelési dokumentumokat, majd a klinikák tevékenységét a helyszínen is vizsgálták és a hatályos jogszabályok előírásait figyelembe véve alakították ki összefoglaló véleményüket.

Az orvosok fogorvosok, gyógyszerészek és klinikai szakpszichológusok a szak- és továbbképzés szempontjából egy célcsoportba tartoznak, ezért szükségesnek tartjuk, hogy a két utóbbi területre vonatkozó információval is szolgáljunk.

Nem érintette a **szakgyógyszerész** képzést a most lefolytatott akkreditáció, hiszen a 2005. szeptemberében kezdődő képzésből még végzett szakgyógyszerészek nem kerülhettek ki, így a képzés akkredtitálása még nem kezdeményezhető.

A **klinikai és mentálhigiéniai felnőtt, gyermek- és ifjúsági szakpszichológia** szakképzések esetében az önértékelést 2008. elején küldtük be, így a bizottság erre vonatkozó akkreditációs javaslatát egy későbbi időpontban fogja elkészíteni.

A 2008. január 30-án összevontan megtartott ESZTT és EMB ülésen *dr. Ádány Róza* professzor asszony prezentálta az **orvosi szakképzésünkre vonatkozó értékelést,** melyet írásban kiegészítettünk, elismerve azokat a hiányosságokat, kifogásokat, melyeket jogosnak véltünk, ugyanakkor hangot adva azoknak az észrevételeknek, melyeket nem tartottunk megalapozottnak.

A bizottság részéről jogos észrevételként fogalmazódott meg – jellemzően a szubspecialitások esetén – a grémiumvezetők kinevezésének a gyakorlata, mely szerint a klinikaigazgató kapta meg a tisztet, függetlenül attól, hogy rendelkezett-e az adott szakvizsgával.

Ezeket a területeket áttekintettük és 6 fő – a szakmai kritériumoknak megfelelő – új grémiumvezetői megbízást adtunk, ennek következtében 6 szakon a teljes képzési jogot sikerült megtartanunk.

Érsebészet, mellkassebészet, oxyológia és sürgősségi orvostan szakok esetén nem értettünk egyet a részképzési javaslattal, így ennek revideálását kértük, kifogásunkat és az ismételten benyújtott dokumentációt elfogadták, így ezek a szakok is megkapták a teljes képzésre szóló jogosultságot.

A bőrgyógyászati szakterületen azért nem kaphattuk meg a teljes képzésre a jogosultságot, mert a grémiumvezető nincs főállású munkaviszonyban az egyetemmel. A munkaviszony módosítását követően nincs akadálya a teljes képzési jog gyakorlásának. Ennek érdekében *dr. Németh Péter* dékán úrral és *dr. Kollár Lajos* főigazgató úrral megkezdődtek az egyeztetések.

Az akkreditációs elvárásoknak maradéktalanul megfelel, ezért a **teljes képzési jogot** kapta meg az egyetem, az alábbi szakirányok esetén:
addiktológia, allergológia és klinikai immunológia, aneszteziológia és intenzív terápia, arc- állcsont-szájsebészet, audiológia, belgyógyászat, citopatológia, csecsemő- és gyerekgyógyászat, egészségbiztosítás, endokrinológia, érsebészet, valamennyi fogorvosi oklevéllel rendelkezők által megszerezhető szakképesítés, fül-orr-gégegyógyászat, gasztroenterológia, geriátria, gyermekneurológia, gyermeknőgyógyászat, gyermeksebészet, háziorvostan, hematológia, idegsebészet, igazságügyi orvostan, infektológia, kardiológia, kézsebészet, klinikai farmakológia, klinikai genetika, klinikai onkológia, megelőző orvostan és népegészségtan, mellkassebészet, molekuláris genetikai diagnosztika, nefrológia, neonatológia, neurológia, neuropatológia, nukleáris medicina, ortopédia-traumatológia, orvosi laboratóriumi diagnosztika, oxyológia és sürgősségi orvostan, patológia, pszichiátria, pszichoterápia, radiológia, reumatológia, sebészet, sugárterápia, szemészet, szívsebészet, szülészet-nőgyógyászat, transzfúziológia, tüdőgyógyászat, urológia.

A 11/1998. (XII.11.) EüM rendelet mellékletének I/1. pontjában rögzített feltételek csak részlegesen teljesülnek és ezért **részképzésre** kapott az egyetem jogosultságot, az alábbi szakirányok esetén:
andrológia, csecsemő és gyermek fül-orr-gége gyógyászat, fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás, fizioterápia, foglalkozás-orvostan (üzemorvostan), foniátria, gyermek- és ifjúságpszichiátria, gyermekradiológia, honvédorvostan, katasztrófaorvostan, laboratóriumi hematológia és immunológia, munkahigiéne, neuroradiológia, orvosi rehabilitáció, plasztikai (égési) sebészet, sportorvostan.

A vizsgálat tapasztalatai alapján összességében felhívták a figyelmet a **tutori** és **mentori** feladatok egységes értékelésére, manuális szakmáknál az előírt **műtéti szám** biztosítására, betartására. Szükséges a **szakorvosképzés minőségbiztosításának fejlesztése,** illetve a szakorvosi és az **egészségügyi diplomás dolgozók** továbbképzési rendszerében az átjárás megteremtése. Ezen kritikai észrevételek ugyanakkor nemcsak a Pécsi Tudományegyetemen folyatatott gyakorlatra, hanem az ország valamennyi egyetemének szakképzésére vonatkoznak.

Szintén országos problémaként merült fel, hogy a jogszabály előírásai szerint **személyi változás** esetén az akkreditáció soron kívüli felülvizsgálata szükséges. Az ESZTT EMB azt javasolja, hogy a lezajlott akkreditációt követően történő személyi változás esetén az érintett karok az újonnan kinevezett grémiumvezetők szakmai önéletrajzát – tudomásul vétel végett – az ESZTT-nek mutassák be.

Kifogásként merült fel, hogy a Családorvosi Intézet nem tartozott a Szak- és Továbbképző Igazgatóság gesztorálása alá, ezért 2008. május elsejétől a Családorvosi Intézet a Szak és Továbbképző Igazgatósághoz integráltan, egységes igazgatás alá rendelve fogja ellátni - egyébként változatlanul maradt – feladatát.

A grémiumvezetők 2008. április 15-én személyesen vehették át **megbízatásukat** az értékelést ismertető értekezlet keretében. Azon szakmáknál, ahol csak részképzési jogosultságot kapott az egyetem, ott **szak- és továbbképzési koordinátori** megbízásokat adtunk át, azzal a kéréssel, hogy legkésőbb május végéig vegyék fel a koordinátorok valamely – teljes képzésre jogosult – egyetemmel a kapcsolatot a szakképzés zavartalan folytatása érdekében.

Ezen értekezlet keretei között lehetőség teremtődött arra, hogy a PTE OEKK elnökségének nevében köszönetünket fejezhettük ki a korábban grémiumvezetői feladatot ellátóknak , akik nagymértékben és több éven át hozzájárultak a szakorvosképzés színvonalának megtartásához, emeléséhez, a szakorvos utánpótlás biztosításához. Hálásak vagyunk egyetemünk, és a felkészített szakorvosok nevében egyaránt.

Dr. Kovács L Gábor elnök
Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ

Dr. Ertl Tibor igazgató
Szak- és Továbbképző Igazgatóság

A PTE ORVOSI, FOGORVOSI, GYÓGYSZERÉSZI ÉS KLINIKAI SZAKPSZICHOLÓGUSI SZAKKÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS GRÉMIUMVEZETŐI

SZAK	NÉV, BEOSZTÁS
Addiktológia	*Dr. Fekete Sándor,* egyetemi docens
Allergológia és klinikai immunológia	*Dr. Czirják László,* egyetemi tanár
Aneszteziológia és intenzív terápia	*Dr. Bogár Lajos,* egyetemi tanár
Arc-állcsont-szájsebészet	*Dr. Olasz Lajos,* egyetemi docens
Audiológia	*Dr. Pytel József,* egyetemi tanár
Belgyógyászat	*Dr. Tóth Kálmán,* egyetemi tanár
Citopatológia	*Dr. Pajor László,* egyetemi tanár
Csecsemő- és gyermekgyógyászat	*Dr. Molnár Dénes,* egyetemi tanár
Dento-alveoláris sebészet	*Dr. Olasz Lajos,* egyetemi docens
Egészségbiztosítás	*Dr. Könczöl Franciska,* egyetemi docens
Endokrinológia	*Dr. Mezősi Emese,* egyetemi docens
Érsebészet	*Dr. Kollár Lajos,* egyetemi tanár
Fül-orr-gégegyógyászat	*Dr. Pytel József,* egyetemi tanár
Gasztroenterológia	*Dr. Vincze Áron,* egyetemi adjunktus
Geriátria	*Dr. Nagy Lajos,* egyetemi tanár
Gyermekneurológia	*Dr. Hollódy Katalin,* egyetemi docens
Gyermeknőgyógyászat	*Dr. Csermely Tamás,* egyetemi docens
Gyermeksebészet	Dr. Vástyán Attila, egyetemi adjunktus
Háziorvostan	*Dr. Nagy Lajos,* egyetemi tanár
Hematológia és transzfuziológia	*Dr. Dávid Mariann,* egyetemi docens
Idegsebészet	*Dr. Dóczi Tamás,* egyetemi tanár
Igazságügyi orvostan	*Dr. Huszár András,* egyetemi docens
Infektológia	*Dr. Ternák Gábor,* egyetemi tanár
Kardiológia	*Dr. Papp Lajos,* egyetemi tanár
Kézsebészet és traumatológia	*Dr. Nyárády József,* egyetemi tanár
Klinikai farmakológia	*Dr. Habon Tamás,* egyetemi docens
Klinikai genetika	*Dr. Melegh Béla,* egyetemi tanár
Klinikai onkológia	*Dr. Mangel László,* egyetemi docens
Megelőző orvostan és népegészségtan	*Dr. Ember István,* egyetemi tanár
Mellkassebészet	*Dr. Molnár F. Tamás,* egyetemi docens
Molekuláris genetikai diagnosztika	*Dr. Melegh Béla,* egyetemi tanár
Nefrológia	*Dr. Wittmann István,* egyetemi tanár
Neonatológia	*Dr. Ertl Tibor,* egyetemi tanár
Neurológia	*Dr. Komoly Sámuel,* egyetemi tanár
Neuropatológia	*Dr. Komoly Sámuel,* egyetemi tanár
Nukleáris medicina	*Dr. Zámbó Katalin,* egyetemi tanár
Ortopédia-traumatológia	*Dr. Illés Tamás,* egyetemi tanár
Orvosi laboratóriumi diagnosztika	*Dr. Kovács L. Gábor,* egyetemi tanár
Orvosi mikrobiológia	*Dr. Kocsis Béla,* egyetemi docens
Oxyológia és sürgősségi orvostan	*Dr. Sárosi István,* egyetemi docens
Patológia	*Dr. Pajor László,* egyetemi tanár
Pszichiátria	*Dr. Fekete Sándor,* egyetemi docens
Pszichoterápia	*Dr. Fekete Sándor,* egyetemi docens
Radiológia	*Dr. Battyáni István,* egyetemi docens
Reumatológia	*Dr. Czirják László,* egyetemi tanár
Sebészet	*Dr. Horváth Örs Péter,* egyetemi tanár
Sugárterápia	*Dr. Mangel László,* egyetemi tanár
Szemészet	*Dr. Kovács Bálint,* egyetemi tanár
Szívsebészet	*Dr. Papp Lajos,* egyetemi tanár
Szülészet-nőgyógyászat	*Dr. Bódis József,* egyetemi tanár
Tüdőgyógyászat	*Dr. Balikó Zoltán,* egyetemi docens
Urológia	*Dr. Farkas László,* egyetemi tanár

A PTE ORVOSI SZAKKÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS KOORDINÁTORAI

SZAK	NÉV, BEOSZTÁS
Bőrgyógyászat	*Dr. Battyáni Zita,* egyetemi docens
Csecsemő- és gyermek fül-orr-gégegyógyászat	*Dr. Pytel József,* egyetemi tanár
Fizikális medicina és rehabilitációs orvoslás	*Dr. Czirják László,* egyetemi tanár
Fizioterápia	*Dr. Kránicz János,* egyetemi tanár
Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)	*Dr. Horváth J. Attila,* egyetemi docens
Foniátria	*Dr. Pytel József,* egyetemi tanár
Gyermek- és ifjúságpszichiátria	*Dr. Molnár Dénes,* egyetemi tanár
Gyermekradiológia	*Dr. Molnár Dénes,* egyetemi tanár
Honvédorvostan, katasztrófaorvostan,	*Dr. Ternák Gábor,* egyetemi tanár
Klinikai neurofiziológia	*Dr. Janszky József,* egyetemi docens
Laboratóriumi hematológia és immunológia	*Dr. Kovács L. Gábor,* egyetemi tanár
Munkahigiéné	*Dr. Ember István,* egyetemi tanár
Neuroradiológia	*Dr. Dóczi Tamás,* egyetemi tanár
Orvosi rehabilitáció (kardiológia)	*Dr. Papp Lajos,* egyetemi tanár
Orvosi rehabilitáció (pszichiátria)	*Dr. Fekete Sándor,* egyetemi docens
Orvosi rehabilitáció (reumatológia)	*Dr. Czirják László,* egyetemi tanár
Plasztikai (égési) sebészet	*Dr. Horváth Örs Péter,* egyetemi tanár
Sportorvostan	*Dr. Illés Tamás,* egyetemi tanár

A PTE OEKK Szak- és Továbbképző Igazgatóság tájékoztatója a 2008. évi központi gyakornoki képzés rendszerbevételi eljárásáról

A felsőoktatási intézmények az egészségügyi miniszter által meghatározott és évente március 31-ig közzétett keretszámok alapján hirdetnek felvételt a szakképzésben való részvételre.

A miniszter döntéséhez a szakterületenként felvehető rezidensek számára az Egészségügyi Felsőfokú Szakirányú Szakképzési és Továbbképzési Bizottság (EFSZSZTB) tesz javaslatot, és a keretszámokat a képzésben résztvevő felsőoktatási intézmények között a miniszter osztja meg.

Az idei évben változatlanok a hiányszakmának tekintendő szakterületek: *Aneszteziológia és intenzív terápia, Csecsemő és gyermekgyógyászat, Háziorvostan, Igazságügyi orvostan, Infektológia, Kardiológia, Megelőző orvostan, Népegészségtan, Neurológia, Nukleáris medicina, Orvosi laboratóriumi diagnosztika, Orvosi mikrobiológia, Oxyológia és sürgősségi orvostan, Patológia, Pszichiátria, Radiológia, Sugárterápia, Transzfúziológia.*

A fogorvosok és gyógyszerészek számára meghirdetett keretszámok szakképesítések közötti megosztását a tényleges igényektől függően a felsőoktatási intézmény állapítja meg.

A keretszámok szakmánkénti és régiónkénti megoszlásáról – beleértve az új elemnek minősülő, költségtérítéses képzésre felvehető fogorvosi illetve gyógyszerészi keretszámot – Miniszter Asszony az alábbi táblázatban foglaltak szerint döntött *(lásd túloldalt – a szerk.).*

Jankó Judit, szakképzési főelőadó
Szak- és Továbbképző Igazgatóság

Az egészségügyi miniszter közleménye a 2008/2009. tanév törzsképzési keretszámairól

A 11/1998. (XI. 11. EüM rendelet 4. (1) bekezdés alapján a szakmánkénti keretszámokat a képzésben részt vevő felsőoktatási intézmények régiói szerint az alábbiakban határozom meg:

ORVOSOK

Szakterület	Debreceni régió	Pécsi régió	Budapesti régió	Szegedi régió	Összesen
Aneszteziológia és intenzív terápia	11	9	28	8	56
Arc-állcsont sebészet	1	1	4	1	7
Belgyógyászat	28	22	51	23	124
Bőrgyógyászat	3	2	4	3	12
Csecsemő- és gyermekgyógyászat	13	8	24	7	52
Fizikális medicina	4	5	10	6	25
Foglalkozás-orvostan	0	1	2	1	4
Fül-orr-gégegyógyászat	4	3	7	2	16
Gasztroenterológia	1	1	1	1	4
Geriátria	1	1	2	1	5
Gyermek- és ifjúsági pszichiátria	1	1	2	1	5
Gyermeksebészet	1	1	1	1	4
Háziorvostan	19	15	28	17	79
Honvédorvostan	0	0	1	0	1
Idegsebészet	1	1	1	1	4
Igazságügyi orvostan	1	1	2	2	6
Infektológia	2	1	4	1	8
Kardiológia	6	2	4	1	13
Megelőző orvostan	4	2	4	3	13
Neurológia	7	6	13	6	32
Nukleáris medicina	1	1	2	1	5
Ortopédia-traumatológia	8	8	13	9	38
Orvosi laboratóriumi diagnosztika	2	2	2	1	7
Orvosi mikrobiológia	1	1	2	1	5
Oxyológia és sürgősségi orvostan	5	6	10	4	25
Patológia	5	5	7	5	22
Pszichiátria	9	7	11	9	36
Radiológia	7	6	13	7	33
Repülőorvostan	0	0	0	0	0
Reumatológia	5	4	5	3	17
Sebészet	8	7	13	6	34
Sugárterápia	3	2	3	1	9
Szemészet	4	4	10	2	20
Szívsebészet	1	1	1	0	3
Szülészet-nőgyógyászat	5	6	13	5	29
Transzfuziológia	1	1	2	1	5
Tüdőgyógyászat	4	3	5	3	15
Urológia	3	2	5	2	12
Orvosok összesen: 785					

GYÓGYSZERÉSZEK

Klinikai gyógyszerészet					
Kórházi gyógyszerészet					
Klinikai laboratóriumi diagnosztika					
Gyógyszerhatástan					
Társadalomgyógyszerészet					
Toxikológia					
Gyógyszerészek összesen	**5**	**4**	**14**	**12**	**35**

FOGORVOSOK

Dentoalveoláris	3	2	5	3	13
Gyermek-fogászat	2	1	4	1	8
Konzerváló fogászat	19	13	63	17	112
Paradontológia	2	1	4	3	10
Fogorvosok összesen	**6**	**4**	**14**	**6**	**40**

Összes állás együtt **860**

A 11/1998. (XI. 11. EüM rendelet 4 paragrafus (1) bekezdése alapján a 2. paragrafus (2) bekezdése szerint **költségtérítéses** képzésre felvehető létszámokat a képzésben résztvevő felsőoktatási intézmények régiói szerint az alábbiakban határozom meg:

Szakterület	Debreceni régió	Pécsi régió	Budapesti régió	Szegedi régió	Összesen
GYÓGYSZERÉSZEK					
Összesen	37	13	81	70	201
FOGORVOSOK					
Összesen	26	15	54	23	118

Jóváhagyom: **dr. Horváth Ágnes** miniszter

Pro Sanitate Díj

A Pécsi Tudományegyetem foglalkozás-egészségügyi ellátását végző Infra-med Kft. orvosvezetője, *dr. Marton Ilona*, március 15-e alkalmából kiemelkedő szakmai munkája elismeréseként az egészségügyi miniszter által adományozott „Pro Sanitate" Díjban részesült.

Sanofi-Aventis Doktori Ösztöndíj

A Chinoin Zrt., a Sanofi-Aventis csoport tagja – a továbbiakban: vállalat – határozatlan időtartamra kötelezettségvállalás közérdekű célra jogcímen doktori ösztöndíjat létesít, amely évente több, de maximum 3 PhD-hallgató részére adható.

A vállalat kinyilvánítja azon szándékát, hogy igényt tart a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán – a továbbiakban: Kar – képzett, magasan kvalifikált, tehetséges, gyógyszeripari kutatás és fejlesztés iránt érdeklődő fiatal szakemberekre, mint szakmai utánpótlásra.

A kar kinyilvánítja, hogy hangsúlyt helyez arra, hogy a karról kikerülő szakemberek kellően jártasak legyenek mind elméleti, mind gyakorlati feladatok önálló megoldásában.

Az ösztöndíjat „Sanofi-Aventis Doktori Ösztöndíj" elnevezéssel, – a kar által kiírt – pályázat útján, a vállalat képviselőjével történt egyeztetés és a kar ezen a területén illetékes doktori iskolája véleménye alapján nyerheti el gyógyszeripari érdeklődési körbe tartozó kutatási témával orvos, gyógyszerész, biológus, molekuláris biológus alapképzettségű, a PhD-képzési felvételi követelményeket teljesítő fiatal, aki a pályázat benyújtásakor nem töltötte be a 35. évét.

Az ösztöndíjat elnyerő PhD-hallgatók részére az ösztöndíj folyósítása a kurzus harmadik évének befejezéséig tart, amennyiben ezt a hallgató, vagy a vállalat fel nem mondja. Az ösztöndíj folyósítása kivételes esetben, a felek egyetértésével a kurzus negyedik évére is kiterjeszthető.

Az ösztöndíjas hallgatók tudományos előmenetelét a vállalat a képzés teljes időtartama alatt figyelemmel kíséri. A vállalat lehetőséget ad a hallgatóknak arra, hogy látogatást tegyenek és munkájuk haladásáról szóban beszámoljanak a vállalat telephelyén. Az ösztöndíjasok kötelesek évente írásban beszámolni munkájukról. A beszámolót a kar adott év december 31-ig elküldi a vállalati kapcsolattartó részére.

Tudományos közleményekben az ösztöndíjas köteles feltüntetni, hogy a munka „Sanofi-Aventis Doktori Ösztöndíj" („Sanofi-Aventis Scholarship") támogatásával készült.

A kar vállalja, hogy az ösztöndíjra pályázó hallgatókat tájékoztatja az ösztöndíj elnyeréséből eredő kötelezettségekről.

A kar biztosítja a kutatási feltételeket, beleértve a kutatási téma irányítását is. A képzést a PTE ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetének mindenkori igazgatója irányítja. Az ösztöndíjat elnyerő hallgatók a doktori témájukhoz kapcsolódó gyakorlati oktatásban vehetnek részt a vállalatcsoport hazai vagy külföldi telephelyein. A gyakorlati oktatás során az oktatóhelyen a hallgató felügyelet mellett használhatja a vállalat tulajdonában levő berendezéseket.

Prof. Barthó Loránd s.k.

Tel.: 72-536 001/1644, vagy 72-536 217

e-mail: Lorand.Bartho@aok.pte.hu

Én is szerettem a POTE-n tanulni ...

Április 12-én részt vettem a pécsi orvosképzés 90 éves jubileumi ünnepségén. Szívet melengető szavak, megemlékezések hangzottak el az egyetem alapításáról, az első, majd második világháború okozta nehézségek legyőzéséről, a királyi névadás történetéről. Örömmel hallottuk, hogy ez a patinás egyetem már megalapításakor mennyi híres tudóst mondhatott magáénak.
A háborús bezárást követően nagy lendülettel, élni és tenni akarással indult el újra az orvosképzés. Én 1956 és 62 között voltam a POTE hallgatója, és büszke vagyok arra, hogy az 1918 és 2008 között akadémikusi rangot kiérdemlő professzorok közül tizenhárom igen kiváló oktatóm volt.
Az ünnepi kari tanácsülésen előadások hangzottak el arról, hogy „miért a legjobb dolog a világon pécsi medikusnak lenni". Bátran állíthatom, hogy nem csak most van ez így. Híres professzoraink, akik nemcsak elismert tudósok voltak, hanem kiváló emberi tulajdonságokkal is rendelkeztek, olyan útravalót adtak az 50-es, 60-as évek medikusainak, gyakornokainak, ami a gyógyítás, az emberszeretet, az igényesség terén végigkísérte pályánkat.
Hallottuk és tapasztaljuk, hogy az orvoskar fejlődése töretlen, a régi nagy mesterek után tanítványaik a ma tudósai, oktatói, egyetemszervezői viszik tovább és adják tovább a stafétabotot. Az egészségügy sok-sok itt tanult közkatonája – amilyen én is vagyok – sokszor felemlegeti az egyetemi évek mélyen belénk ivódott élményeit.
Visszagondolva a küzdelmes, de mégis szép egyetemi évekre, belgyógyász, körzeti orvos, majd üzemorvosi tevékenységemre – amelyben némi kis oktatói ténykedés is vegyült –, mindig hálás szeretettel gondoltam a bennünket életrevaló tudással, erkölcsi normákkal felvértező oktatóinkra. A jubileum során Ady Endre sorai jutottak eszembe:

„Én iskolám, köszönöm most neked,
Hogy az eljött élet-csaták között
Volt mindig hozzám víg üzeneted.
Tápláltad tovább bennem az erőt,
Szeretni az embert és küzdeni
S hűn állni meg Isten s ember előtt."

Dr. Marton Ilona

Sikeres ISO akkreditáció az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet Immundiagnosztikai Laboratóriumában

A Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Immunológiai és Biotechnológiai Intézetében 2001 óta folynak az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által finanszírozott immunológiai labordiagnosztikai vizsgálatok. Autoantitest-diagnosztika immunszerológiai módszerekkel, citokin vizsgálatok, valamint az immunválaszban szereplő sejtek funkcionális- és fenotípus analízise áramlási citometriával a fő klinikai diagnosztikai tevékenységi profil. A vizsgálatok spektruma és száma folyamatosan bővül, elsősorban a régióban dolgozó klinikai orvosok igényeinek figyelembevételével. Az intézet vezetése a Laboratóriumi Medicina Intézettel közösen 2004-ben eldöntötte, hogy a rutin laboratóriumi vizsgálatokat akkreditáltatni kívánja.

Az akkreditáció azt biztosítja, hogy a vizsgálatok végzése standard módon, ellenőrizhető minőséggel, nemzetközileg is összehasonlítható és elfogadott módon történik a minősített laboratóriumban. Ennek alapja, hogy minden lényeges, a vizsgálatok minőségét befolyásoló tevékenységet szabályozni kellett. Ezután a leírt szabályoknak megfelelően kell minden tevékenységet végezni. „Írd le ahogy csinálod és utána csináld úgy, ahogy leírtad!" Annak biztosítására, hogy az intézetben folyó vizsgálatok szabályozottsága megfeleljen az elvárásoknak, két nemzetközi szabványt tekintettünk kiindulási pontnak: MSZ EN ISO 17025:2005 (Vizsgáló- és kalibráló laboratóriumok felkészültségének általános követelményei) és MSZ EN ISO 15189:2003 (Orvosi laboratóriumok. A minőségre és a felkészültségre vonatkozó külön követelmények).

A dokumentáció egy része csak az intézet dolgozói számára elérhető, amelyek nyilvántartott módon kerülnek kiadásra azért, hogy minden változás minden érintett számára egyértelmű legyen, és mindenki azonos módon alkalmazza azokat. A dokumentáció nyilvános része a laboratóriumi szolgáltatást igénybe vevők (vizsgálatkérő orvosok) számára kell, hogy elérhető legyen. Ezért a legnagyobb vizsgálatkérőinket körlevélben tájékoztattuk, illetve az elektronikus megjelenést is alkalmaztuk. Az intézetünk honlapján (www.immbio.hu) minden lényeges információ elérhető az Immunológiai és Biotechnológiai Intézet által nyújtott laboratóriumi szolgáltatásokról és az akkreditációról.

Akkreditációs kérelmünket 2007. októberében adtuk be a Nemzeti Akkreditáló Testülethez (NAT). Az eljárás írásbeli részből és helyszíni szemléből állt. Az első szakaszban azt vizsgálták kijelölt minősítők, hogy az intézet által kialakított belső szabályok megfelelnek-e a nemzetközi szabványoknak és a NAT ajánlásoknak. A helyszíni szemlére 2008. január 23-án került sor, ahol a gyakorlatban talált „nem-megfelelőségek" dokumentált kijavítása után a NAT Orvosi Diagnosztikai Laboratóriumi Szakmai Akkreditáló Bizottsága 2008. március 14-től 2013. március 13-ig humán minták klinikai immunológiai vizsgálata és véleményadás területén odaítélte az akkreditált státuszt.

Jelenleg 386 akkreditált vizsgáló laboratóriumot tart nyilván a NAT, melyek közül az **intézetünkben működő immunológiai laboratórium az országban az egyetlen, amely az MSZ EN ISO 15189:2003 szabvány szerint akkreditált orvosi diagnosztikai laboratórium.**

Dr. Pálinkás László

Pécs, 2008. március 31.

Kedves Kollégák!

A dékáni vezetés felismerte, hogy az egyetem (esetünkben az Egészségtudományi Kar) működéséhez – hasonlóan a nyugati egyetemekhez – elengedhetetlenül szükséges az állami finanszírozás és a kari bevételek növelése mellett az adományokból befolyt támogatás is.

Klinikáink, intézeteink már eddig is – ismeretségeiken, baráti kapcsolataikon keresztül – igen jelentős támogatást (pénzadomány, műszerek, építkezés) kaptak vállalatoktól, bankoktól, egyre gyakrabban magánszemélyektől. Azonban hiányzott a kar részére történő intézményes adománygyűjtés. Ennek módját – mint annyi mást – meg kell tanulni. Nem elég az, hogy egy-egy cégtől, vállalattól esetenként sikerül egy-egy fontos műszert kapni.

Ezt felismerve fogadtam el dékán úr felkérését, hogy próbáljak a Ti/Önök segítségével ilyen jellegű, de professzionális adománygyűjtést (pl. Alumni) beindítani karunkon. A professzionális szót említettem, tehát így próbáltam elindulni. Gyermeksebészeti kapcsolataimon keresztül egy 30 éve ilyen tevékenységgel foglalkozó egyesült államokbeli szakember házaspár 2007 decemberében egyhetes pécsi látogatást tett az Egészségtudományi Karon. Ennek során találkoztunk dékán úrral, *Lénárd* és *Kilár* professzorokkal, a propaganda bizottság tagjaival, a magyar, angol és német évfolyam néhány hallgatójával.

A vendég házaspár hazatérte után 2 héttel elküldte „jelentését", tanulmányát a pécsi látogatásról. Ezt mellékelem minden változtatás nélkül.

Hangsúlyozottan kérlek Benneteket/Önöket, hogy elsősorban a beszámoló első részét olvassátok el, s láthatjátok, hogy a vendég szakemberek milyen jól látták meg és értékelték a helyi előnyöket és hátrányokat, milyen gyakorlatiasan körvonalazták az adománygyűjtő (fundraising) tevékenység megvalósíthatóságát karunkon. Beszámolójuk második része az adománygyűjtés formáiról nyújt hasznos és gyakorlati tanácsokat.

Végül meg szeretném jegyezni, hogy az USA-beli házaspár maga fizette repülőjegyét, és munkájukért, beszámolójukért semmi díjazást nem kértek, minket csak a pécsi tartózkodás költségei terheltek.

Kollegiális tisztelettel:

Pintér András dr.
professzor emeritus

A Design for Philanthropy: University of Pécs Medical School

Submitted January 15, 2008,

by Crystal B. Maynard, FAHP & George F. Maynard, III, FAHP

Introduction:

This report is submitted as a recommendation to Dr. Péter Németh, M.D., Ph.D., Dean of the University of Pécs Medical School as a guide and suggested strategy to establish a program of philanthropy. The recommendations included were formulated based upon information, interviews and data gathered during the week of December 17, 2008.

The author's intention is that this report is an accurate reflection of the environment of the University, the city of Pécs and the country of Hungary as well as the Dean's vision regarding facility expansion and the future of the Medical School, its students and alumni and the regions it serves.

Goals:

The following goals are recommended based on our time in Pécs in meetings with the Dean and the leadership of the Medical School, academic faculty members, current students and Dr. András Pintér, Professor Emeritus of Paediatric Surgery, Pécs University /Faculty of Medicine, who served as our guide and host.

The goals of the School related to philanthropy include:

1. Continue a long history of excellence in medical, dental and pharmacy education in Hungary.
2. Establish a Medical School Foundation that will both cultivate philanthropy for the benefit of the University of Pécs Medical School and unify current fund raising efforts.
3. Establish and maintain long lasting relationships with alumni.
4. Develop a culture of philanthropy at the Medical School. This means that everyone in the Medical School understands that philanthropy is critical to the Medical School's health, and that each staff member has a role in the process.
5. Create a shared school spirit which bonds students to the Medical School in pride and affinity now and in the future.
6. Establish a new student center for the 2500 pharmacy, dental and medical students who annually attend the University of Pécs Medical School.

S.W.O.T. Analysis:

To attain these goals, the following Strengths, Weaknesses (or challenges), Opportunities and Threats (SWOT Analysis) must be considered. The Medical School's leadership will have additional items for this list. The authors of this report encourage the leadership to verify, correct and add to this analysis. Ultimately, the philanthropic success of the Medical School will depend on the unified adoption and commitment of the leadership, including administration and faculty.

1. Strengths:

a. Founded in 1367, the University of Pécs has a proud tradition of excellence.
b. In 2009, School will celebrate its 90th anniversary.
c. The Medical School academic faculty has been rated the best of all university faculties in Hungary for 2007.
d. The city of Pécs has been designated the "cultural capital of Europe" for 2010.
e. Students attend the Medical School from 27 countries and four continents. The school is one of four in Hungary and the only one located in Southern Hungary. It is the largest medical school in Hungary and has a very high reputation.
f. The Medical School supplies the greatest percentage of physicians, dentists and pharmacists in southern Hungary.
g. The Medical School is the only source of foreign students to the University. These students provide significant economic return to the University, the city of Pécs and surrounding area.
h. Medical students provide health enhancement for local citizens through clinics and provide rescue team operations.
i. The Medical School has contact records for recent graduates and invites individual alumni classes to reunions every five years on a rotating basis Alumni from Hungary and other countries have graduated and developed successful practices in Hungary and elsewhere. Alumni represent the key stakeholder prospect pool with the most probability for success to give of their time, talent and treasure (financial support) after their graduation.
j. The Medical School through its various faculties has some history of generation of philanthropic revenue for specific program areas.
k. The government is beginning to encourage philanthropic giving with a tax structure that offers tax payers the chance to opportunity to donate one percent of their income to church and one percent to a charitable foundation.

2. Weaknesses:

a. Hungary is a country without a long history of philanthropic giving.
b. Only 20 percent of tax payers currently take advantage of the government opportunity to give to churches and other not for profit organizations.
c. The Medical School has a capacity of 2000 and now has enrollment of 2500.
d. Classes currently are held in the overcrowded medical school from 7:00 a.m. to 7:30 p.m. five days a week, leaving little time and space for research initiatives.
e. Facilities are inadequate for students to find study space, counseling space and opportunities for socialization.
f. A culture of philanthropy does not exist within the Medical School.
g. There is no unified case for support for philanthropy within the Medical School only a non-unified effort within individual departments of the Medical School. The case for support is the document that describes both emotionally and intellectually why philanthropic revenues are needed and most importantly how it will benefit the communities served by the Medical School.
h. No attempt is made to remain in communication with foreign graduate who now compose over 50 percent of each class. Foreign students have not been invited back to the campus.

3. Opportunities:

a. The Medical School will celebrate its 90th anniversary in the year 2009. This provides an excellent opportunity to initiate a fund development effort to raise the money for the campaign.
b. The city of Pécs has been designated the "cultural capital of Europe" for 2010. This will give the Medical School the opportunity to invite foreign student alumni to return to the campus and will create awareness and understanding regarding the quality of the education.
c. A Medical School foundation should be established that would support all philanthropic efforts with multiple cases for support.
d. Create a much needed student center in close proximity to the Medical School's main facility. The new student center will encourage students to attend the University of Pécs and make it more competitive with other Hungarian medical schools, and allow it to maintain its ranking as the best Medical School in Hungary. The student center will include a common gathering area for large lectures and other learning experiences, faculty offices, a bookstore, individual places of studying for the students, etc.
e. Create an understanding within the Pécs city leadership of the economic impact of the foreign student and the importance to the Pécs economy.
f. Establish a culture of philanthropy within the Medical School.

4. Threats:

a. The Medical School needs money now, but it will require an investment of current forints to raise philanthropic funds. The leadership must be willing to make the investment.
b. The case for philanthropy must reflect long term; visionary thinking that can exist despite quickly changing laws in Hungary that focus on short-term thinking.
c. Without better facilities the foreign students, as well as the Hungarian students, will choose other alternative Medical Schools. If this occurs, the economic base for the Medical School will erode, and the health care coverage for the southern region of Hungary could be greatly impaired.

Recommendations:

1. Create a unified Medical School Foundation to support philanthropic efforts. Commit revenues over a three-five year period to build the philanthropic program within the new foundation. In a time of declining revenues, leadership will need to allocate additional revenues as an investment in the future security of the Medical School. An established program should generate 4-5 forint for each forint spent. Programs generally

take 3 – 5 years to mature. Because the Medical School has a very limited history of philanthropic giving, it will likely take closer to five years.

2. Under the volunteer leadership of Dr. András Pintér, Professor Emeritus of Paediatric Surgery Pécs University /Faculty of Medicine, employ a foundation director and administrative assistant to build the philanthropic program. (During our stay in Pécs we met a young man within the Medical School who has an interest in, and understanding of, philanthropy. His name is Szabolcs Fekete. It is the impression of the authors that he should be given consideration for the position.)
3. Examine an opportunity for other schools within the western campus of the University of Pécs System to use this facility as well. This should be explored because of the potential for much broader philanthropic support.
4. Create a climate for giving that begins top down, inside out – meaning that the Dean, administration and faculty (top) should give first and then work through the rest of the staff and students. It is important that the "Medical School family" demonstrate to the rest of the giving community that they have given first. Then others can be asked to give. It affirms that the highest levels of Medical School administration recognizes the importance of philanthropy and have given first to fund the case for support.
5. Join the International Association for Healthcare Philanthropy as the first member from Hungary. It will provide invaluable networking opportunities and resources for the new foundation executive.
6. Create a strong case for support for the creation of a new student center without which the Medical School may soon begin to lose both foreign and Hungarian students to other medical schools. The case for support elements should include these elements:

a. Most Hungarian students remain in Hungary and provide care for its citizens.
b. Foreign students are economic benefit to Southern Hungary.
c. A new student center will encourage students to attend the University of Pécs and make it more competitive with other Hungarian medical schools.
d. Excellent reputation of the Medical School should be documented.
e. Medical research and its impact should be documented.
f. Students work on health enhancement for local citizens and provide rescue team operations.
g. Classes currently are held in the overcrowded medical school from 7:00 a.m. to 7:30 p.m. five days a week, leaving little time and room for research initiatives.
h. Case for support must reflect:
i. Long term; visionary thinking that can exist despite quickly changing laws in Hungary.
ii. Architectural drawings of the new center.
iii. Naming opportunities

7. Establish a program of philanthropy for the Medical School Foundation with these basic requirements:
   a. Budget (see Attachment A)
b. Appropriate space (three small rooms, minimal)
c. A tracking process for all stakeholder prospects (See Attachment B)
d. A paid director and one clerical staff person
e. Internet access
f. Website
g. Database containing all alumni records
h. Access to the Dean and to other key physicians and faculty who will assist
i. Cooperation with the marketing and public relations staff of the University.

Considerations Regarding Implementation:

Six Steps to Change Behavior:

In order for one to change behavior in favor of the University of Pécs Medical School, six vital steps are necessary. A deepening personal relationship with the stakeholder prospects progresses from one's awareness of the Medical School supportive action through advocacy.

- **Awareness:** Basic information a potential stakeholder prospect* has about the existence of the University of Pécs Medical School. What are the impressions one has about the school? Do they even know of its existence? If so, what do they know?
- **Understanding:** Potential internalization of the information into knowledge that can be used by the stakeholder prospect for decision making regarding the Medical School. Understanding can be correct or incorrect based upon the accuracy of the information.
- **Image:** Perception that the potential stakeholder prospect has about the Medical School (service to the community, reputation, need for philanthropy etc.) based on the combination of awareness and understanding. If the information is useful to the potential stakeholder prospect, then he/she may be led to the fourth step. If not, a correct image is important for any future decisions that may occur if one should consider the University of Pécs Medical School for a gift. Correct image is knowledge gained. The Medical School may need to spend time marketing and creating a public relations program before a stakeholder prospect is ready to give.
- **Sampling:** The real key to success in creating the gifts of philanthropy begins to occur when a stakeholder prospect decides to sample as a result of the influence of the first three steps. If the stakeholder prospect perceives a personal value in the Medical School (service, philanthropy, etc.) They may give you a first gift.
- **Preference:** Sampling does not indicate loyalty—which occurs through a deepening appreciation of the value received as defined by the stakeholder who has made a first gift. If you deliver what the stakeholder expects and value is received then it is likely that you have a stakeholder or customer that will develop loyalty and give a repeat gift.
- **Advocacy:** As an advocate for the University of Pécs Medical School, the stakeholder not only prefers your services but also speaks for you, works for you, and/or significantly gives to you (time, talent, treasure). You have made a believer out of them, and they want other

to know about you. They have a deep affinity with you.

***Stakeholder prospects include: alumni, parents of existing and former students, existing medical faculty, corporations and business in Pécs and Hungary that have a reason for supporting the continuance of the Medical School, citizens of Pécs who benefit from the student expenditures, etc.**

The **Design for Philanthropy** starts with the premise that building stakeholder relationships for is the Medical School is an absolute necessity. Therefore, The Design for Philanthropy is devoted to the process of connecting the stakeholder interested in the Medical School with the Dean's vision. The stakeholder is connected by changing his/her behavior toward the University of Pécs Medical School resulting in gifts of time, talent and/or treasure. When heart and head are engaged with the University of Pécs Medical School, in many cases, behavior soon follows. While we believe that direct mail, events and other methods of connecting can produce benefit, the best approach is face-to-face contact in a one on one meeting or in small groups.

The **Design for Philanthropy** is created in a three stage process that is continuous and consistent. It should become the predominant part of the fabric of the University of Pécs Medical School philanthropic program activities. Each stage builds upon the one before it and is equally important in building relationship. Thoughtful preparation and execution will save valuable time. The University of Pécs Medical School will be able to manage the actions required for implementation if the proper staff compliment and operational budget is approved by the Dean of the Medical School.

Stage One:

Connecting with the community means understanding where the Medical School's probability for success is to be found. With limited human and financial resources, leadership must strategically consider from where the most likely stakeholder prospects (Figure 1) will come. Two elements are critical: stakeholder prospect affinity (existing connection to the University of Pécs Medical School) and affluence (ability to give personally and influence other to do the same). What follows is an implementation guide.

- Make an initial list of all known potential major and special gift stakeholders and gather as much information on each as is readily available.
- Identify those with affinity and affluence from within **Figure 1** below. Add additional groups not currently identified.
- Enlist the Leadership Committee and other volunteers to do the identification and research. The Leadership Committee is comprised of 15-20 people from within the Medical School "family" who understand the case for support, are willing to support it, contact stakeholder prospects and understand the consequences if the case for support is not realized (for example—new student center)
- Use the **University of Pécs Medical School Stakeholder Prospect** (Attachment B) forms to do the initial rankings and contact tracking.
- Develop a strategy for each person identified as to reason(s) for affinity and affluence.
- Rank the top 50-150 stakeholder prospects for invitations to the Medical School campus or other strategic locations throughout the region and/or country.
- Assign an estimate of **Gift Potential** for each potential stakeholder prospect, using four categories. The forint range for each category should be appropriate to each situation. Consider using the following forint amounts for the various categories:
  1. 1 million and up
  2. 100,000 to 1,000,000*
  3. 10,000 to 100,000
  4. 1,000 to 10,000

*The Leadership Committee should contain its work to those stakeholder prospects 100,000+

- Determine **Readiness to Give** of each stakeholder prospect, using four levels.
  A. Ready to invest (or reinvest)
  B. Needs some cultivation
  C. Needs extensive cultivation
  D. Marginal interest
  Within each category, Gift Potential and Readiness to Give rank in order of potential importance (1-A, 1-B, 2A, 2B…). Input data into the data base or use the University of Pécs Medical School Stakeholder Prospect tracking form.
- Beginning with the top 50 in the highest category, document the strategy for each. Make sure notes are kept in the data base after each contact opportunity and code type of contact - committee meeting, cultivation meeting or a meeting to request a gift.
- Detailed information on each potential giver and the University of Pécs Medical School Stakeholder Prospect tracking form. The detail should be maintained by those specifically responsible for utilizing the data base.
- Complete and continue to update the University of Pécs Medical School Stakeholder Prospect form
- A personal connection is made possible by a team member (staff or volunteer) with a stakeholder prospective giver concerning or regarding the University of Pécs Medical School.
- After each connection, always ask:
  - What do I know now that I did not know before this contact, relative to this stakeholder prospect and his/her giving relationship with the Medical School?
  - What did I learn that tells me something strategically about where we are with this individual, foundation or organization and a gift?
- Do they give to other organizations? Do I know which ones?
- To what type of projects do they respond?

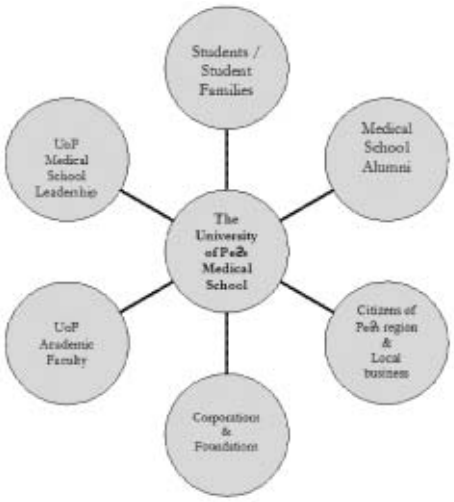

Stakeholder Prospects for The University of Pécs Medical School Consideration (Figure 1.)

Stage Two:

Philanthropy is not Complex

There are three main objectives:

a. **Create an awareness and understanding of the special mission, value and accomplishments of the University of Pécs Medical School (Awareness + Understanding = Image); and**
b. **Develop a relationship with the stakeholder prospect and connect him/her with the University of Pécs Medical School (Sample)**
c. **Secure from the stakeholder prospects the necessary support in the form of time, talent and treasure to sustain and advance the Medical School that is equally meaningful to the stakeholder prospects and the Medical School (Preference/Advocacy).**

Most gift support should and usually will come from those with the greatest affinity for the School. **See Figure 1.**

The single most important function in a successful philanthropic program is the cultivation of major gifts. One of the persistent truths is that a relatively few stakeholder prospects provide the bulk of total gift forints.
Traditionally, it had been thought that roughly 80 percent of the money in any philanthropic program is contributed by 20 percent of the stakeholder prospects. This long-standing 80:20 ratio is clearly an understatement. Today, the ratio is likely 95:5--or even more heavily weighted toward the larger gifts. Since 90 percent or more of total gifts are normally received in the form of very special and major gifts, a proportionate share of resources (staff, time, and budget) should be allocated to major gifts.

Relationship Establishment Cycle
What follows is a rather simple procedure to implement the Design for Philanthropy regarding relationship cultivation leading to personal investment of time, talent, treasure.
The cultivation of significant philanthropy is a systematic and continuing effort to develop the connection between the stakeholder prospects and the Medical School. The first two stages for creating the **Design for Philanthropy** involve six steps, all of which begin with the letter I:

1. Identification → **STAGE ONE**

2. Information
3. Interest
4. Intervention
5. Involvement
6. Investment

} **STAGE TWO**

These six steps within the cultivation process comprise a continuing cycle of learning additional information about the stakeholder prospects: **1. identifying** affinity and affluence through research and strategy development; 2. providing **information** both intellectual and emotional creating a correct image of the Medical School through various contact opportunities; 3. creating **interest** through multiple contacts leading to the probability of a gift; 4. **intervening** by determining the level of interest in getting more involved; 5.discovering and encouraging a meaningful **involvement** through the detection of time, talent, treasure.; 6. ultimately, receiving philanthropic **investments** of time, talent, and/or treasure.

The process may be visualized as follows:

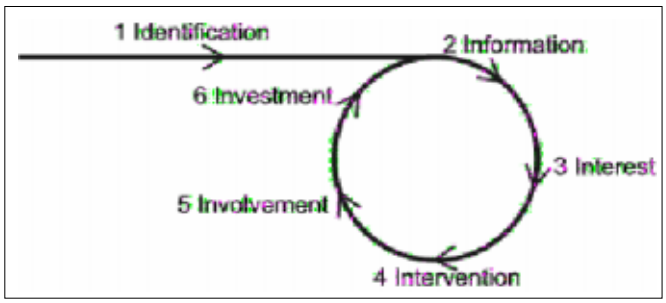

Contact Group Meeting Descriptions for Stakeholder Prospects

Contact Meeting Overview

- Connect Intellectually
  - Facts about The University of Pécs Medical School
  - One page document outlining strong substance
- Connect Emotionally
  - Have the Dean, student, alumni or faculty member speak

Video if available used as second alternative

- Connect for the future
- Make sure names, addresses, telephone numbers, email addresses are captured

Contact Meeting Format

- Ten to twelve guests
- Greeting
- Sign-in
- Brief get to know you time
- Program
  - Substance: Brief history/Mission/Review of programs and services/numbers/economic impact of Medical School/Vision and reason for urgency.
  - Sizzle: Driving force of The University of Pécs Medical School-how the work has transformed a life—parent, student, or faculty speak. Personal testimony has the most impact but use video as second alternative.

- Q&A
- Thank and wrap-up
- Take Aways: the Medical School Basic Brochure, Fact Sheet, Urgent reasons for additional funding.
  - Fact sheet should be only those facts that the most important to know about The University of Pécs Medical School—no more than 5-7.
  - Urgent reasons for additional funding should include all philanthropic options for giving time, talent and treasure. Include areas of financial need.
  - The fact sheet, urgent reasons for additional funding should always remain current and in a format that is easily changed.

Contact Meeting Follow-up Protocol
Thank
Hello, (NAME). We met at the University of Pécs Medical School meeting last week. First, I want to personally thank you for coming! Taking time out of your schedule to let us share our success was encouraging to all of us associated with the University of Pécs Medical School.

- **Feedback**
  It is important for me to know what you thought about what you saw, what you heard and what you learned? **Now stop talking and listen.** Your responsibility is to play follow the leader (go where they want to go) not play ping-pong (ready with the next question) with the stakeholder prospect. Do not be afraid of objections—they are an opportunity for further contact. If there is an objection probe—is it the program, the Medical School, the timing, etc?
- **Connecting to the Medical School's vision for the future**
  Based on your contact with our mission and services, would you like to get involved? There are many ways to do so.
  Now stop talking and listen. Do not be afraid of what they might want to do. Your responsibility is to help them take a next step. The Medical School needs financial resources, but the one connecting may want to give time and talent only. Know the specific ways one can connect with the University of Pécs Medical School, so you can define the next steps if there is involvement interest.
- **Identifying other contact stakeholder prospects**
  Are there other people you could recommend that might be interested in attending one of the University of Pécs Medical School meetings?
  After the response to the previous action above, ask for more names to include in the next meetings. If suggestions are made be sure to get name, address, telephone, email, etc. If possible determine what may be the reasons they are suggesting the name(s)—attempt to identify affinities.
- **Continued connection**
  Once again, let me thank you for taking the time to provide me with the feedback. As we move forward with our plans for the expansion plans for the future of our students and quality health care for the region would you mind if we kept you informed through our publications? (If yes) How should we communicate with you—mail or email? If the person has any interest he/she will say, yes to this question.
- **Recordkeeping**
  Take good notes in bullet form that address specific details such as affinity comments, demographic information used in keeping contact stakeholder prospect files.

Other Types of Contact Meetings

Contact Meeting Format Not on campus

- Leadership Committee members office with box lunch
- Stakeholder prospect worksite/home
- Volunteer Home gatherings
- One-on-one anywhere (See below)

One-on-One Anywhere Format

Be prepared for a sharing opportunity by having the answers to the following questions:

- **Who we are:** Introduce the vision and reason for urgent support of the University of Pécs Medical School.
- **Best Programs:** Know your top 1-3 most successful programs. They should help create the correct IMAGE (awareness and correct understanding) of your the University of Pécs Medical School.
- **Three Outstanding facts:** Excite them with the facts that make a difference (number 1 ranked faculty in all of Hungary 2007).
- **Why you are involved:** Make it inspiring. What are the rewards?
- **Share the Story:** Set the emotional hook through a great student, faculty, research or program success story.
- **Connect:** Before you leave ask if you can send them some information—if yes, get the mailing address or their email address.

One final word relating to the Cultivation Process:

Regarding 6th step of the Relationship Cultivation Cycle—the Investment phase. Even after going through all of the preliminary cultivation steps, it is not an uncommon fault in many to want to avoid, if at all possible, **asking for the gift.** You must not lose sight of the objective—that securing the gift is the natural, as well as hoped for, end result of the cultivation process. And the best part of all of this is that the stakeholder prospect experiences the joy **of giving and is deeply enriched.**

As well, detailed data must be maintained and processed by computer using the capabilities of a data base. The regular and disciplined tracking of each potential stakeholder prospect is essential to significant major gift results. This can be facilitated by use of the data base reports and by regular weekly review and planning sessions involving all those concerned with implementing the **Design for Philanthropy,** and requesting major gifts.

Why People Do Not Give:

- No one asks them to give. This is the number one reason.
- Timing: the one asked has the money but is not able to

give now
- Project: the one asked has no interest for which the money was asked. Is there other interest?
- Price: the amount asked for was too high.
- Person: the one who asks for the money is not the right person.

Stage Three:

Characteristics of One Giving a Major Gift:
- One who feels passionately about seeing the University of Pécs Medical School mission/vision achieved
- One who has a level of involvement with the University of Pécs Medical School or its students or alumni.
- One who receives personal satisfaction from making a gift in pursuit of the University of Pécs Medical School mission/vision.

Stewardship and Leadership:
As stewards of the gifts of others, it is the Medical School's responsibility to use the gift as directed by the philanthropist and to manage the asset that is in the best interest of the giver as well as the University of Pécs Medical School. Leadership requires thoughtful recognition and thanks for the gift, which leads to deeper involvement, investment and connection with the University of Pécs Medical School.

Recognition and Thanks:
Loyalty and advocacy are built when the University of Pécs Medical School knows and understands stakeholder motivations for giving, while at the same time provides the recognition they want and deserve. Because recognition is based on the individual, you can only decide what the appropriate recognition would be for a philanthropist when you know enough about the person to design a plan with them in mind.

Recognition can be public or private, simple or elaborate. It can take many forms. The easiest, most basic, most valuable and important form of recognition is the thank you—often underestimated, but essential. You should thank frequently and at every opportunity. Thanks can come in the form of a letter, phone call, photo-opportunity, publicity , etc. Thanks can be a token gift, tangible recognition placed within the walls of the University of Pécs Medical School or invitations to events.

Thanks should come from many directions—Dean, academic faculty, volunteers, students, alumni or a combination of any two or more. Hand-written notes are great, as well as, letters written on a volunteer's personal or business letterhead stationary.

Remember:

Philanthropy is about building/maintaining/enhancing relationships. Make the investment in cultivating and involving people in your efforts to serve. Recognize and thank them. You can not have a giving program without a series of activities, a process, with definition that builds relationship.

Az Orvosi Kar új kapcsolata Japánban

Április első napjaiban karunk dékánjával, *dr. Németh Péterrel* a Saitama Orvosi Egyetem vezetőinek meghívására Japánban jártunk. Látogatásunk célja a két intézmény közötti hallgatói csereegyezmény aláírása volt.

Saitama Tokió központjától kb. 50 km-re északra fekvő nagyváros. Orvosi egyetemének három kórháza van, összesen kb.1800 ággyal. Valamennyi rendkívül jól felszerelt, egyik közülük egy éve épült, impozáns, modern létesítmény. Lehetőségünk volt a három kórház mellett az orvostanhallgatók kollégiumának megtekintésére is, mely kényelmes szállást fog nyújtani nyári gyakorlatra érkező hallgatóinknak is (egyágyas szobák hütőszekrénnyel és TV-vel felszerelve). Április 1-jén került sor a Saitama Orvosi Egyetem és a PTE ÁOK közötti szerződés ünnepélyes aláírására. Ezen a japán egyetem vezetőin és rajtunk kívül részt vett a Tokiói Magyar Nagykövetség attaséja, *dr. Győr Miklós* is, aki a két egyetem közötti kapcsolatépítés támogatásáról biztosított bennünket. Az aláírt csereegyezmény mindkét részről 2-2 hallgató egy hónapos nyári klinikai gyakorlatát teszi lehetővé. Karunk számára különösen előnyös, hogy a szerződés szerint mind a japán, mind a magyar hallgatók utazási költségeit a japán egyetem vállalja. A Saitama Egyetem vezetőivel zajlott megbeszélések során felmerült annak igénye is, hogy a későbbiekben a hallgatói csere mellett oktatói és kutatói együttműködésre is sor kerüljön.

Japán vendéglátóink rendkívül szívélyes vendéglátásban részesítettek bennünket, igazolva a hagyományosan kitűnő japán vendégszeretetről szóló vélekedéseket. Egyetemük megtekintésén kívül tokiói városnéző programot valamint egy kirándulást is szerveztek számunkra Nikkóba, Japán egyik legszebb kirándulóhelyére, ahol a természet szépségeinek megtekintése mellett lehetőségünk volt az ország kultúrájának és gazdag vallási örökségének megismerésére is.

Dr. Menyhei Gábor
külügyi referens

Mozgástani Intézet helyett ÁOK Testnevelés- és Sportközpont

A PTE Mozgástani Intézet 1999. december 1-jén alakult prof. *Ángyán Lajos* vezetésével.
Az alapító okirat szerint az intézet küldetése „Az egészséges és a beteg emberi szervezet mozgásaira vonatkozó elméleti és gyakorlati ismertek oktatása és alkalmazása az egészség megőrzése, illetve egyes betegségek megelőzése és gyógyítása céljából." Ennek alapján az intézet feladatköre három területre terjedt ki:

1. szervezte és vezette az orvostanhallgatók testnevelését és sportját
2. különböző kreditpontos kurzusok formájában oktatta a mozgástant, és tudományos kutatómunkát végzett;
3. a klinikai mozgástan keretében kardiológiai rehabilitációs szakrendelést, valamint mozgásterápiás foglalkozásokat vezetett.

Az intézet megalakulását követően 3 orvos, 7 testnevelő tanár, 3 PhD-ösztöndíjas és 4 PhD egyéni felkészülő végezte az intézet számára megszabott feladatokat.

2005-ben *Ángyán* professzor és a többi orvos távozásával a megmaradó személyi állomány az intézet küldetésének nem tudott eleget tenni. A továbbiakban csak a hallgatók testnevelését és sportját szervezte az intézet.
Ezen indokok alapján kértük az intézet nevének megváltoztatását **ÁOK Testnevelési és Sportközpontra.** Ez az elnevezés tükrözi jelenlegi tevékenységünket. A szenátus 2008. március 27-én megszavazta a névváltoztatást, és 2008. április 1-je óta hivatalossá vált az új elnevezés.

Az új szervezeti egység feladatköre:

1. A testnevelés, mint kritérium-tárgy oktatása a magyar és az idegen nyelvű hallgatók számára.
2. A kreditpontos kurzusok keretében sportélettani és edzésmódszertani alapismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítását tesszük lehetővé.
3. A Medikus Sportegyesület, a Medikus Sportkör keretein belül biztosítjuk a rendszeres testedzés és versenyzés lehetőségét.
4. Saját elhatározásból történő jelentkezés alapján, tanácsadással egybekötött erőnlétdiagnosztikai mérésekkel vizsgáljuk a hallgatók edzettségi állapotát.
5. Szolgáltatásainkkal hozzájárulunk az egyetemi polgárok és hozzátartozóik egészséges életmódjának kialakításához.

Téczely Tamás
ÁOK Testnevelés- és Sportközpont vezető

A Sporthét eseményei és eredmények

A PTE ÁOK Testnevelés- és Sportközpont (korábban Mozgástani Intézet) és a PTE ÁOK Hallgatói Önkormányzat harmadik éve közösen rendezi tavasszal az **ÁOK Sporthetet.**
2008-ban április 12. és 17. között 13 sportág 17 rendezvénye szerepelt a programban. Az eseménysorozaton összesen 537 fő vett részt. A sportolók nagy része ÁOK-os hallgató volt, de egyes sportágakban meghívottként szerepeltek más karok hallgatói is. Nem hiányoztak a sportpályáról az orvosok, oktatók, és más egyetemi közalkalmazottak sem. Dicséret illeti a Hallgatói Önkormányzatot, mert lehetővé tette, hogy minden résztvevő gyümölcs-díjban részesüljön. Ki kell emelnem *Mánfai Balázs* (röplabda), *Stefanovics Ágnes* (futás), *Schlégl Ádám* (önvédelem), *Szabó Ivett* (aerobic) orvostanhallgatók szervező munkáját, akik saját sportágukban szervezték a programot. Köszönet jár a testnevelő tanár kollégáknak *(dr. Kiss Sándor, dr. Rugási Endre, dr. Rugási Endréné, Farkas György, Petőfi Áron, Lipcsik Zoltán),* akik szakértő munkájukkal járultak hozzá a rendezvénysorozat sikeréhez. A hallgatók szabadidősport programjainak bővítése mellett az volt a célunk, hogy ráirányítsuk a figyelmet a rendszeres testedzés fontosságára a betegségmegelőzésben, illetve az egészséges életmódban.

Téczely Tamás
Testnevelés- és Sportközpont vezető

Medikus Kupa 2008

Ebben az évben 36. alkalommal került megrendezésre a Medikus Kupa sporttalálkozó: a Szegedi Tudományegyetem látta vendégül a négy magyarországi orvos- és egészségtudományi kar hallgatóit.
A PTE ÁOK csapata szoros küzdelemben a negyedik helyet szerezte meg.

Eredményeink:

Női kézilabda:	1. hely,
Férfi kézilabda:	4. hely,
Női kosárlabda:	4. hely,
Férfi kosárlabda:	2. hely,
Női röplabda:	4. hely,
Férfi röplabda:	4. hely,
Labdarúgás:	2. hely.

A hallgatóink az alábbi különdíjakat nyerték:
A labdarúgó torna legjobb játékosa *Radics Domonkos,*
a női kézilabda legtechnikásabb játékosa *Kapinya Diána* és legjobb kapusa *Molnár Orsolya.*

Farkas György
testnevelő tanár

A III. ÁOK Sporthét programjai és eredményei

Természetjárás

Április 12. szombat
Résztvevők: 41 fő hallgató (szakadó esőben)
Indulás: Lámpásvölgy 9.00 óra
Útvonal: Lámpásvölgy, Kantavár, Rábay-fa, Büdöskút, Remete-rét, Mandulás
Túravezető: *Farkas György* testnevelő tanár

Labdarúgás

Klinikai focibajnokság
Április 12. szombat
Résztvevők: 70 fő (ÁOK alkalmazott)

„A" csoport	**„B" csoport**
Szívgyökerek	Neurológia-Mentők
Gyermekklinika	Informatika
Urológia	Johnson
AITI	Fül-Orr-Gége-Megyei K.

Erdmények

9.00 Szívgyökerek – AITI	0	:	5
9.20 Gyermekklinika – Urológia	3	:	2
9.40 Szívgyökerek – Urológia	4	:	0
10.00 AITI - Gyermekklinika	3	:	3
10.20 Szívgyökerek – Gyermekklinika	3	:	4
10.40 Urológia - AITI	0	:	5
11.00 Neurológia – Fül-Orr-Gége	1	:	6
11.20 Informatika – Johnson	1	:	6
11.40 Neurológia – Johnson	2	:	6
12.00 Fül-Orr-Gége – Informatika	7	:	0
12.20 Neurológia – Informatika	3	:	3
12.40 Johnson – Fül-Orr-Gége	1	:	2
13.00 A1 - B2 AITI - Johnson	4	:	3
13.20 B1 - A2 Fül-Orr-G. – Gyermekkl.	3	:	2
13.40 III. hely Johnson - Gyermekkl.	3	:	1
14.00 DÖNTŐ AITI - Fül-Orr-Gége-Megyei	**1**	**:**	**3**

Végeredmény

I. Fül-Orr-Gége-Megyei Kórház
II. AITI
III. Johnson

POTE Kupa

Április 14. hétfő

Résztvevők: 160 fő (hallgatók, oktatók, alkalmazottak)

Cuni – Nordur	0	:	4
Dynamo – Paszkonca	0	:	2
Los Sopatos – P. United	5	:	0
P. Inter – Los Sopatos	2	:	3

Április 15. kedd

P. Inter – Hypoxia	0	:	1
Paszkonca – Kickers	3	:	0
Os Pubis – Viagra	4	:	4
Pharmacop.- Seraph	0	:	3
Holzbein – Los Sopatos	0	:	2
Helesfai – Los Sopatos	1	:	4
Mankó – Seraph	2	:	3

Április 17. Csütörtök

P. United - Cuni	2	:	1
Os Pubis – Mankó	3	:	4
Dynamo – Viagra	1	:	3
Paszkonca – Seraph	1	:	1
Holzbein – Nordur	0	:	5
Pharmacop. – Kickers	2	:	8

Április 16 szerda

Oktatók-hallgatók – kispályás labdarúgás
Résztvevők: 12 fő (hallgatók, orvosok, testnevelő tanárok)
Oktatók – Hallgatók 10 :1 3

Kosárlabda

ÁOK évfolyambajnokság
Április 14. hétfő

Résztvevők: 45 fő (orvos, hallgató)

„A"csoport	**„B" csoport**
Angol program	Német program
Doktorok	II. évfolyam
IV. évfolyam	III. évfolyam
V. évfolyam	

16.30 III. évfolyam –II. évfolyam	25 : 34
17.05 Német pr. – V. évfolyam	45 : 13
17.40 Angol pr. – IV. évfolyam	37 : 44
18.20 III. évfolyam – V. évfolyam	43 : 22
18.55 Német pr. – II. évfolyam	23 : 24
19.30 Doktorok Angol pr.	35 : 28
20.10 Német pr. – III. évfolyam	29 : 72
20.45 II. évfolyam – V. évfolyam	36 : 17
21.20 Doktorok – IV. évfolyam	35 : 27
22.00 Döntő: Doktorok – II. évf.	**41 : 39**

Végerdemény

1. **Doktorok**
2. **II. évfolyam**
3. **IV. évfolyam**

PTE kari kosárlabda bajnoki női mérkőzés

Április 16. szerda

Résztvevők: 20 fő (hallgató)
Medikusok – Közgazdászok 45 : 26 női kosárlabda mérkőzés

Úszás

Kari Úszóbajnokság
Április 16. hétfő
Résztvevők: 9 fő (hallgató, orvos)
Összetett végeredmény:

1. *Arató Róbert*
2. *Dr. Lábodi Árpád*
3. *Mathias Jung*

Tenisz

ÁOK Tenisz csapatverseny

Április 14-15. hétfő-kedd
Résztvevők: 19 fő (hallgatók)
Végeredmény: 1. Gyógyszerész szak 132 nyert game
2. Német program 110 nyert game
3. Magyar program 76 nyert game
4. Angol program 51 nyert game

Fallabda

ÁOK Fallabda házibajnokság

Április 15. kedd
Résztvevők: 13 fő (hallgatók)
Végeredmény:

Női: 1. *Nagy Janka*
2. *Cseharovszky Renáta*
3. *Balogh Zsuzsanna*

Férfi: 1. *Németh Ádám*
2. *Vezendi Tamás*
3. *Olasz Ákos*

Tollaslabda

ÁOK tollaslabda házibajnokság

Április 15. kedd
Résztvevők: 14 fő (hallgató)
Végeredmény:
Női: 1. *Bojtor Éva*
Férfi 1. *Orendt Jácint*

Futás

ÁOK Futóverseny (3000 m)

Április 15. kedd

Résztvevők: 25 fő (hallgatók, diákok, testnevelő tanárok)
ÁOK-ETK kategória
Férfiak: 1. *Andreas Scogen* 10:47 (ÁOK II/4)
2. *Horváth Szalai Zoltán* 11:26 (ÁOK II/3)
3. *Vezendi Tamás* 11:31 (ÁOK II.évf.)
Nők: 1. *Kácser Krisztina* 11:17 (ETK I.évf)
2. *Stemler Magdolna* 12:53 (ÁOK IV/2)
3. *Myröld Lotta* 13:49 (ÁOK II/5)

Nyílt kategória
Abszolút: 1. *Kiss Dávid* 9:58 (Pécsi Futó Klub)
2. *Marát Patrik* 10:18 (PFK)
3. *Halász Ádám* 10:26 (PFK)

Kézilabda

ÁOK férfi-női mérkőzések

Április 16. szerda

Résztvevők: 35 fő (hallgatók)

ÁOK – PTE vegyes	19	:	19	női mérkőzés
ÁOK lányok – ÁOK fiúk	28	:	27	vegyes mérkőzés
ÁOK – PEAC II.	14	:	23	férfi mérkőzés

Röplabda

Április 16. szerda
ÁOK férfi edzőmérkőzés
Résztvevők létszáma 15 fő (hallgató)
PEAC – ÁOK 2 : 1 férfi edzőmérkőzés

Asztalitenisz

ÁOK Asztalitenisz házibajnokság

Április 17. csütörtök

Résztvevők: 14 fő (hallgatók)
Végeredmény:

Nők: 1. *Benei Barbara*
2. *Felczán Dalma*
3. *Mezőfi Edit*

Férfiak: 1. *Németh Ádám*
2. *Francz Reuschl*
3. *Alkonyi Tamás*

Aerobic

Nyílt aerobic edzés
Április 17. csütörtök
Résztvevők: 15 fő (hallgatók)

Önvédelem

Önvédelmi bemutató

Április 17. csütörtök
Résztvevők: 30 fő (hallgatók, meghívottak)

Kaposvári Budo SE
Bujutsu-Kai Kenshi-ryu
KRAV-MAGA
PEAC Kick Boksz
MSK Önvédelem
MSK Kyokushin karate

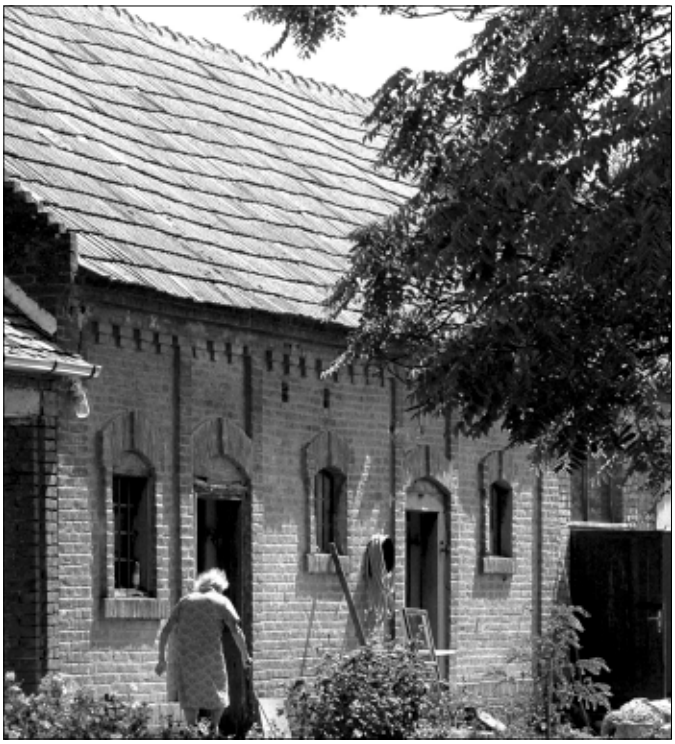

A II. Hámori Artur Belgyógyászati Nap a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum rendezésében

2008. március 28-án és 29-én második alkalommal került megrendezésre a neves pécsi professzornak emléket állító Hámori Artur Belgyógyászati Nap. A magas szakmai színvonalú előadások sok-sok látogatót vonzottak az ország minden részéről konferenciánkra, amely idén már kétnapos programmal várta az érdeklődőket.

A rendezvény ünnepélyes megnyitóval vette kezdetét, melyen *Meixner András,* Pécs Megyei Jogú Város alpolgármestere, *prof. Németh Péter,* a PTE Általános Orvostudományi Karának dékánja, *dr. Berki László,* a Baranya Megyei Kórház nyugalmazott főigazgatója, *prof. Wittmann Tibor,* az SZTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója és *prof. Wittmann István,* a PTE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum igazgatója mondtak köszöntőt, és emlékeztek meg a pécsi II. sz. Belgyógyászati Klinika alapító professzoráról.

A megnyitón elhangzott szavakat követően megkezdődött a szakmai továbbképzésünket szolgáló tudományos program, amelynek első szekciójában német díszvendégeink, a berlini Humboldt Egyetemről, *prof. Friedrich C. Luft* és *prof. Maik Gollasch,* a nephrológia és hypertonia két nemzetközileg is elismert alakja tartott felejthetetlen előadást a diabeteses nephropathiáról és a solubilis epoxid-hidroláz gátlásáról, mely a magas vérnyomás kezelésében új perspektívát nyithat. Mindkét kiváló angol nyelvű előadás élénk vitával zárult.

A második szekciót *prof. Wittmann Tibor,* az SZTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatója nyitotta meg. Bevezetőjében *Hámor Arturról* való megemlékezése mellett méltatta, hogy a szegedi I. sz. Belgyógyászati Klinika és a pécsi II. sz. Belgyógyászati Klinika az utóbbi években felélesztette azt a kapcsolatot, amelynek gyökerei régre nyúlnak vissza, hiszen *Hámori Artur* és *Hetényi Géza* professzorok által alapított pécsi és szegedi belgyógyászati iskolák szoros kapcsolatban álltak egymással. A második szekcióban a SZTE ÁOK I. sz. Belgyógyászati Klinika munkacsoportjainak tudományos előadásait hallhattuk. Elsőként a hypertonia munkacsoportból *dr. Légrády Péter* tanársegéd tartott előadást „A cardiovascularis autonóm szabályozás és a perifériás sensoros neuropathia vizsgálata cukorbeteg és nem cukorbeteg hypertoniásokban" címmel. Őt követte *dr. Várkonyi Tamás* adjunktus, a diabetes munkacsoport tagja, aki prezentációjában a szénhidrát anyagcsere és a gyomorürülés paraméterei közötti összefüggést ismertette 1-es és 2-es típusú diabetesben. A szekció harmadik előadását *dr. Lengyel Csaba* adjunktus tartotta, melyben a repolarizációs rezerv szerepét ismertette a kamrai proarrythmiák kialakulásában. A következőkben a pancreas munkacsoport tudományos munkatársa, *ifj. Rakonczay Zoltán* tartott érdekes előadást a cisztás fibrózis transzmembrán regulátorról. Az endokrin munkacsoportból *dr. Csajbók Éva* két izgalmas klinikai esettanulmányt mutatott be, majd a vastagbélbetegségeket kutató munkacsoportból *dr. Molnár Tamás* adjunktus a gyulladásos bélbetegségekben alkalmazott biológiai kezelés rejtelmeit tárta fel nekünk.

Végezetül, de nem utolsó sorban, a motilitás kutatócsoport munkatársa, *dr. Rosztóczy András* adjunktus az asthma bronchiale és a gastrooesophagealis reflux betegség kapcsolatáról beszélt.

Konferenciánk első napját *Wittmann István* professzor szavai zárták: „…úgy érzem, ma igazán belgyógyászként ülhettünk itt, hiszen a belgyógyászat nem egy szűk keresztmetszetét, hanem majdnem az összes területét átölelte ez a szekció…". A hosszú, de izgalmas nap végén vendégeink esti kikapcsolódását egy villányi vacsora biztosította.

A II. Hámori Artur Belgyógyászati Nap második napja ünnepélyes táblaavatással kezdődött. A Magyar Hypertonia Társaság vezetősége nevében *dr. Kiss István* elnökhelyettes abból az alkalomból nyújtott át emléktáblát *prof. Nagy Juditnak,* hogy a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum nemzetközileg is elismert, Hypertonia Kiválósági Központ minősítést nyert.

Az ünnepélyes táblaavatás után tudományos előadások hangzottak el két szekcióban, melyeket a hazai belgyógyász szakma neves professzorai prezentáltak. Az első, diabetológia szekcióban *prof. Koller Ákos* a PTE ÁOK Kórélettani és Gerontológiai Intézet igazgatója tartott érdekes előadást „Az ADMA lehetséges szerepe az NO szintáz működésének endogén szabályozásában" címmel. Őt *Soltész Gyula* professzor követte, aki az 1-es típusú diabetes epidemiológiájáról beszélt. A következő előadó *prof. Gerő László* volt, előadásának címe: „Insulinanalógok helye diabetesben". A szekció második felében *prof. Simon Kornél,* a Siófoki Városi Kórház főorvosa a diabeteses dysmetabolizmusról tartott gondolatébresztő előadást, majd *dr. Somogyi Anikó* a depresszió és a diabetes kapcsolatát taglalta. Végezetül *prof. Wittmann István,* a PTE ÁOK II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologia Centrum igazgatója „Erektilis és endotheliális dysfunctio" című előadása zárta a délelőttöt.

A második nap délutáni szekciójában nephrologia és hypertonia témában tartottak előadásokat. Elsőként *prof. Túri Sándor,* a Magyar Nephrologiai Társaság elnöke beszélt a gyermekkori hypertonia etiológiájáról és patogeneziséről. Második előadóként *prof. Kékes Edét* hallhattuk „Hypertónia és kardiovascularis rizikó" című előadásával. Ezt követően *dr. Radó János* egyetemi magántanár a káliumanyagcsere zavarok világát tárta fel előttünk. A szekció második felében *prof. Nagy Judit* a hyperuricaemia vesére gyakorolt hatásáról tartott nekünk előadást. A nephrologia–hypertonia szekció záró előadásaként *dr. Kiss István* tanár úr szerepelt „Renális anaemia" című előadásával.

Konferenciánk *Wittmann István* professzor szavaival zárult: „Hálásan köszönöm, hogy nagyjaink eljöttek és tanítottak minket. Ezzel a konferenciával szeretnénk egy hosszantartó hagyományt kialakítani, és nagyon örülnénk, ha a második Hámori Artur Belgyógyászati napot jövőre a harmadik majd a negyedik követné…".

Élményeimet összegezve elmondhatom, hogy a második Hámori Artur Belgyógyászati Napnak kétnapos programjával és a hazai és külföldi előadók igényes előadásaival sikerült felülmúlnia a tavalyit. Reménykedünk, hogy jövőre is fel tudunk nőni a feladathoz, és a harmadik Belgyógyászati Nap is megrendezésre kerül.

Dr. Mohás Márton

Sikeres HEFOP 3.3.1 projekt zárása

A **Nemzeti Fejlesztési Terv I. Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Programja** keretében hazánk négy orvosképző intézménye a Debreceni Egyetem koordinálásával lehetőséget kapott arra, hogy a HEFOP-3.3.1.-P.-2004-06-0014/1.0 sz. támogatási szerződés 2005. június 17-i aláírását követően, 2008. március 31-ig közös projektet valósítson meg.

A **„MINŐSÉGI TUDÁS ELŐÁLLÍTÁSA ÉS ÁTADÁSA AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÉS ORVOSKÉPZÉSBEN. Válasz a XXI. század új kihívásaira„** című projekt az orvosképzés minőségbiztosítását, az oktatók korszerű módszertani felkészítését tűzte ki célul, emellett lehetőséget kívánt biztosítani az egyre erősödő K+F tevékenységhez szükséges menedzseri ismeretek megszerzésére, illetve a nem-orvos végzettségűek egészségügyi szakképesítésének keretrendszerét teremtette meg.

Prof. Csernoch László (Debreceni Egyetem OEC) vezetésével a négy egyetem által létrehozott programtanácsban az egyetemi projektkoordinátorok, projektmenedzserek és a bizottságok elnökei hoztak közös döntéseket a projekt során. A Pécsi Tudományegyetem ÁOK részéről *prof. Melegh Béla* volt a projekt koordinátor, *prof. Rőth Erzsébet* vezette a 4. sz. bizottságot, míg *Bognár Rita* látta el a projektmenedzseri feladatokat.

A megvalósítást négy operatív bizottság végezte, melyekben mind a négy egyetem képviseltette magát. Az elnöki tisztségre az adott egyetem projektkoordinátora tett javaslatot. Így mind a négy bizottságban képviseltették magukat a konzorcium tagjai.

1. sz. bizottság

Nem orvos diplomások át- és továbbképzési modul
Vezetője: Szegedi Tudományegyetem ÁOK
Elnöke: *prof. Horváth Andrea Rita* (SZTE), egyetemi tanár, intézetvezető

A bizottság feladata: *a nem-egészségügyi diplomások át- és továbbképzés jogi keretrendszerének létrehozása és a szakképzés feltételrendszerének kidolgozása*

A bizottság tagja a PTE ÁOK részéről: *prof. Kovács L. Gábor* egyetemi tanár, OEKK elnök

Eredmények: A klinikai biokémikus, klinikai mikrobiológus, valamint a molekuláris biológiai diagnosztikus egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló EüM rendelet /41/2005 (IX.22)/ hatályba lépésével megteremtődött a jogszabályi háttér.

2. sz. bizottság

Minőségügyi kérdések az orvosképzésben/Minőségbiztosítás elvei és gyakorlata
Vezetője: Debreceni Egyetem OEC
Elnöke: *dr. Balatoni Ildikó,* a DE OEC minőségügyi vezetője

A bizottság feladata:

- *minőségirányítási ismeretek, vezetőképzés általános menedzser ismeretek,*
- *egészségügyi és felsőoktatási jog,*
- *innováció menedzsment, projekt menedzsment*

A bizottság tagjai a PTE ÁOK részéről:

Prof. Ertl Tibor, egyetemi tanár, igazgató, OEKK Szak – és Továbbképző Igazgatóság;

Dr. Werlingné Forrai Márta, képzési szakért, OEKK Szak – és Továbbképző Igazgatóság;

Eredmények: Mind a négy egyetem orvoskarán bevezetésre került a minőségirányítási rendszer. 2006. március 23-i kezdettel 7 modulban megvalósult az „Egészségügyi vezetés" című videokonferencia képzés, amely elnyerte a „Magyar Minőség e-oktatás Díj 2006." elismerést.

3. sz. bizottság

Egységes szintfelmérő vizsga feltételeinek kidolgozása
Vezetője: Semmelweis Egyetem ÁOK
Elnöke: *Dr. Karlinger Kinga,* tudományos főmunkatárs

A bizottság feladata:

- *szakmai nyelvi továbbképzés,*
- *a modern orvosképzés kihívásainak megfelelő curriculum fejlesztés*

A bizottság tagjai a PTE ÁOK részéről:

Prof. Emődy Levente, egyetemi tanár, PTE ÁOK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet;

Prof. Szekeres-Barthó Júlia, egyetemi tanár, PTE ÁOK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet.

Eredmények: Szakmai nyelvi továbbképzések valósultak meg az egyetemeken oktatók számára, a Debreceni Egyetem *problem-based* tematikán alapuló preklinikai komplex patológia fakultatív kreditpontos tárgy tematikájáról tartott videokonferencia tájékoztatót, a Semmelweis Egyetem elektronikus oktatási anyagainak összegyűjtése sikeresen megtörtént. A hatalmas anyag (2.0 GB) összegyűjtve rendelkezésre áll, és ezzel megvalósítható az „átjárás", az egyetemek közti hasznosítás. További megfontolást igényel a *copy right* biztosítása és. a védett helyek hallgatói jelszóval való elérésnek kérdése.

4. sz. bizottság

Oktatási technológia és menedzsment/ Masters bizottság
Vezetője: Pécsi Tudományegyetem ÁOK
Elnöke: *Prof. Rőth Erzsébet,* egyetemi tanár, PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet

A bizottság feladata:

- *orvosi készségek oktatási módszertana, kommunikáció,*
- *roma és szociálisan hátrányos helyzetű betegek ellátásának speciális problémái,*
- *D.O.K.T.O.R. Digitális Oktatási-Kutatási Technológiák Online Rendszere,*
- *a kreditrendszerű és a probléma-orientált alapú képzés kihívásai*

A bizottság tagjai:

Dr. Jancsó Gábor egyetemi adjunktus, PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet;

Dr. Kállai János, egyetemi docens, intézetvezető, PTE ÁOK Magatartástudomány Intézet; *Kittkáné Bódi Katalin,* csoportvezető, PTE ÁOK Oktatástechnikai Csoport.

Eredmények:

A bizottság és a megvalósításban részt vevő kollégák 5 különböző területen hoztak létre olyan kurzusokat, amelyek a projekt célkitűzéseinek minden szempontból eleget tettek. A képzések mind a hagyományos hallgató-oktató személyes találkozást igénylő, mind pedig egy új interaktív videokonferencia módban történő oktatást is megvalósítottak:

1. „Pedagógiai képzés az orvoskari oktatók számára – Új lehetőségek és módszerek az egészségügyi- és orvosképzésben" c. képzés

2. Antidiszkriminációs képzés
3. Multimédiás képzés
4. „Az orvostanhallgatók tárgyainak kiscsoportos/gyakorlati oktatása” c. videokonferencia képzés
5. „Az Orvosoktató-Hallgató-Beteg háromszög több szempontú oktatói megközelítése” c. videokonferencia képzés

A 2005-2008 között a pályázatban kitűzött 60 fő helyett az öt oktatási formában összesen 185 hallgató képzése történt meg. Az elvégzett felmérések szerint a kurzusokat a részt vett hallgatók hasznosnak és tudásfejlesztőnek ítélték meg.

A projekt anyagi forrásai tették lehetővé az oktatással elért eredmények mellett azt a PTE ÁOK és a Pécsi Tudományegyetem egészének jelentős beruházást, melynek segítségével a **Dr. Romhányi György Aula (Szigeti út 12.) 2006-tól konferenciateremként** használható a nagyteljesítményű projektor és a vetítővászon révén.

A pályázat célkitűzésének értelmében a továbbképzéseknek a jövőben is folytatódnia kell, megőrizve annak értékét az oktatók további együttműködésének erősítésével.

A projekt ünnepélyes lezárásaként 2008. március 4-én Debrecenben ülésezett a Programtanács, melynek keretein belül emléklap átadására került sor (1. kép). 2008. március 27-én Pécsett az OEKK Elnöki Hivatalban adta át *prof. Melegh Béla* a bizottsági tagoknak az emléklapot (2. kép).

Szeretnénk megköszönni a bizottság által szervezett képzések oktatóinak, a bizottsági tagoknak, a projektrésztvevőknek és minden közvetve és közvetlenül érintett egyetemi dolgozónak színvonalas közreműködését.

A HEFOP-3.3.1.-P.-2004-06-0014/1.0 sz. projektről, az eredményeiről, a bizottsági tagokról és a képzésekről, előadókról további információt nyújt a weboldal, illetve az eredményeket összefoglaló konzorciumi és bizottsági kiadványok.

A képen jobbról: prof. Csernoch László (Debreceni Egyetem, ÁOK dékán, a Programtanács elnöke, dr. Karlinger Kinga (Semmelweis Egyetem ÁOK, a 3. sz. bizottság elnöke és prof. Rőth Erzsébet (Pécsi Tudományegyetem ÁOK, a 4. sz. bizottság elnöke)

Bognár Rita pályázati menedzser,

Dr. Rőth Erzsébet egyetemi tanár,
a 4. sz. bizottság elnöke

Dr. Melegh Béla egyetemi tanár,
projekt koordinátor

Projektzáró ülés Pécsett

EURODIAB nemzetközi orvosi munkaértekezlet a gyermekkori diabéteszről – Pécs, 2008 március 7-9.

A húsz éve, 1988-ban alakult EURODIAB nemzetközi szervezet elsődleges célja az 1-es típusú gyermekkori diabétesz előfordulásának feltérképezése, az újonnan felismert esetek számának hosszú távú nyomonkövetése, valamint kutatómunka a betegség okainak feltárására. A szervezet koordinációs központja 1999 óta a Pécsi Gyermekklinikán van, az adatbázis jelenleg több mint 50 000 európai diabéteszes gyermek adatait tartalmazza.

A pécsi munkaértekezleten a külföldi kutatók mellett a Magyar Gyermekdiabétesz Szekció vezetőségének tagjai és fiatal pécsi diabetológus klinikus kutatóorvosok is részt vettek.

A szervezet korábbi vizsgálatai már feltárták, hogy a gyermekkori 1-es típusú diabétesz előfordulása az egyes európai országokban igen nagy különbségeket mutat, Finnországban pl. mintegy tízszer olyan gyakori mint Görögországban (hazánk az ún 'közepes incidenciájú' országok közé sorolható).

Elsőként az 1-es típusú gyermekkori diabétesz előfordulásának 1989 és 2003 közötti alakulása került ismertetésre és megvitatásra a munkaértekezleten. Ebben a 15 éves periódusban szinte mindegyik európai országban nőtt az újonnan felismert esetek száma, átlagosan mintegy évi 3-4 százalékkal. A növekedés üteme jelentősen különbözött az egyes országokban és korcsoportokban. Az új diabéteszesek száma – úgy tűnik – legnagyobb, és az utóbbi években fokozódó mértékben a közép-kelet-európai országokban és a legfiatalabb (0-5 év) korcsoportban növekszik. Ha ez az exponenciális növekedési tendencia folytatódik, akkor 2025-ben a diabéteszes gyermekek száma mintegy kétszerese lesz a jelenleginek, és sokkal több lesz közöttük az igen fiatalkorú, mint jelenleg. A munkacsoport a közeljövőben egy vezető európai orvosi folyóiratban kívánja kutatási eredményeit ismertetni, és egyben felhívni az egészségügyi hatóságok figyelmét erre az igen kedvezőtlen tendenciára, időben jelezve a diabetológiai szolgálatok fejlesztésének szükségességét. Közismert például, hogy a kisgyermekkorú diabéteszesek ellátása igen nagy terhet ró a családra, és speciális diabetológiai gondozási tevékenységet igényel.

Az értekezlet további témái közül kiemelendő az ún. késői szövődmények vizsgálata, továbbá a gyermekkori elhízás és a 2-es típusú diabétesz közötti összefüggések tanulmányozása.

Jelenleg sajnos nem rendelkezünk megbízható európai adatokkal a múlt század utolsó évtizedében felismert (és a modern inzulin-kezelés előnyeit már élvező) diabéteszesek sorsának alakulásáról.

Mivel a súlyos mikro- és makrovaszkuláris szövődmények (pl. vesebetegség, szívinfarktus, szélütés) kialakulására általában hosszú betegségtartamot (20-25 év) követően lehet számítani, az EURODIAB célul tűzte ki a 20 évvel ezelőtt felismert és a szervezet központi adatnyilvántartásában szereplő – jelenleg már felnőtt – páciensek felkutatását, és az esetleges szövődmények előfordulásának felmérését. Erre elsősorban azokban az országokban lesz lehetőség, amelyek rendelkeznek pl. központi dialízis-regiszterrel.

Az Európai Unió által támogatott 'HELENA' és 'IDEFICS' kutatási programok (amelyekben a Pécsi Gyermekklinika obezitás munkacsoportja is aktívan részt vesz *Molnár Dénes* intézetvezető professzor irányításával) az európai gyermekek életmódját, táplálkozását, fizikai aktivitását, tápláltsági állapotát, a gyermekkori elhízás mértékét és előfordulását, valamint az egészségesebb életmódra történő átállás hatását vizsgálják. A projektek részletesen ismertetésre kerültek és megvitatásra került – a mintegy ezekhez csatlakozó – új EURODIAB-program is, amelynek az a célja, hogy több európai országban szűrővizsgálattal mérje fel a 2-es típusú diabétesz előfordulását a serdülőkorú népességben. Hasonló nemzetközi felmérés még korábban nem történt sehol a világon.

A következő munkaértekezlet 2010-ben lesz a pécsi 'Európa Kulturális Fővárosa' rendezvények egyikéhez kapcsolódóan.

A rendezvény szervezői ezúton is köszönetet mondanak a szponzoroknak: Pécsi Tudományegyetem Gyermekklinika, Magyar Diabetes Társaság, Merck Kft, Medtronic Hungária Kft, Lilly Hungária Kft, NovoNordisk Hungária Kft, Roche Kft, Sanofi-Aventis Rt.

Dr. Soltész Gyula egyetemi tanár
EURODIAB-koordinátor

Kongresszus a mikrocirkulációról

A European Society for Microcirculation **2008. augusztus 26-29** között **Budapesten** rendezi **25. kongresszusát. A kongresszus fő szervezője** *prof. Koller Ákos,* a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Kórélettani és Gerontológia Intézet intézetvezető professzora, a European Society for Microcirculation, ill. a Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai Társaság elnöke.

A hazai szervezőbizottság munkájában több pécsi professzor, *dr. Bogár Lajos, dr. Róth Erzsébet, dr. Tóth Kálmán* is részt vesz.

A konferencia plenáris előadói között találjuk *George Kunost,* az NIH kutatási igazgatóinak egyikét, aki az endocannabinoidok hypertóniás, ill. hypotóniás állapotokban betöltött hemodinamikai szabályozó szerepéről beszél, *Irving H. Zuckert,* az Amerikai Élettani Társaság elnökét, aki az angiotensin II, az NO és a ROS szívelégtelenségben és diabetesben kifejtett autonóm és cerebrovascularis szerepéről tart előadást, *Marcos Intagliettat,* az Amerikai Mikrocirkulációs Társaság volt elnökét, a mesterséges vérpótló készítmények neves kutatóját és *Ulrich Pohlt,* az Európai Élettani Társaságok Föderációjának elnökét.

A 22 tervezett szimpózium témái az őssejtek mikrocirkulációban betöltött lehetséges szerepétől, az NO, az angiotensin II, a Ca, a keringési nyíróerők kapcsán feltárt legújabb eredményeken át a lézer Dopplernek a klinikai mikrocirkuláció vizsgálatában betöltött szerepéig igen sok élettani-kórélettani, ill. klinikai területet érintenek, mint pl. a szív, vese és agyi vérkeringés.

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara több kiváló prezentációval képviselteti magát a konferencián. A szervezők reményei szerint az április 30-ig meghosszabbított abstract beadási határidőt kihasználva több, a téma iránt érdeklődő kutató csatlakozik a már bejelentett résztvevőkhöz, többek között *dr. Koller Ákos, dr. Komoly Sámuel, dr. Tóth Kálmán, dr. Wittmann István* professzorokhoz, *dr. Kellermayer Miklós, dr. Garai János* docensekhez.

Az érdeklődők a kongresszusról szóló legfontosabb információkat a honlapon találhatják meg.

Dr. Balaskó Márta

Három, pécsi vezetésű tudományos társaság közös konferenciája Balatonkenesén

A **Magyar Haemorheologiai Társaság** (MHT) vezetősége március utolsó hétvégéjére hirdette meg a 17. nemzeti konferenciáját. A szervezőmunka során két tudományos társaság vezetője, *Róth Erzsébet* professzor asszony, a **Magyar Szabadgyök Kutató Társaság** (MSZKT) és *Koller Ákos* professzor, a **Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai Társaság** (MMVBT) elnöke felajánlották a közös konferenciaszervezés lehetőségét.

Az ötlet előnyösnek tűnt, mert a hármas konferenciával határterületi tudományágak tagjai találkozhatnak, aminek kölcsönös előnyeit valamennyi résztvevő társaság élvezheti. A konferenciára március 28-án és 29-én került sor a balatonkenesei Hotel Marina-Portban. A kongresszusszervezési feladatokat kitűnően végezték el a Sebészeti Tanszék dolgozói: *Keresztes Gábor, Győr Edina* és *Szabó Ildikó*. A nyitó plenáris előadást *Koller Ákos* professzor, a PTE Kórélettani és Gerontológiai Intézetének igazgatója, az MMVBT elnöke tartotta „A viszkozitás és a mikrovaszkuláris ellenállás kapcsolata" címmel. Az előadás fontos és érdekes összefüggéseket jelenített meg a mikrocirkuláció vaszkuláris és haemorheologiai szabályozásáról. A vitában több kérdés és hozzászólás hangzott el a rendkívül összetett szabályozású rendszer élettani és kórélettani jelenségeiről. Ugyancsak az első napon került sor az MSZT szimpóziumára, amelyet *Róth Erzsébet* professzor asszony, az MSZKT elnöke és *Lantos János* tanár úr szervezett. Főként a pécsi Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből és a *Mikó Irén* professzor asszony vezette debreceni Sebészeti Műtéttani Tanszékről hangzottak el értékes előadások a szabadgyökök kórélettani jelentőségéről. Az első nap fontos eseménye volt az MHT vezetősége által kiírt pályázatra beadott előadás. A kiírás célja az volt, hogy a társaság egy 35 évnél fiatalabb haemorheologusnak az idei USA-beli világkongresszusra történő kiutazását és szereplését segítse. Sajnos csak egyetlen pályázó, *dr. Kenyeres Péter,* a PTE I. sz. Belgyógyászati Klinikájának PhD-hallgatója adta be pályázatát, de az angol nyelvű előadásának és vitakészségének színvonalát a bíráló bizottság magasnak minősítette, és így őt pályázati nyertesként jelenthettük be.

A hármas konferencia második napján hallgattuk meg *dr. Oguz Baskurt* professzornak, a rendezvény díszvendégének plenáris előadását. *Baskurt* professzort, aki a törökországi Antalia egyetemének élettani intézetét vezeti, *Tóth Kálmán* professzor a PTE I. sz. Belgyógyászati Klinikájának igazgatója, az MHT előző elnöke mutatta be a kongresszus résztvevőinek. Az előadása (Standardization of hemorheological methods used in clinical and experimental studies) olyan módszertani minőségfejlesztő szemlélet alkalmazásáról szólt, amelyet a gyakorlati kutatómunkánkban hasznosíthatunk. Ugyancsak a második napon került sor a magyar haemorheologiai kutatástörténet első előadására, amelyet *Kollár Lajos* professzor, a PTE Sebészeti Tanszékének igazgatója, az MHT alapító elnöke tartott „Magyarországi haemorheologiai kutatások 1975-től napjainkig" címmel. *Kollár* professzor felelevenítette az elmúlt harmad évszázad fontos eseményeit, a *Mátrai Árpád dr.* és *Fendler Kornél* főorvos által elindított alapkutatás és mérőeszköz-fejlesztés legjelentősebb szakaszait. Történelmi fotókkal illusztrálta az elmúlt 33 év hazai európai és nemzetközi haemorheologiai konferenciáinak hangulatát, a legjelentősebb külföldi vendégeink szereplését.

Az MHT XVII. és az MSZKT ill. az MMVBT I. közös konferenciájának záró szekciója értékes haemorheologiai tárgyú előadásokat vonultatott fel a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékről, különböző budapesti és pécsi intézetekből. Az MHT és a társult társaságok tagjai hasznosnak ítélték a közös kongresszus megszervezését, mert a tudományos eredmények ismertetése és megvitatása mindhárom társaság számára új ötleteket, kutatási kezdeményezéseket eredményezett. Az összefogást feltétlenül folytatnunk kell – állapítottuk meg a konferencia zárásakor.

Dr. Bogár Lajos, az MHT elnöke
Fotó: dr. Németh Norbert

A Magyar Radiológus Társaság XXIV. Kongresszusa

Idén Pécsett, a Radiológiai Klinika szervezésében kerül megrendezésre a Magyar Radiológus Társaság XXIV. Kongresszusa, 2008. június 26-28. között. Helyszíne az Elméleti tömb aulája négy oktatóhelyisége és a tanácsterem. A szakmai program nagyobb része angol nyelven folyik majd számos neves külföldi meghívottal, mellettük ismert magyar szakemberek plenáris előadásait hallhatjuk. Magyarországon először, ezen a kongresszuson vehetünk részt egy kardiológiai diagnosztikai előadássorozaton és workshopon, ahol több közép-európai, török, osztrák, olasz, holland, angol és amerikai kolléga tolmácsolásában értesülhetünk a legújabb kutatási eredményekről, technikai újításokról és szakmai előrelépésekről.

A szervező bizottság szeretettel meghív minden kedves klinikus kollégát, egyetemi dolgozót és hallgatót, akinek felkeltettük érdeklődését. A teljes programot és a regisztrációhoz szükséges tudnivalókat megtalálhatják a Tensi Tours honlapján.

Csete Mónika

(A kétnapos, részletes kardiológiai programot lásd a túloldalon – a szerk.)

Cardiovascular Imaging in Hungary – 2008

June, 26-27 2008 Pécs, Hungary – a supplement to the Hungarian National Congress

Speakers:

U. Joseph Schoepf MD, Medical University of South Carolina, Charleston, SC
Albert deRoos MD, University of Leiden, Leiden,The Netherlands
Norbert Wilke MD, PhD, University of Florida, Gainsville FL
William Shea MD, Nighthawk Imaging, Austin TX
Robert M. Steiner MD, Temple University, Philadelphia PA
Balázs Ruzsics MD, PhD, Medical University of South Carolina

26 June, 2008

Introduction : *Robert M. Steiner* MD and *István Battyány* MD

Session 1. Moderators: *R. Steiner, I. Battyány*

8:00-8:30 **Robert M.Steiner:** Current status of non-invasive cardiovascular imaging
8:30-9:00 **Norbert Wilke:** Defining CV anatomy with CT and MRI
9:00-9:30 **William Shea:** Processing and post-processing technology: how to keep it simple
9:30-10:00 **U. Joseph Schoepf**: Chest pain in the emergency setting
Coffee break 10:00-10:15

Session 2. Moderators: *T. Simor, U. J. Schoepf*

10:15-10:45 **U. Joseph Schoepf**: Assessment of coronary CT findings: how we do it?
10:45-11:15 **Norbert Wilke:** Assessment of coronary CT findings: how we do it?
11:15-11:45 **Norbert Wilke:** Calcium scoring: current status
11:45-12:00 Discussion
Lunch 12:00-13:00

27, June 2008

Session 3. Moderators: *U. J Schoepf, R. Rienmüller*

8:00-8:30 **Balazs Ruzsics:** Salvaging the imperfect coronary CT study
8:30-9:00 **U. Joseph Schoepf**: Cardiac CT image acquisition techniques
9:00-9:30 **William Shea:** Post bypass CT imaging
Coffee break 9:30-9:45

Session 4. Moderator: *András Palkó, Kálmán Tóth*

9:45-10:15 **Robert M.Steiner:** CHD in the adult: Role of CT and MRI
10:15-10:45 **Albert deRoos:** Post-operative imaging of CHD.
10:45-11:15 **Robert M. Steiner:** Sudden Cardiac death in the young athlete.
11:15-11:45 **Albert deRoos:** Diagnosing pulmonary hypertension and right heart disease: The value of MRI and CT
11:45-12:15 **Robert M. Steiner:** Imaging the pericardium
Lunch 12:15-13:00

Session 5. Moderator: *Albert deRoos*

13:00- 13:30 **Albert deRoos:** Ischemic Disease and the cardiomyopathies
13:30-14:00 **Balazs Ruzsics:** CTA principles of contrast administration
14:00 **Mentored cases.** Moderators: Balázs Ruzsics, Norbert Wilke, Albert deRoos, William Shea, U. Josef Schoepf, Robert M. Steiner

End of Program

A Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) VII. Konferenciája

A Semmelweis Egyetem Családorvostani Intézetének szervezésében 2007. február 29–március 1-ig került megrendezésre Budapesten a Hotel Lidoban a Családorvos Kutatók Országos Szervezetének (CSAKOSZ) VII. Konferenciája.

A szervezet 2001 áprilisában Pécsett jött létre azzal a céllal, hogy továbbfejlessze, emelje az egészségügyi alapellátásban a kutatási tevékenység szakmai, módszertani színvonalát.

A konferencia ünnepélyes megnyitóján *prof. Ilyés István,* a CSAKOSZ elnöke, *prof. Hajnal Ferenc,* a Háziorvostani Szakmai Kollégium elnöke, *prof. Karádi István,* az SE ÁOK dékánja és *prof. Kalabay László,* a kongresszusi szervezőbizottság elnöke köszöntötte a megjelenteket. Az üdvözlő szavak után plenáris ülés keretében került sor a CSAKOSZ Életműdíj átadására, amelyet a kuratórium az idei évben *dr. Várbíró Istvánnak* adományozott az alapellátásban és az egyetemi oktatásban, mentorképzésben végzett több évtizedes odaadó munkája elismeréseképpen. A köszönő szavak után az ünnepelt tartotta meg életműelőadását, melyben életútját és munkásságát mutatta be.

A nyitó plenáris ülésen további három előadás hangzott el. *Dr. Balogh Sándor* egyetemi docens a háziorvoslás aktuális kérdéseiről beszélt, *dr. Kopp Mária* egyetemi tanár „A lakosság egészségi állapotának felmérése az ezredfordulón" címmel tartott előadást, majd *dr. Tompa Anna* egyetemi tanár előadása következett „A géntoxikológiai vizsgálatok jelentősége az egészségmegőrzésben" címmel.

Ezt követően került sor a kutatási eredményeket bemutató első szekcióra. A kongresszus fő témaköre a depresszió családorvosi vonatkozásait járta körül, ebben a témában hangzott el hat előadás. Ebéd után következett a témakörhöz kapcsolódó főtéma-referátum, amelyet *dr. Perczel-Forintos Dóra* egyetemi docens tartott „Depresszió, öngyilkosság. Krízisintervenció a közvetlen orvos-beteg kapcsolatban. Szuicid prevenció" címmel. Továbbra is a főtémánál maradva az EAAD (Európai Szövetség a Depresszió Ellen) egészségpszichológiai kerekasztal megbeszélésre került sor *dr. Purebl György és dr. Torzsa Péter* vezetésével.

A délután második felében további, a családorvosi kutatási eredményeket bemutató előadások következtek szűrés és prevenció témakörben. A konferencia első napi programját a CSAKOSZ közgyűlése zárta, ahol sor került az új elnök – *prof. Kalabay László –,* valamint az új vezetőségi tagok megválasztására. A nap kellemes hangulatú fogadással zárult.

A konferencia második napjának délelőttjén a családorvosok kutatási eredményeit bemutató 16 előadás hangzott el, továbbá sor került a poszter szekció keretében 13 poszter bemutatására is. Az ebédet követően további 7, kutatási eredményeket bemutató előadással fejeződött be a kongresszus szakmai programja.

A Pécsi Tudományegyetem Családorvostani Intézetéből 18 kolléga, rezidens és TDK-hallgató vett részt a rendezvényen, amelyen a következő 13 előadással szerepeltünk:

Vidák Máté, Rinfel József: Egy rekurrens depressziós nőbeteg esetének tanulságai rezidens szemmel; *Körtvélyessy Mónika, Végh Mária:* Pszichotikus állapot – az időskor természetes velejárója?; *Heim Szilvia, Végh Mária, Dormán Hajnalka, Nagy Lajos:* Idős beteg ápolását vállaló családtagok depresszióját és lelki megterhelését befolyásoló körülmények és ezek összefüggéseinek elemzése; *Korcsmár Judit, Benczenleitner Éva:* Primer prevencióról egy allergiás gyermek esete kapcsán; *Bán Ildikó, Szalai Gábor, Vörös Ágnes, Bíró Ferenc, Nagy Lajos, Battyáni István:* Komplex mobil szűrés Baranya megyében; *Sándor György:* A gyermekkori vizelettartási és -ürítési zavarok okai és a szűrés lehetőségei az alapellátásban (poszter); *Jerkovits Gergely, Benedek Nikolett, Rinfel József:* Dohányzás leszokás segítése háziorvosi edukációs programjának összefoglalása (poszter) ; *Benedek Nikolett, Kárpáti Eszter:* Pszichoszomatika innen és túl (poszter); *Nagy Lajos, Várnai Réka:* Gyógyszermellékhatások a családorvos gyakorlatában; *Végh Mária, Bán Ildikó:* Haemochromatosis; *Várnai Réka, Végh Mária, Nagy Lajos:* Syncumar-ral kezelt betegek tájékozottsági szintje; *Lukács Miklós:* „Segítsünk vagy segítségre szorulunk?" – pszichés gondozás az otthoni hospice-ellátás során; *Trompos Katalin, Csikós Ágnes, Dormán Hajnalka:* Hospice-betegek családtagjainak támogatása a haldoklás és a gyász időszakában.

A kongresszust *prof. Kalabay László* zárta a résztvevők véleményét is tükrözően elégedetten a konferencia tartalmával és lebonyolításával kapcsolatban.

Dr. Heim Szilvia
PTE ÁOK Családorvostani Intézet és
III. sz. Belgyógyászati Klinika

Beszámoló a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Fiatal Gasztroenterológusok Munkacsoportjának III. konferenciájáról

2008. április 4. és 6. között került megrendezésre a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Fiatal Gasztroenterológusok Munkacsoportjának (**FIGAMU**) harmadik kongresszusa **Balatonalmádiban,** 273 regisztrált résztvevővel. A már hagyománnyá vált éves találkozó elsődleges célja a fiatal gasztroenterológusok és a szakág iránt elkötelezett jelöltek számára lehetőséget biztosítani az egymás közti kommunikációra, valamint a szakmai kongresszusokon elmaradt kérdések feltételére az elismert szakértőknek. A kongresszus 3 fő témája a *Funkcionális gasztrointesztinális (GI) betegségek, Hepatológia* és *Endoszkópia* voltak. Mindhárom fő témakör blokkja két részből állt, az elsőben a témák elismert szakértői és meghívott előadók továbbképző jellegű prezentációi hangzottak el: (1) a Funkcionális GI betegségek blokkban *prof. Wittmann Tibor* előadását *dr. Illés Anita* és *dr. Szepes Attila* előadásai követték, áttekintve a tünettan, a diag-

nosztika, a differenciál diagnosztika és a terápia kérdéseit; (2) a Hepatológiai blokkban *dr. Tornai István, dr. Papp Mária, dr. Lukovich Péter, és dr. Nagy István* adtak elő; (3) az Endoszkópia blokkban *prof. Papp János, dr. Madácsy László, dr. Orosz Péter és dr. Demeter Pál* voltak a meghívottak. A témakörök szerinti blokkok második részében interaktív esetmegbeszélésekre került sor, amelyeket a FIGAMU-tagok által beküldött munkákból válogatott ki a vezetőség. Mindezen túl poszter szekció is megrendezésre került *Gyulladásos bélbetegségek (IBD)* témakörben. Az interaktív esetmegbeszélések közül a hallgatóság szavazatai és az elismert szakértőkből álló zsűri döntése alapján kiválasztott legjobb előadók egy-egy kongresszusi részvételi támogatást nyertek a szakma jelentős hazai illetve nemzetközi találkozóira. (1) A Funkcionális GI betegségek blokkban meghirdetett **Janssen-díj** nyertese *dr. Gecse Krisztina* (Szegedi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika); (2) a Hepatológiai blokkban a **Roche-díjat** *dr. Szombati Andrea* (Szent László Kórház, Budapest) vehette át; (3) az Endoszkópia blokkban meghirdetett **Nycomed-díjat** *dr. Szepes Zoltán* (Szegedi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika) kapta. Az IBD poszter szekcióban meghirdetett **Ferring-díjat** *dr. Vass Noémi* nyerte (Szegedi Tudományegyetem Gyermekgyógyászati Klinika és Gyermekegészségügyi Központ). A konferencia keretei között Magyarországon első ízben egynapos endoszkópos tréning került megrendezésre hazai vezető endoszkópos szakértők *(dr. Bene László, dr. Demeter Pál, dr. Gyökeres Tibor, dr. Madácsy László, dr. Nagy Ferenc, dr. Orosz Péter, dr. Pécsi Gyula, prof. Rácz István)* irányítása alatt egy bioszintetikus sertésmodellen (Erlangen) lehetőséget adva Olympus eszközökkel és tartozékokkal a polypectomia és a vérzéscsillapítás különféle technikáinak gyakorlására, a problémák megbeszélésére. A video endoszkópos képanyagról DVD felvétel készült, amely interneten a későbbiekben megtekinthető lesz. Az első nap végén került sor a Magyarországi NOTES Munkacsoport tájékoztató megbeszélésére *dr. Lukovich Péter* és *dr. Czimmer József* vezetésével.

A konferencia záró napján közgyűlésre és FIGAMU-vezetőségi tisztújításra is sor került. A közgyűlés újonnan megválasztott vezetőségi tagjai: *dr. Czimmer József* (Pécsi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Dezsőfi Antal* (Semmelweis Egyetem, I. sz. Gyermekklinika), *dr. Erőss Bálint* (Fővárosi Önkormányzat Bajcsy-Zsilinszky úti Kórháza, Budapest), *dr. Gecse Krisztina* (Szegedi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Miheller Pál* (Semmelweis Egyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Pák Péter* (Vaszary Kolos Kórház, II. sz. Belgyógyászat, Esztergom), *dr. Pár Gabriella* (Pécsi Tudományegyetem, I. sz. Belgyógyászati Klinika), *dr. Szamosi Tamás* (Állami Egészségügyi Központ, Budapest) és *dr. Virányi Zsolt* (Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza, Kecskemét). **Az elnök dr. Czimmer József, a titkár dr. Virányi Zsolt lett**. A FIGAMU-ért tett érdemei alapján a közgyűlés megszavazta, hogy **dr. Bajor Judit** (Baranya Megyei Kórház, Pécs) a FIGAMU **tiszteletbeli elnökévé** váljon.

Dr. Czimmer József

Beszámoló a 2008-as ENTOG cseregyakorlatról és az ENTOG Meetingről valamint az EBCOG 20. Európai Szülészeti és Nőgyógyászati Kongresszusáról – 2008.02.29-03.04. illetve 03.04.-08., Lisszabon, Portugália

1. Az ENTOG (European Network of Trainees in Ob/Gyn) 18. nőgyógyász gyakornok csereprogramjában 29 európai ország képviseltette magát, Magyarországot én képviseltem egyedüli fiatalként. (2007 októberében tájékoztattuk a hazai nőgyógyász gyakornok kollégákat a lehetőségről, érdeklődő hiányában a Fiatal Nőorvos Szekció elnöksége engem jelölt. Anyagi források hiányában a Magyar Nőorvos Társaság nem tudta garantálni a költségek fedezését.) A lisszabon melletti körzeti Hospital Fernando Fonseca volt a négy napos cseregyakorlat színhelye. A 15 éve épült kórház szülészetén évi 4000 szülést vezetnek, nőgyógyászata korszerűen felszerelt műtővel, laparoscopos és hysteroscopos eszköztárral rendelkezik. (Meddőségi ellátással, asszisztált reprodukcióval nem foglalkoznak.)

A hazai gyakorlathoz képest feltűnő különbség volt:

- Minden szakorvos specializálódik egy területre (urogynecológia, foeto-maternalis medicina, oncologia, reproduktív medicina, sexual health).
- Curettage-t nem végeznek, vérzészavar esetén TV-UH-vizsgálat után ambuláns hysteroscopia, célzott mintavétel történik.
- Malignitást kivéve laparoscopia/hysteroscopia az elsőként végzett műtéti mód (hysterectomia, endometrium resectio stb.)

A gyakorlat folyamán műtéteket nézhettem, valamint akkor vezették be a kórházban az Essure fogamzásgátló eszközt. (A fogamzásgátlás Portugáliában díjmentes, a szociális interruptio 2007. óta legális.)

2. Az ENTOG Council Meetingen (március 4) Málta mutatkozott be új tagként. Az EBCOG-ENTOG egyezség értelmében a **2012-es EBCOG-ENTOG kongresszus helyszínéül** Liverpool és Tallin közül a jelenlévők **Tallint (Észtország)** választották. A 2007-es bécsi Council Meetingen **Magyarországot választották a 2009-es cseregyakorlat és ENTOG Meeting helyszínéül,** ezért most hazánk rövid bemutatása történt meg *(dr. Orosz Tamás,* Fiatal Nőorvos Szekció titkár). A tisztújítás során az elnökség változatlan maradt.

Az ENTOG Elnökségi ülésen körvonalaztuk a magyar rendezvényt: időpont: 2009. június, **helyszín:** gyakorlat hazánk minél több gyakornokát bevonva különböző szintű kórházakban. Találkozó helyszíne **Budapest, téma:** új technikák a szülészet-nőgyógyászatban és a képzésben. A szervezésben alapvető honlap létrehozása, helyszín keresése és a gyakornokok fellelkesítése. 3 hónap múlva Budapesten lesz ENTOG elnökségi ülés.

A kongresszuson elhangzott fontosabb információk:

1. A mikroinvazív cervix carcinoma FIGO stádiumbeosztása a közeljövőben változni fog, a szervmegtartó szemlélet érdekében. Az újabb vizsgálatok megerősítették a nyirokérinvázió prognosztikai jelentőségét. *(G. Gitsch, DE)*
2. Operatív hysteroscopiában hódít a bipoláris technika, mivel a médium fiziológiás sóoldat, a műtét elhúzódhat. Diagnosztikus és kisebb műtéti beavatkozásoknál elterjedt az anesztézia nélküli ambuláns technika, vaginoscopos felvezetéssel (vasovagális reakció 2,5%). Curettage-t általában nem végeznek már.

Emlékezés Barta Imrére (1899-1978)

Barta Imre, a haematológus, a Pécsi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikájának tanszékvezető igazgatója 30 évvel ezelőtt, 1978. november 18–án hunyt el.

Polgári család sarjaként, 1899. szept. 30-án a Bács-Kiskun megyében fekvő Kecel városban született. A középiskolai tanulmányok befejezése után még részt vett az első világháborúban, majd a pesti, a prágai, német és végül a pécsi egyetemen végezte orvosi tanulmányait, ahol 1924-ben lett doktor.

Ángyán János professzor meghívására a Belgyógyászati Klinikán kezdte el munkásságát, s több mint egy évtizeden keresztül dolgozott ott. A belgyógyászat tárgykörén belül főleg a haematológia érdekelte, és a klasszikus haematológia morphológiai megalapozásában nemzetközi tekintélyre tett szert.

Korai munkássága elismeréseként 1928 és 1930 között Berlinben, a Collegium Hungaricumban ösztöndíjat kapott, s a Charite Klinikán korának nagy tekintélyű haematológusa, prof. *Schilling* mellett folytatta munkásságát. Az ott szerzett ismeretek további kutatásokra serkentették, és 1933-ban a pécsi egyetemen a „Vérképző szervek kór és gyógytana" tárgyköréből magántanárrá habilitálták. Ezzel megkezdhette magántanári kollégiumát, oktatói haematológiai működését.

1936-ban, az átépítés után megújult mohácsi kórház főorvosává nevezték ki, ahol az adminisztrációs szervező és nevelő munka mellett kutatómunkájának folytatására is maradt ideje.

1944-ben zsidó származása miatt munkaszolgálatra hívták be, de nem kötelezték fizikai munkára, hanem az Erdődi Állami Közkórházban teljesített szolgálatot. 1944 decemberében már visszahelyezték állásába és a kórház igazgató főorvosává választották.

Tudományos munkái elismeréséül 1946-ban rendkívüli tanári címet nyert el.

Munkásságát a Magyar Tudományos Akadémia tudományos célhitellel támogatta.

1952-ben nyerte el kandidátusi minősítését, majd mint a magyar haematológiai kutatások egyik megteremtője és magas szintű művelője, az 1959-ben benyújtott disszertációja alapján a tudományok doktora lett. Orvosi pályafutásának csúcsára 1960-ban, 61 éves korában érkezett el, amikor *Ángyán János* professzor nyugdíjba vonulása után a pécsi egyetemen az I. sz. Belklinika tanszékvezető tanárává nevezték ki. Klinikavezetése egy hatalmas tudású, széles látókörű professzort jellemzett. Továbbfejlesztette a klinikai oktatást, a betegellátást és új laboratóriumokat szervezett. Az ő intézkedései alapján nyíltak meg a citológiai, szerológiai, véralvadási, endszkópos és endokrin laboratóriumok. Rendszeres haematológiai beteggondozást indított.

A vezetése alatt álló klinikáról kórházi főorvosok és egyetemi tanárok kerültek ki.

1968-ban vonult nyugdíjba, de a nyugállomány nem jelentett számára tétlenséget: haláláig élt benne a lelkesedés szakmai ismereteinek állandó megújítása és kibővítése érdekében.

A Magyar Haematológiai Társaság elnöke volt 1960-tól 1977-ig. Szerkesztőbizottsági tagja volt a Haematologia és a Folia Haematologica c. lapoknak. 113 dolgozata jelent meg magyar és idegen lapokban. Ezeken kívül két könyvet írt: „A lép a belgyógyászati betegségekben", Bp., 1969. Ez a munka németül, angolul és franciául is megjelent. Másik könyve „A klinikai cytopathológia" címmel (Bp.) jelent meg 1970-ben.

Tudományos önéletrajzában többek között a következőket írta: „Gyakornokként a vérképzés elégtelensége kötötte le érdeklődésemet, aztán tanulmányoztam a trombózishajlam kérdését a polycytaemiában, és berlini tartózkodásom idején a fehérvérsejtek toxicus granulációjának szerepét kutattam." Élő emberben elsők között foglalkozott a csontvelő elváltozásaival, s megalkotta a csontvelődysplasia fogalmát. Elsőként írta le a reticulum-sejtek különböző típusait, vizsgálta a csontvelő mikrocirkulációját és számos haematológiai kórképpel is foglalkozott.

Prof. Barta Imre rendkívül kellemes, nyílt, közlékeny természetű ember volt. Kollégái és tanítványai tisztelettel és szeretettel vették körül.

1978. november 18-án, leukémiában hunyt el.

Halálának 30. évfordulóján a külföldi országokban élő magyar származású orvosok nevében tisztelgek emléke előtt.

Dr. Emed Alexander
Haifa, Israel

3. A kongresszus idején négy európai helyszínről szimultán közvetítettek élő műtétet:
   - korai endometrium carcinoma laparoscopos műtéte – lymphadenectomia (3-8 db fagyasztással, Tc izotópos lokalizálással) és hysterectomia 2 óra alatt, 50 ml vérveszteség
   - Cystocele kezelése MESH háló beültetéssel 85 éves betegen
   - Hysteroscopos myomectomia ambulánsan (Versapoint)
   - Laparoscopos supracervicalis hysterectomia – bipoláris adnexcoagulatioval – vágással, uterust looppal lemetszve + morcellator (1 kg-os uterushoz is). Kb. 20 perc
   - LapMan távirányítható laparoscopos kameraállvány

4. PCOS A 2007-es Thessaloniki terápiás konszenzus megerősítette a clomiphen citrát elsődleges szerepét, második vonal: FSH (főleg step up protokoll). GnRHa+FSH ill. GnRH antagonisták nem hoznak javulást. Metformin csak glukozintoleranciában javasolt. Ovárium drilling az ovulációindukció alternatívája, nem föltétlen szükséges. *(B. Tarlatzis, GR)*

5. Preimplantációs citogenetika: Célja: sikertelen IVF, egyéb rizikó esetén euploid embryo visszaültetése. A PGD alapján az embryok 60-70%-a aneuploid. 150 eset alapján kimenetel mégsem javítható a technikával. Biológiai ismereteink hiányosak a blastomera genetikai repairrel kapcsolatban. Ezek alapján egyenlőre kutatási célra javasolt. *(J. L Simpson, USA, P. Devroey, BE)*

6. In utero őssejt transplantáció: Rh alloimmunisatio, haemophylia, öröklődő immundefficientia, 1-1 fehérje hiányára visszavezethető osteogenesis imperfecta esetén haemopoeticus ill. mesenchymális őssejtet magzatba ültetve differenciálódik. Forrás: abortumok mája (6-16. hét) (*Hansmann, Bonn, DE, The Hung-Bui, SE)*

7. Az EBCOG/ESHRE Reproductive Medicine Subspecialty-t (tréning program) dolgozott ki, hasonlóan a szülészet gyakorlathoz, ennek akkreditációjára is lehet jelentkezni. *(B. Tarlatzis, GR)*

2008. március 9.

Kerecsényi Péter

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ A ***Magyar Májkutatási Társaság*** 2008. febr. 19-23. között Bükfürdőn rendezte szokásos évi konferenciáját **„Hepatológia – 2008”** címmel. A továbbképző programokon és tudományos üléssorozatokon a hazai hepatológia képviselőin kívül meghívott, neves külföldi előadók *(prof. Mülbacher – az* Európai Szervtranszplantációs Társaság elnöke, *prof. Christhian Trepo* – INSERM, Lyon, *prof. P. Ferenci* – Bécs) is szerepeltek. Az I. Belgyógyászati Klinikáról üléselnök volt *Hunyady Béla* és *Pár Alajos,* akik előadást, illetve referátumot tartottak. *Hunyady B.*: „Egyedi terápiás stratégia nehezen kezelhető dializált krónikus vírushepatitises betegekben”, *Pár A.*: „Az oxidatív stressz krónikus gyulladásos májbetegségekben” és „Krónikus hepatitis – cirrhosis – hepatocellularis carinoma. A HCC prevenció lehetőségei” címmel. Kutatási eredményeikről számolt be előadásában *Pár Gabriella (Berki T., Pálinkás L., Szereday L., Szekeres-Barthó J., Miseta A., Hegedüs G., Mózsik Gy., Hunyady B., Pár A.):* „A PEG-IFN + RBV eltérően befolyásolja a perifériás vér mononuclearis sejtjeinek TH1/Th2 cytokin termelését a rapid ill. a korai válaszadó, valamint a kezelésre nem reagáló krónikus C hepatitises betegekben”. A Májkutatási Alapítvány „Székely Miklós emlékére alapított díj” elismerésben idén *dr. Pár Gabriella* részesült.

■ *Dr. Karádi Oszkár* február 28. és március 1. között részt vett a Lyon-ban megrendezett 3. ECCO (European Crohn’s and Colitis Organisation) Kongresszuson és a március 6-a és 8-a között Párizsban tartott 5. ENETS (European Neuroendocrine Tumor Society) Konferencián.

■ 2008. március 28-29-ig került megrendezésre Balatonkenesén a Magyar Haemorheologiai Társaság XVI. Kongresszusa. Az I. sz. Belklinika kardiológiai csoportjának munkatársai két előadást tartottak: *Kenyeres Péter, Rábai Miklós, Tarsoly Piroska, Késmárky Gábor, Tóth Kálmán, Bogár Lajos:* Rheological oxygen carrying capacity as a mortality risk factor in coronary heart disease; és *Rábai Miklós, Kenyeres Péter, Tóth András, Késmárky Gábor, Márton Zsolt, Tóth Kálmán:* Lehetőségek ektocitometriás eredmények egyszerűsítésére, korrekciójára és összehasonlítására. *Dr. Kenyeres Péter* elnyerte a társaság fiatal kutatóknak kiírt pályázatát. A társaság támogatja a júliusban megrendezésre kerülő 13. Nemzetközi Biorheologiai és 6. Nemzetközi Klinikai Haemorheologiai Kongresszuson való részvételét.

■ A „Hetényi Géza” Endokrinológiai és Anyagcsere munkacsoport részéről *dr. Mezősi Emese* docens „A gyermek és felnőttkori GH-hiány speciális kérdései” tárgykörben február 29-én tartott budapesti szimpóziumon „Traumás agysérülés következtében kialakult hypopituitarizmus felnőttkorban” címmel tartott felkért referátumot.

■ *Dr. Bajnok László* docens március 8-án „Kezelhető-e az elhízás?” címmel tartott továbbképző előadást „A vércukorcsökkentésen innen és túl – avagy a cukorbetegség komplex kezelése” kérdéskörben, a Magyar Diabetes Társaság Terápiás Műhely rendezvénysorozatán, Zalaegerszegen, március 21-én pedig a Magyar Elhízástudományi Társaság Scope Továbbképző napján, a National Scope Fellow Education keretében, a debreceni I. sz. Belgyógyászati Klinikán, „Endokrin vonatkozások elhízásban” címmel.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Központból

■ 2008. március 26-án a Semmelweis Egyetem ÁOK Transzplantációs és Sebészeti Klinikáján került megrendezésre a Korszerű nephrológiai ismeretek című tudományos rendezvény, melyen klinikánkat *dr. Degrell Péter* képviselte „A vesebiopszia értéke a hematuriával járó glomeruláris betegségek elkülönítő diagnosztikájában” című előadásával és „Macrohematuriás, nephritises 50 éves nőbeteg esete” című esettanulmányával.

■ 2008. március 28-29-ig Balatonkenesén került megrendezésre a Magyar Haemorheologiai Társaság XVI. Kongresszusa, melyen klinikánkról *dr. Molnár Gergő Attila* „A vizelet orto-/para-tirozin hányados mint oxidatív stressz marker kapcsolata az anaemiával” című előadásával szerepelt.

■ Tihanyban 2008. április 17. és 20. között rendezték meg a Magyar Diabetes Társaság kétévente megrendezésre kerülő, soron következő XIX. Kongresszusát, amelyen a Magyar Labordiagnosztikai Társaság és a Magyar Diabetes Társaság közös szekcióülésén klinikánkról *prof. Wittmann István* tartott előadást „Csak veseszövődményt jelez-e diabetesben a GFR-vesztés és a kóros albuminürítés?” címmel.

A kongresszuson kiosztásra került a **Hetényi Géza-díj,** amelyet idén a II. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai Centrum igazgatója, *prof. Wittmann István* nyert el. A díjátadót követően legújabb kutatási eredményeit Hetényi Géza emlékelőadásában ismertette.

Az idei kongresszuson klinikánkról előadással szerepelt *dr. Cseh Judit*, előadásának címe „Diabéteszes nefropátiában fokozódik az O-glikoziláció mind a tubulusokban, mind a glomerulusokban” volt.

■ 2008. április 17-19-ig Pécsett került megrendezésre a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság XVI. Kongresszusa, melyen *prof. Wittmann István* adott elő „Metabolikus szindróma” címmel.

■ Az idei házi Tudományos Diákköri Konferencián V. évfolyamos TDK-hallgatónk, *Balogh Attila,* „Humán szérum albumin (HSA) szekvencia vizsgálata különböző offline-matrix-assisted laser desorption/ionization (MALDI) módszerekkel” című előadásával a Molekuláris biológia, sejtbiológia, fejlődésbiológia, biofizika, biokémia, immunológia szekcióban 2. helyezést, *Fincsur András* VI. évfolyamos TDK-hallgatónk „A fibrinogén pontos lokalizációja és ennek jelentősége a vese glomerularis területében különböző vesebetegségekben” című előadásával a Morfológia, patomorfológia, morfológiai diagnosztika szekcióban 3. helyezést ért el.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ Magyar–Román Kormányközi Tudományos és Technológiai Együttműködés indul; a pályázat száma: RO–12/2007; A MENA expressziós vizsgálata szövettani mintákon c. témában, a kutatás vezetője: *prof. Ember István.*

■ A Népegészségügyi Tudományos Társaság XVI. Nagygyűlésén, Pécsett, 2008. április 17-19-ig intézetünkből az alábbi prezentációkkal szerepeltünk:

Előadások:

Gyöngyi Zoltán, Arany István, Nádasi Edit,

Varjas Tímea, Ember István: A MAP-kinázok potenciális biomarker szerepének vizsgálata állatkísérletben; *Horváth-Sarródi Andrea, Répásy Judit, Kovács Éva, Molnár Dénes:* Az IDEFICS tanulmány bemutatása – Egy európai epidemiológiai vizsgálat a gyermekkori obesitas és az ezzel kapcsolatos megbetegedések megértésére és megelőzésére; *Kiss István:* Digitális környezetszennyezés; *Ember István:* Állatkísérletek jelentősége a népegészségügyi orvostanban; *Varga Csaba, Szuetta Judit:* A balneológia prevenciós aspektusairól; *Gerencsér Gellért, Varga Csaba:* Gyógyiszapok ökotoxikológiai minősítése Eisenia-teszttel; *Béres Judit* (Országos Szakfelügyeleti Módszertani Központ, Veleszületett Rendellenességek Országos Felügyeleti Osztálya, Budapest): Hazai etnikumaink eredete és eltérő betegségspektruma; *Horváth J.Attila, Tibold Antal, Sipos Attila, Tamás Edit, Ember István:* Foglalkozás-orvostan képzés, szakképzés, továbbképzés; *Tibold Antal, Horváth J. Attila, Ember István:* Burn-out szindróma az egészségügyben; *Nádasi Edit, Varjas Tímea, Prantner Ida, Virág Viktória, Ember István:* Bioterrorizmus, a XXI. század hadviselése.

Poszterek:

Budán Ferenc, Ember Ágoston, Horváth Őrs Péter, Illényi László, Csontos Zsolt, Dávid Tamás, Perjési Pál, Ember István: Szupportív terápia hatása molekuláris biomarkerekre műtéten átesett colorectalis carcinomás betegeken; *Gombos Katalin, Szele Eszter, Varjas Tímea, Puskás László, Kozma László, Juhász Ferenc, Ember István:* Jelátviteli mechanizmusok összefüggéseinek vizsgálata pajzsmirigy daganatokban; *Kiss István, Szabó László, Ember István:* Az Olimpiq SternXCell készítmény regenerációra gyakorolt hatásának állatkísérletes vizsgálata; *Mészáros Anita, Horváth Gábor, Költő László, Nádasi Edit, Béres Judit, Ember István:* Mitokondriális DNS haplocsoportok vizsgálata egy dunántúli populációban; *Murányi Edit, Szendi Katalin, Gerencsér Gellért, Varga Csaba:* A gyógyiszapok lehetséges egészségi kockázatai; *Németh Árpád, Gőbel Gyula, Ember Ágoston, Ember István:* Cisplatin in vivo hatása onko- és szuppresszor gének aktivációjára; *Nowrasteh Ghodratollah, Wittmann Ágnes, Varjas Tímea, Ember István:* Görögszéna kivonat hatása metabolizáló enzimek génexpressziójára in vivo állatmodellben; *Pátri Eszter, Mateisz Erzsébet, Ember István, Gyöngyi Zoltán:* A cementgyártás környezeti és egészségre gyakorolt hatásainak vizsgálata Beremendre fókuszálva; *Prantner I, Pávai Z, Mezei T, Gurzu S, Jung J, Natali PG, Ember I:* A Mena immunhisztokémiai vizsgálata epithelilais eredetű premalignus és malignus elváltozásokban; *Stefler Dénes, Kiss Gabriella, Szücs Mária, Király Roland, Ember István:* Védőoltással megelőzhető gyermekkori fertőző betegségek előfordulása Európában és hazánkban; *Szele Eszter, Gombos Katalin, Varjas Tímea, Puskás László, Kozma László, Juhász Ferenc, Ember István:* Microarray módszer alkalmazása a pajzsmirigydaganatok korai felismerésében; *Szendi Katalin, Varga Csaba:* A karcinogén 1-nitropirén in vivo mutagenitása, egy potenciális azbesztexpozíció modellje; *Varjas Tímea, Nowrasteh Ghodratollah, Wittmann Ágnes, Ember István:* Metabolizáló enzimek génexpressziójának változása Panax ginseng extraktum hatására állatkísérletes modellben.

A Neurológiai Klinikáról

■ 2008. április 3-án a Neurológiai Klinika szervezésében *dr. Charles Guttmann,* a Harvard Medical School, Brigham and Women's Hospital, Center for Neurological Imaging igazgatója tartott előadást Dissecting clinical syndromes: the use of large MRI data sets in the characterization of neurological diseases" címmel a Pécsi Diagnosztikai Központban.

■ *Prof. Palkovits Miklós,* az MTA rendes tagja április 10-én „Az akut fájdalom anatómiája" címmel tartott előadást.

■ Április 12-én a Palatinus szállóban a Parkinson világnap keretében betegtalálkozó zajlott 100 résztvevővel az ország minden részéről érkezett orvosok, dietetikusok, gyógytornászok és betegek részvételével. A Neurológiai Klinikát *prof. Komoly Sámuel, Nagy Ferenc* docens, *Aschermann Zsuzsa és Kovács Norbert* tanársegédek képviselték.

■ A lebenyvérzések konzervatív és operatív kezelése között nem találtak a kimenetelt illetően jelentős eltérést a STICH I klinikai vizsgálat során (kivétel: a felszínközeli kis méretű lebenyvérzések, a műtét javára). A Pécsi Tudományegyetem Idegsebészeti Klinikája *(dr. Büki András)* és a Neurológiai Klinika *(dr. Szapáry László)* kooperációban vesz részt a STICH II-vizsgálatban, mely a felszín közeli kis- és közepes méretű vérzések műtéti és konzervatív kezelése utáni kimenetel közti esetleges különbséget vizsgálja.

■ *Dr. Janszky Józsefet* a Magyar Epilepszia Liga elnökének választották.

A Sebészeti Tanszékről

■ Az International Phlebology Workshop elnevezésű rendezvényen, 2008. márc. 1-2. Frankfurt, Németországban *dr. Menyhei Gábor:* Behandlung insuffizienter Perforansvenen: Indikation und minimal invasive Technik címmel; az International Vascular Workshop-on, 2008. március 3-7. Going, Ausztria: Treatment of incompetent perforators: indications and minimally invasive methods címmel tartott előadást.

■ 2008. ápr. 12-én, Londonban, a Charing Cross Symposiumon tartotta az Európai Érsebész Társaság vezetőségi ülését, amelyen Magyarországot *dr. Menyhei Gábor* képviselte, akit a társaság keretén belül működő Vascunet Steering Committee (mely az európai érsebészeti regisztert szervezi) tagjává is megválasztották.

■ A Magyar Diabetológus Társaság kongresszusán, 2008. ápr. 18-20-ig Tihanyban *dr. Menyhei Gábor* „Az érsebészet lehetőségei kritikus végtagischaemia kezelésére diabeteses betegeken" címmel felkért előadást tartott.

■ *Dr. Arató Endre* április 24. és 27. között részt vett a Barcelonában megrendezett European Society for Cardiovascular Surgery (**ESCVS**) 57. nemzetközi kongresszusán. Előadásának címe: Leukocyte activation and redox changes following aorto-bifemoral bypass surgery.

■ A PTE Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztály keretében, 2008. április 21-én, a **Tanulságos esetek Fóruma:** Thoracalis aorta aneurysma aorto-bronchialis és aorto-oesophagealis fistulával c. téma esetgazdája *dr. Kasza Gábor* volt.

A Szemészeti Klinikáról

■ A Magyar Műlencse Implantációs és Refraktív Sebészeti Társaság (SHIOL) soron következő éves kongresszusán, Keszthelyen, 2008 március 27. és 29. között klinikánkról *dr. Balla Zsolt, dr. Nagy Ágnes, dr.Tóth Kovács Katalin és dr. Zelkó András* vettek részt.

■ 2008. április 5-6. között a UEMS vezetőségi ülésén *dr. Kovács Bálint* egyetemi tanár vett részt Brüsszelben.

■ 2008. 04. 10-én *dr. Szijártó Zsuzsanna* sikeres PhD értekezését hallhattuk. Tézisének témája: *Szemlencse és üvegtesti műtétek*

határterülete.

■ 2008. április 19-20-ig tartották a soron következő *Szemhétvége* éves továbbképző rendezvényt, melyen klinikánkról *dr.Kovács Bálint* egyetemi tanár szekcióelnöki feladatot látott el, míg *dr. Ajtony Csilla:* Automata perimetria, értékelési szempontok, buktatók címmel előadást tartott.

A Szívgyógyászati Klinikáról

■ Lillafüreden, a Magyar Kardiológus Társaság: XV. Ifjúsági Kardiológus Napokon *dr. Rausch Péter* előadást tartott Döntési nehézség egy akut elektrofiziológiai beavatkozás kapcsán címmel.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Szilágyi András* egyetemi tanár márc. 20-21-én látogatást tett a Karlsruhei Diakonissen-Krankenhaus Szülészeti és Nőgyógyászati Osztályán *prof. Winfried G. Rossmanith* főorvos meghívására. A látogatás célja további kollaboráció megbeszélése volt.

■ *Dr. Kerecsényi Péter* részt vett az ENTOG (European Network of Trainees in Ob/Gyn) 18. nőgyógyász gyakornok csereprogramján Lisszabonban, 2008. február 29-től március 4-ig, valamint ugyancsak Lisszabonban az EBCOG 20. Európai Szülészeti és Nőgyógyászati Kongresszusán március 4-8-ig.

■ 2008. március 28-án, Prágában megalakult az Európai Gyermeknőgyógyász Társaság (EURAPAG). A társaság alapító megbeszélésén részt vett *dr. Csermely Tamás* egyetemi docens, akit a jelen levők – a 2008. június 11-14. között, Szentpéterváron megrendezésre kerülő 11. Európai Gyermeknőgyógyász Kongresszuson történő végeleges vezetőség megválasztásáig – a társaság vice-president tisztségére választották meg.

■ A Pécsi Szülészeti és Nőgyógyászati Tudományos „SZALON" és a Magyar Endoszkópos Társaság Endoszkópos Napja „Méhnyakrák – Endoszkópia" címmel 2008. április 18-án került megrendezésre a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán. Laparoszkópos Wertheim-műtét bemutatót tartott *prof. Hans-Rudolf Tinneberg* (Giessen) és *prof. Bódis József,* továbbá a következő csatlakozó előadások hangzottak el: *Krommer Károly:* A méhnyakrák szűrése; *Gőcze Péter:* A méhnyakrák korszerű kezelése; *Bellyei Szabolcs:* A méhnyakrák sugárterápiája; *Tóth Tamás:* A méhnyakrák megelőzése; *Hans-Rudolf Tinneberg* (Giessen): Anterior exenteration in cases with cervical carcinoma.

PALYAZATOK

UNESCO-L'ORÉAL nemzetközi ösztöndíj fiatal kutatónők részére – 2009

Az UNESCO a L'Oréal céggel együttműködve közösen finanszírozott, 12 (+12) hónapra szóló ösztöndíjat hirdetett meg **az élettudományok (biológia, biokémia, biotechnológia, mezőgazdaság, gyógyszer- és orvostudomány, fiziológia) területén tevékenykedő fiatal kutatónők** részére.

Amint az a pályázati kiírásban is szerepel, országonként az UNESCO nemzeti bizottságok jóváhagyásával 4 pályázatot lehet küldeni.
Az UNESCO az 1974. január 1-je után született, a honlapon található pályázati kiírás szerinti képzettséggel rendelkező nők jelentkezését várja.
A beérkezett pályázatok közül négyet a Magyar UNESCO Bizottság (MUB) által felkért szakértői zsűri fog kiválasztani, és a MUB-titkárság fogja továbbítani Párizsba 2008. június 30-ig. A pályázatoknak legkésőbb **2008. június 20-ig kell megérkezniük** az alábbi címre:
Magyar UNESCO Bizottság/
Oktatási és Kulturális Minisztérium,
1055 Budapest, Szalay u. 10-14. 549-551. szoba

Pályázati kiírás és jelentkezési lap beszerezhető a Magyar UNESCO Bizottság fenti címén
(tel.: 473-7413, 473-7464, 473-7683
gabriella.kertesz@unesco.hu,).

Bővebb felvilágosítás: *www.unesco.hu*

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal pályázata A magyar találmányok külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása (IPARJOG_08)

A támogatás célja a magyar gazdaság innovációs folyamatainak elősegítése, a versenyképesség növelése, az export bővítése a magyar találmányok külföldi iparjogvédelmi oltalmának előmozdításával. Ennek érdekében a pályázat támogatja a kis- és középvállalkozások, magánszemélyek, közhasznú szervezetek, kutatóintézetek, oktatási intézmények találmányai, növényfajtái, használati mintái, formatervezési mintái tekintetében a külföldi iparjogvédelmi oltalmának megszerzését és fenntartását, illetve megújítását, valamint a külföldi iparjogvédelmi oltalommal kapcsolatos jogérvényesítést.

A támogatásra jogosultak köre: A pályázaton támogatásra jogosult magyarországi tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, Magyarországon székhellyel (illetve külföldi székhelyű vállalkozás esetében magyarországi fiókteleppel) rendelkező kis- és középvállalkozás, jogi személyiséggel rendelkező non-profit szervezet, valamint költségvetési szerv és jogi személyiséggel rendelkező intézménye.

Beadási határidő: folyamatos, de legkésőbb 2009. december 31.

A támogatás összege: max. 10 millió Ft.

További információ:

http://www.nkth.gov.hu

A Chinoin Zrt. Kutatási-Fejlesztési Igazgatóságának pályázata

Sanofi-Aventis/Chinoin Magyar Kutatási Díj

A díjat évente egyszer ítélik oda az MTA biológiai, orvosi és kémiai osztályához tartozó kutatási területeken, váltakozva. Évente egyetlen díjat adományoznak, és azt nem kívánják megosztani. A díj elnyeréséhez pályázatot kell benyújtani.
A következő eredményhirdetés és díjátadás 2008 októberében lesz, amelyre pályázatokat a „Prediktív állatmodellek jellemzése és/vagy molekuláris gyógyszer-célpontok azonosítása" tématerületről várnak. Pályázni olyan kutatási anyagokkal lehet, amelyek publikált formájának a pályázat benyújtója az első vagy utolsó szerzője.
Pályázhat minden olyan magyar állampolgárságú kutató, aki 2008. június 30-ig a 45. életévét nem tölti be.

Beadási határidő: 2008. június 30.
A díj mellé járó pénzjutalom 1 500 000 Ft.
További információ: www.sanofi-aventis.hu

THE RECTOR OF THE JAGIELLONIAN UNIVERSITY OF CRACOW (POLAND)
announces a competition for the academic year of 2008/2009 for **THE QUEEN JADWIGA FUND ACADEMIC SCHOLARSHIPS**

The Scholarships are open to candidates who are academics or doctoral students of institutions of higher education in the countries of Central and Eastern Europe, the countries of the former Soviet Union, and the Balkan countries.
Scholarship award amounts to 1500 zl per month. Scholarship holders will receive also an accommodation in a student house and basic medical care.
Applications should be sent to arrive not later than by 31st May 2008.
Address: Oœrodek Informacji i Promocji Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Pilsudskiego 8/1. 31-109 Kraków, Polska.
Envelopes should be marked „Fundusz Królowej Jadwigi".

The Queen Jadwiga Fund will send only positive results.
For further information contact:
Oœrodek Informacji i Promocji JU
Tel.: +48 12 430 10 12
Fax: +48 12 430 10 30
(http://www.jubileum.uj.edu.pl/fund/jadwigaENGLISH.html)
e-mail: fundusze@jubileum.uj.edu.pl

VIII. Pécsi Országos Színházi Találkozó | 2008. június 5-14.

A hagyományokhoz híven április1-én *KUKORELLY ENDRE* író, az idei Pécsi Országos Színházi Találkozó válogatója nyilvánosságra hozta, hogy mely előadásokat válogatott be a 2008. június 5-14. között immár 8. alkalommal megrendezésre kerülő POSZT versenyprogramjába.
Kukorelly Endre 141 előadás megtekintése után a következő produkciókat tartotta a legjobbaknak a 2007. április 1. – 2008. március 31. között bemutatott előadások közül.

- József Attila Színház
  Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása
  R: Zsótér Sándor
- Radnóti Miklós Színház
  Térey János: Asztalizene
  R: Bagossy László
- Gárdonyi Géza Színház, Eger
  Márton László: Nagyratörő
  R: Csizmadia Tibor
- Csokonai Színház, Debrecen
  Móricz Zsigmond: Úri muri
  R: Vidnyánszky Attila
- Pécsi Nemzeti Színház
  Csehov: Ivanov
  R: Funk Iván
- Csiky Gergely Színház, Kaposvár
  Réthly Attila: Szabadaz Á!
  R: Réthly Attila
- Pintér Béla Társulata
  Pintér Béla: A Démon Gyermekei
  R: Pintér Béla
- Bárka Színház
  Mundruczó Kornél – Bíró Yvette: Frankeinstein-terv
  R: Mundruczó Kornél
- Pesti Magyar Színház
  Vivien Nielsen: Hullámtörés /Lars van Trier filmje nyomán/
  R: Guelmino Sándor
- Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza
  Vinnai András – Bodó Viktor: Fotel
  R: Bodó Viktor
- KoMa Társulat
  Garaczi László: Plazma
- Kamara Savaria, Szombathely
  Dömötör Tamás: Czukorshow
  R: Dömötör Tamás
- Bárka Színház – Maladype Találkozások Színház
  Osztrovszkij: Vihar
  R: Balázs Zoltán
- Tamási Áron Színház, Sepsiszentgyörgy
  Gombrowicz: Yvonne, burgundi hercegnő
  R: Bocsárdi László
- Nézőpont Színház, Székelyudvarhely
  Dennis Kelly: Love & Money
  R: Göttinger Pál
- Kosztolányi Dezső Színház, Szabadka
  Urbán András: Urbi et Orbi
  R: Urbán András